

«შრედიგებარის ბიძინა»

4

მმართველ პარტიას, უფრო ზუსტად კი — პარტიასა და მასთან შერწყმულ სახელისუფლო შტოებს გაჯანსაღება და შიგა ბალანსის აღდგენა სჭირდება, წინააღმდეგ შემთხვევაში ის, „მოქალაქეებისა“ და „ნაციონალისტების“ მსგავსად, სწრაფი დეგრადაციისა და თვითგანადგურების გზას დაადგება

რისთვის ბრუნდება ივანიშვილი?

უთავმოყვარეო და კიდევ უფრო უთავმოყვარეობები 8

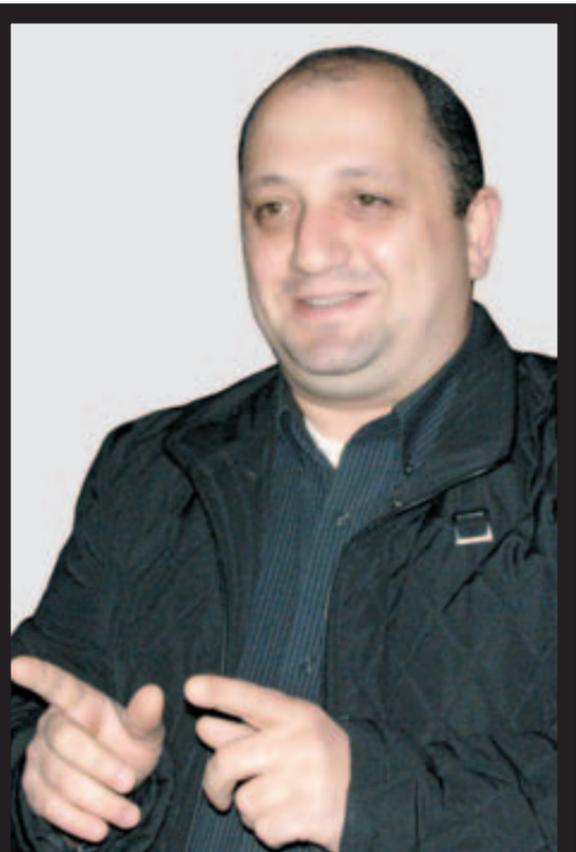
«დასავლეთს საქართველოს ხელისუფლების სთავაზუი ჰყავს უპროჭრილი მონები და მონებს, კი არ მოუწოდებენ, უბრალოდ თითის ქნავით» 6

იაშვილის კლინიკა სკანდალში გახვია

2 თვის გომონას, რომელსაც ნაღვლის ბუშტი ამოჰკვეთეს, ქართველმა ექიმებმა გუცლის ღრუში დაუტოვეს ტამპონი, რომელიც ერთი წლის შემდეგ საფრანგეთში ამოულან 14

რატომ უნდა ისჯებოდეს კანონით რელიგიური ბრძანებების შეუჩინებლობა

ბატონ ირაკლის!

მამის უკანასკნელ გზაზე გაგაცილებთ და ვარდებს დაფუფუნთ ფიანდაზად ჩვენს მეგობარსა და კოლეგას, ქართული ჟურნალისტიკის თვალსაჩინო მოღვაწესა და ბრწყინვალე პიროვნებას — ირაკლი თოდუას.

ბატონ ირაკლის... ვარდობისთვის, მამის. ბუნების თვალის ახელის.

ჩვენ კი, „საქართველო და მსოფლიოს“ ჟურნალისტიკები, უდიდესი მწუხარებით გულდამძიმებულელები, ვემშვიდობებით ბატონ ირაკლის, რომლის ხელმძღვანელობითაც წლების განმავლობაში, ერთ შემოქმედებით კოლექტივად შეკრულები, საქვეყნო ჭაბანს ვენეოდით.

უღელი გვედგა საქვეყნო საქმის ხელშეწყობის. ჩვენი მეზრეც იყო და პირველი სერელიც მას გაჰყავდა, ჩვენს გუთნისდედას, თანამედროვე გავლურებული ურთიერთობების ყამირზე და მშვიდობისა და სიკეთის იმედს თესავდა სამომავლოდ.

მკითხველთა შორის ჩვენი ავტორების პუბლიკაციების წარმატებით ხარობდა და ნაფორხილების მიტყვევის იმეითი უნართაც იყო დაჯილდოებული.

სიკეთით სავსე კაცის თვისებით. თაობათა შორის ხიდის გადების დიდოსტატი იყო, „დინოზავრების“ (მისი გამოთქმა) ცოდნისა და გამოცდილების და ახალთაობის მაძიებლური ენერჯის შერწყმის გზით, ჩვენს სლენგს თუ ვიზმართ, აკეთებდა გაზეთს, რომელმაც ინტელექტუალთა აღიარება მოიპოვა და საკუთარი ადგილი დაიმკვიდრა ქართულ პერიოდიკაში.

დღევანდელშიც და სამომავლოშიც. მხარში ამომდგომი იყო ყოველთვის: მედროვეთა მიერ კალაპოტიდან ძალადობით ამოგდებული არაერთი პროფესიონალი შეიფარა და დაუბრუნა ჟურნალისტიკას, ბევრი ახალბედაც გზაზე დააყენა ამ დიდბუნებოვანმა პიროვნებამ.

დიდი ნიჭით იყო დაჯილდოებული, უსაზღვრო ფანტაზიით, მოვლენების მორეგში ოპერატიულად გარკვევაში, სწორი აქცენტების უმაღ გამოკვეთაში ბადალი არ ჰყავდა.

იდეების გენერატორი იყო. პრინციპულიც. ვერავინ დასწამებდა ცალმხრივობასა და მიკერძობებს. გუნდრუკი ხელისუფლებისთვის არ უკმევია, მაგრამ არც ისე ყოფილა, რომ წარმატებული ნაბიჯი სათანადოდ არ შეეფასებინა და სიკეთეზე დაეხუჭა თვალი.

მისი ეს ობიექტურობა გაზეთზეც აისახებოდა. ამიტომაც კითხულობდნენ „საქართველო და მსოფლიოს“, ამიტომაც ეცნობოდნენ ჩვენს ვებგვერდს ქართულ, რუსულ, ინგლისურ ენებზე.

მხრები ჰქონდა გაშლილი და მეტის გასაკეთებლად სტარტზე იდგა, მაგრამ, როგორც ყოველთვის, უბედურება მაშინ დაგატყდება ადამიანს, როცა არ ელოდები...

გამონაკლისად ვერც ჩვენ „გაგვიმეტა“ არსთა გამრიგემ.

მშვიდობით, ბატონო ირაკლი, მსუბუქი იყოს შენთვის მინა სამშობლოსი, რომელიც გიყვარდა, რომლისთვისაც ირჯებოდი ისე, როგორც ჭეშმარიტ მამულიშვილს შეჭფერის.

ეს დღეებია, შენს სამუშაო მაგიდაზე, შენს რედაქციაში, არდავინწყების სანთელს გინთებთ!

„საქართველო და მსოფლიოს“ რედაქცია

ირაკლი თოდუა დაჯიჯიბა...

სამი ათეული წელიწადი დეკადანსის პირობებში ვცხოვრობთ — ქართული ხელოვნება, მწერლობა, კინო, თეატრი გაირყვნა, გადაგვარდა; არნახულ დაცემა-დაკნინებას განიცდის ქართული ჟურნალისტიკა...

ბოლომდე მაინც ვერ გვიგრძენია და გავისივრებოდა და ცემის ეფექტი, რომელიც სულ მალე გაცილებით მტკივნეული იქნება, რადგან კულტურის ყველა სფეროდან წავა, მართალია, უკვე სანთლით საძებნი, მაგრამ ჯერ კიდევ, ასე თუ ისე, შემორჩენილი თითო-ორი წყნარული ოსტატი თავისი საქმისა.

თავზარდამცემია ირაკლი თოდუას ასე მოულოდნელი, ასე დაუფერებელი, ასე წარმოუდგენელი, ასე უდროო წასვლა ამა სოფლიდან.

ქართულმა პუბლიცისტიკამ დაკარგა მალალი კლასის პროფესიონალი და გა-

ზეთის ჩინებული რედაქტორი, რომლისთვისაც ჟურნალისტიკა, პოლიტიკურ კონიუნქტურასთან პირადი ცხოვრების მორგების საშუალება კი არა, ერისა და ქვეყნის სამსახურში დგომის სარბიელი, ქვეშაირების ძიებისა და სამართლიანობისთვის ბრძოლის ასპარეზი იყო.

ცნობილია მწერალმა, ისტორიკოსმა და საზოგადო მოღვაწე ლევან სანიკიძემ ერთხელ დაიწყო: ჩვენი დღევანდელი პრესა იმდენად ცრუ-პენტელაა, რომ მომავლის ისტორიკოსები ამ ეპოქის შესახებ წავლან მას არათუ დაეფრდნობიან, მისკენ არც გაიხედვენ.

ირაკლი თოდუას გაზეთი „საქართველო და მსოფლიო“ ის იშვიათი გამონაკლისია, რომელიც ცრუპენტელობითა და სიყვითლით კი არ იზიდავს მკითხველს, არამედ მალაღობის პასუხისმგებლობითა და პროფესიონალიზმით ხიზლავს მას. ბ-ნ ლევან სანიკიძის ფორმულით თუ ვიხელმძღვანე-

ლებთ, მომავლის ისტორიკოსებიდან გვერდს ვერავინ აუვლის „საქართველო და მსოფლიო“, ვინაიდან ირაკლი თოდუა ამ მისი პირმშო გაზეთით, თუ შეიძლება ასე ითქვას, არა მხოლოდ ყოველდღიურ, არამედ ისტორიულ სიმართლეს ემსახურა.

ირაკლი თოდუა, მისი გულწრფელი, კაცური და ღიმილიანი ურთიერთობებით, მისი კოლეგიალური პატიოსნებითა და, სრულიად ახალგაზრდა ასაკის მიუხედავად, მისი მამულიშვილური ვალდებულებით მუდმივად შემორჩება თანამედროვეთა მეხსიერებას, როგორც ოჯახის მემკვიდრისა და ქართულად აღზრდილობის თვალსაზრისით მაგალითი.

და კიდევ ბევრი რამის მაგალითი, რომელიც, ჩვენდა სამწუხაროდ და სავალალოდ, დავკარგეთ...

გულწრფელი მწუხარებით, ვალერი კვარაცხელია, ჟურნალისტი

ირაკლი!

ვერ ვიჯერებ, რომ არ ხარ. სულ უნდა ყოფილიყავი, მეგონა. მე უნდა წავსულიყავი და შენ დარჩენილიყავი. შენ უნდა დაგენერა გამოსათხოვარი. პირიქითაა და ეს მზარავს, თუმცა მე რა მეთქმის, როცა დედაშენი მოესწრო ამ დღეს.

როდესაც კეთილი და დიდბუნებოვანი ადამიანი მიდის ამ სოფლიდან, დედამინაზე სიკეთის კიდევ ერთი წყარო შრება. თითქოს უდაბნო დატოვებ შენ გარშემო, ძალიან ხალხმრავალი უდაბნო. ყველას თავისი მოსაგონარი აქვს, ყველა სიკეთეს იხსენებს, ყველა შეძრულია. ცხოვრებაში პირველად ჩაიღინე ის, რასაც ლალატი ჰქვია. ჩუმად ნახვედი და ეს არ იყო ლალატი შენი ნეპით. ყველას ამხნეველები, ტკივილს უმსუბუქებდი, საკუთარს კი არავის აგებინებდი. ტკენით ხომ არავისთვის გიტკენია — დღემდე, როცა შენს სათაყვანებელ მუულებს ენით აუნერული ტკივილი მიაყენებ. პატარებმა ჯერ არ იციან. მათ ეს ტკივილი წინ აქვთ, ტკივილი და სიკეთე იმდენად, რომელსაც შეავსებ შენი ნაწერით. საქართველო და მსოფლიო აღარავინ იქნება ისეთი, როგორც შენს სიცოცხლეში იყო.

არა, ბრწყინვალეები არ გამომჩენია. აღარც გაზეთი იქნება ისეთი, თუმცა ამას რომ ვნერ, ალბათ, გულს გტკენ. რა ვქნა, ასე ვგრძნობ ახლა. თუმცა... ლალა ნადარევიშვილმა თქვა დღეს საუბარში, რომ გაზეთის მხოლოდ შენი მაია, ერთგული მეუღლე და მეგობარი, შენი მესაიდუმლე და ხვამიადის შემნახავი, გადაარჩენს. არ მიიკითხავ ნებართვა, როცა მიიხსივს აზრი საჯაროდ გავამხილე. ლალას ესმის, რას ამბობს. შენ და მაია ხომ „ასავალ-დასავალი“ გაციანით ერთმანეთი. ორივე, რასაც ამბობენ, „მწერალი“ ჟურნალისტიკაში ხართ. დღეს ესეც იშვიათობაა. მაიამ ყველაზე კარგად იცის, რას აკეთებდი და როგორ, რა მიზნებს ისახავდი და როგორ აღწევდი მათ. შენი შვილების გარდა, მას შენი კიდევ ერთი პირმშო ეყოლებოდა მისახვედრად, თუკი ეს გადანყვეტილება იქნება მიღებული. ეს მასაც გააძლიერებს და დამატებით მოტივაციას შესძენს, ჩვენ კი, ყველანი, მხარში ამოვუდგებით. იმდენად გაუსაძლისია უშენობის წარმოდგენა, რომ მაიამ უნდა შეგვიმსუბუქოს თავისი ყოფნით, განა მხოლოდ ყოფნით, შენი საქმის გავრძელებით.

უსასრულოდ შემიძლია წერა შენს სიკეთეზე, კეთილშობილებაზე, თანაგრძობის უნარზე, ბრძოლაში შეხიდეებაზე,

თუმცა ამ ყველაფერს სხვებიც იტყვიან. ეჭვს, შურისგებას, სხვის სიბოროტეს გულთან ახლოს არ იკარებდი. უფრო სწორად, ასე გვეგონა. არასოდეს იმჩნევდი, მაგრამ გულში ატარებდი. ველარ გაუძლო.

სხვა რომ მეგობარს მტრად აქცევდა, შენ პირიქით იქცეოდი. სიმართლეს არავის დაუარგავდი, ავკარგავდი განიხილავდი გარჩევას საოცარი ნიჭი გქონდა. მშვიდი და ღიმილიანი, არასოდეს თმობდი პოზიციას. ამ უპოზიციო ეპოქაში (პოზიციის მქონე პიროვნებებთან ბოლომდე ვიხიდი, მაგრამ ეპოქის სენია) ეს ასმაგად დასაფასებელია.

შენს მეგობრებში ბევრი სხვადასხვა აზრის ადამიანი არის. დღეს ყველა ერთ აზრზეა: ძნელია უშენოდ დარჩენა, ძნელია შენი იმედის დაკარგვა, თუმცა, სხვისი არ ვიცი და, მე იქაც მიმიდები, სადაც ნახვედი.

ყველანი მოვალე, აქაურობას არავინ გამოვეკერებით. მთავარია, უშენობა არც ოჯახს ვაგრძნობინოთ და არც გაზეთს. ძნელია ეს, მაგრამ უნდა ვეცადოთ.

ნანა დვდარიანი, გლობალური კვლევების ცენტრის ხელმძღვანელი

«ირაკლი თოდუა პატრიოტი, პაუკასი კახი იყო, კახი, როგორც ღვთისმშობელი ისე კალიან სჭირდება, როგორც არასდროს»

დიდი დანაკლისი განიცადა ახალგაზრდა თაობამ, ჟურნალისტიკა საზოგადოებამ. მოულოდნელად წავიდა ამ ქვეყნიდან ახალგაზრდა, ნიჭიერი კაცი ირაკლი თოდუა.

ირაკლი თოდუა პატრიოტი, ვაჟკაცი კაცი იყო, კაცი, რომელიც დღეს ჩემს ქვეყანას ისე ძალიან სჭირდება, როგორც არასდროს. სიმართლისათვის მებრძოლი, მართალი, მეგობრებისათვის, ახლობლებისათვის, უცნობებისათვისაც კი თავდადებული ადამიანი. შექმნილი საუკეთესო გადანყვეტილების მიღება...

ირაკლი თოდუა რამდენიმე წლის წინათ გავიცანი ჯერ კიდევ „ასავალ-დასავალი“ მისი მოღვაწეობისას. ჩემთვის სხირად ჩამოურთმევია ინტერვიუ, მიქვეყნებდა მასალა, მაგრამ მხოლოდ ეს არ იყო ჩემი მისდამი პატივისცემის მიზეზი, მხიბლავდა მისი ნებისმიერი ნაწერი ნებისმიერ საკითხზე.

ირაკლისა და ჩემი ახლობლობა გამოხატებოდა მის კეთილსინდისიერ დამოკიდებულებაში საქმისადმი. ის არა-

სოდეს იტყოდა ზედმეტ სიტყვას ურთიერთობისას, არც სხვას აკადრებდა რამეს და საკუთარ თავსაც ღირსეულად წარმოაჩენდა.

ირაკლი თოდუა იყო ძალიან კარგი მცოდნე ქართული ენისა, ბრწყინვალე დიპლომატიკურად, გახლდათ უაღრესად განათლებული ახალგაზრდა კაცი. თბილი იყო. საუბარში ჩანდა, რომ ადამიანებისადმი ნდობა ჰქონდა, ახასიათებდა გამოკითხვას, მაგრამ იმდენად დაეძინებოდა, რომ იმდენად მთავარია, ნებისმიერი საუბრიდან ყოველთვის სწორი აზრი გამოჰქონდა.

ირაკლისთან ურთიერთობა კიდევ უფრო გამოიღვანა, როდესაც მან დამოუკიდებლად დაიწყო გაზეთი „საქართველო და მსოფლიო“ გამოცემა. იქ უკვე შეიკრა გუნდი და ირაკლი სათავეში ჩაუდგა იმ კეთილ საქმეს, რომელიც საქართველოსთვის უკეთესი მომავლისთვის ზრუნვაში გამოხატებოდა.

ირაკლი იყო დიდებული ოჯახის შვილი, მრავალშვილიანი მამა, არაჩვეულებრივი მე-

უღლე... დიდი ტრაგედიაა, როდესაც ასეთი ახალგაზრდა კაცი მიდის ამქვეყნიდან და ეს არ არის მხოლოდ მისი ოჯახის ტრაგედია. ირაკლი თოდუას გარდაცვალება ჩემი ოჯახისთვისაც დიდი დარტყმა იყო და მჯერა, რომ ჩემნაირი მრავალი ოჯახია მის გარშემო.

სურვილი ვერ ამისრულა, ისე წავიდა... მიწოდდა, ჩემთან, წეროვანში, ილია ჭავჭავაძის სახელობის დარბაზში ჩამოსულიყო. მოვიპატიუე და დამპირდა, რომ ჩამოვიდოდა, მაგრამ ვერ მოასწრო...

ირაკლი თოდუასთან მეგობრობით ბედნიერი ვიყავი; ვამაყობდი, რომ მისი სახით ჩემს ქვეყანას ჰყავდა შესანიშნავი მოქალაქე, პიროვნება, პატრიოტი, ნებისმიერი და პატიოსანი კაცი. ღმერთმა ნათელში ამყოფოს მისი სული!

ჯაშუბარი კატიაშვილი, საქართველოს მე-6 მოქალაქის პარლამენტის წევრი

ქართველებო, ირაკლი თოდუა აღარ არის!..

დახს, ქართველებო, რადგან, ჩემი აზრით (და იმედია, არა მხოლოდ ჩემი), თამამად შეიძლება იმის თქმა, რომ ირაკლი თოდუა, უწინარესად, საქართველოს, ქართველ ერს მოუკვდა, მხოლოდ შემდეგ — ცოლ-შვილს, დედას, სანათესაოს, სამეგობროს...

გასული საუკუნის 90-იანი წლების დასაწყისში ზუგდიდში დაიბადდა ახალგაზრდა ირაკლი თოდუა და, მიუხედავად „მარტო-მარტოობისა“ მაშინდელ არქულ-დარულ დედაქალაქში არ ჩაიკარგა, მრუდე გზას არ დაადგა კოლხი ქართველი და მხოლოდ საკუთარი ნიჭით გაიარა რიგითი კორესპონდენტიდან დანყვებული ყველა საფეხური ქართულ ჟურნალისტიკაში, რაც ბოლოს გაზეთ

„საქართველო და მსოფლიო“ დაფუძნება-დაარსებით დაგვირგვინდა.

მოკლე ხანში კი ყველასათვის უცნობი გაზეთი ქართულ ჟურნალ მედიასივრცეში ერთერთ ნამყვან, სოლიდურ და, რაც მთავარია, ეროვნული, მართლმადიდებლური სულიკვეთების გამოცემად იქცა. სულსიკვეთებისა, რომლისთვისაც სააკაშვილის სისხლიანი ტერორის ფაშაც კი არ უღალატია გაზეთის რედაქტორსა და მის გუნდს.

„საქართველო და მსოფლიო“ ის გაზეთია, რომელიც ტოტალური ნეოლიბერალური მედიადიქტატურის არცთუ უსაფრთხო პირობებში, მხოლოდ ქართულ, ეროვნულ, მართლმადიდებლურ ღირებულებებს ქადაგებს...

ყველა საფლავის ქვას, როგორც წესი, გვარ-სახელთან ერთად, დაბადება-გარდაც-

ვალეების თარიღიც აწერია. ამ თარიღებს შორის პატარა, ოდნავ შესამჩნევი ტირეა ამოტივრული, რაც გარდაცვლილის ამქვეყნად, ნუთისოფელში ყოფნის ვადას ნიშნავს. ზოგისთვის მართლაც ნუთია ეს სოფელი, ზოგისთვის — ოდნავ მეტი, მაგრამ ამაქვეყნად ყოფნის ვადაზე მეტად განვლილი ცხოვრების შინაარსია მნიშვნელოვანი...

რაც შეეხება შინაარსს, 42 წლის განმავლობაში ირაკლი თოდუამ იმდენის თქმა მოასწრო, რომ ამაყად შეაბიჯებს იმ სასუფეველში, რომელშიც მხოლოდ მართლმადიდებლური მართლმადიდებლური მამულიშვილები განისვენებენ!

მსუბუქი ყოფილიყოს, ჩემო ჯიმა, შენს გულზე დაყრილი ქართული მინა!..

დავით მხეიძე, პუბლიცისტი

«კეთილშობილი საზოგადოება პატივს მიაგებს ამ ნიჭიერი ახალგაზრდა კახის სსოვნას»

ირაკლი თოდუამ ძალიან ახალგაზრდამ დაიწყო ჟურნალისტიკური მოღვაწეობა და ყოველთვის წარმატებული გახლდათ. მისი დიდი დამსახურებაა, რომ გაზეთი „საქართველო და მსოფლიო“ ქართული მოწინავე გაზეთია საქართველოში. მკითხველი საზოგადოება, ხაზს ვუსვამ, მკითხველი საზოგადოება, პატივს მიაგებს ამ ნიჭიერი ახალგაზრდა კაცის სსოვნას.

ცოტა ხნის წინათ რამდენიმე ადამიანი ვისხედით და სწორედ „საქართველო და მსოფ-

ლიოზე“ ვსაუბრობდით. აღვნიშნეთ, რომ ეს გაზეთი გამოირჩეულია ქვეყნისთვის სიკეთის კეთების სურვილით და გამოხატავს ობიექტურ აზრს. იქვე დავძინეთ, რომ ამ ყველაფრის სულსჩამდგმელი, რითაც ეს გაზეთი მკითხველს ხიბლავდა, მისი რედაქტორი ირაკლი თოდუა იყო, კაცი, რომელსაც დიდ პატივს ვცემდი. მსიაბოვნებდა, რომ არსებობს ასეთი კეთილშობილი ადამიანი, რომელსაც მეუძლია გაზეთი უმაღლეს რანგში აიყვანოს, თანაც ძალიან მოკლე პერიოდ-

ში, რაც იშვიათი მოვლენაა. მას არასოდეს გადაუხვევია ქვეშაირების გზიდან, ხალხსა და ქვეყანას ემსახურებოდა.

მიჭირს ასე ახალგაზრდა კაცზე მსგავსი სიტყვების თქმა, მაგრამ... ღმერთმა ნათელში ამყოფოს ირაკლის სული, მსუბუქი ყოფილიყოს მისთვის ქართული მინა, ის მინა, რომელსაც თავად ასე ეთაყვანებოდა!..

ელიზბარ ჯაფელიძე, აკადემიკოსი

ირაკლი

22 წლის წინათ შემოაღეს „ასავალ-დასავალი“ კარი... მოიტანა ახალი სუნთქვა, უსაზღვრო ნიჭი და დიდი გული, რომელმაც ასე ადრინადად გიმტყუნა... შენს სტატიებს განსაკუთრებული ინტერესით კითხულობდნენ, ელოდნენ, ეფერებოდნენ... „ასავალ-დასავალში“ გაიცანი შენი მშვენიერი მეუღ-

ლე, უფრნლისტი **მაია მარგველანი**, რომელმაც დღეს უამრავი ცხარე ცრემლი დაგადინა... ჩვენც ავგავტირე, მაგრამ შენთან დამშვიდობებას ვერ ვახერხებთ — განა შეიძლება, დაკარგო ის, რაც ძალიან შენია! ნეტავი კვლავ 1996 წელი იყოს!

მეგობრები

ჩადაქტორი, დაატრიალე შენი «ჯიჰადის მახვილი»!

„ირაკლი თოდუა გარდაცვალა“ — ნაივითხე მესიფი და ვიგრენი, როგორ დამიარა ცხელმა ტალღამ სხეულში; ვიგრძენი, როგორ მომანვა ყელში ბურთი და როგორ გამიჭირდა სუნთქვა.

დაიძინა და აღარ გაიღვიძა.

დამეჩანა, ლოგინში სიკვდილისთვის დამენანა.

ვერ წარმოვიდგინდი, რომ მისი გამოსათხოვარი წერილის დაწერა მომიწევდა. ანდა როგორ უნდა წარმოვიდგინო — ჩვენ ხომ ამაზე არასოდეს ვფიქრობთ; გვეგონია, რომ მეგობრები სულ გვერდით გვეყოლებიან... მაშინაც კი, თუკი თვე ისე გავა, არც შევეხმინებოდა...

ამას წინათ ჩემს არქივს ვათვალიერებდი და რამდენი წერილი ვნახე, მღვიფრად რომ გასდევს ერთი სიტყვა — „დაწერე“!

ავტორის წერილს რომ გამოვიგზავნიდა დასამუშავებლად, თან მოაყოლებდა — დაატრიალე „ჯიჰადის მახვილი“, რაც მკაცრად გასწორებას გულისხმობდა. ახლაც ბოლო წუთამდე მივიყვანე, ჩემო ძმაო!

დავწერ, მაგრამ შენ, შენ ნაივითხე?! შენ დაატრიალეს „ჯიჰადის მახვილს“?!

მთელი დღე ვფიქრობდი, საიდან დამეწყო, კინოქრონიკასავით გარბის კადრები და სამშაბათზე ჩერდება. განსაკუთრებული დღე იყო სამშაბათი, როცა ირაკლი თოდუას ნიჭიერების ფეიერვერკი იწყებოდა — პირველი გვერდი! ყველამ ვიცოდით მისი „სისუსტე“ — პირველი გვერდი აუცილებლად გამორჩეული უნდა ყოფილიყო. და ამ დროს განსაკუთრებით იჩენდა თავს ირაკლი თოდუას პროფესიონალიზმი და „გაზეტჩიკის“ ალლო.

რას არ იფიქრებდა!..

ძალიან მაღალი თამასა ჰქონდა. თითოეული ნომერი უფრო და უფრო უკეთესი უნდა ყოფილიყო. პროფესიონალიზმი სძენდა სითამამეს — ბრწყინვალე უფრნლისტი და არაჩვეულებრივი რედაქტორი გახლდათ...

შესანიშნავი მეუღლე და საოცარი მამა იყო. როცა ტელეფონზე ურეკავდნენ და უცბად ხმა დაუთბებოდა, ვხვდებოდით, რომ მამას ელაპარაკებოდა. „ლომი ხარ!“ — პირველად რომ ვუთხარი, მკითხა, რატომო. და მეც ვუპასუხე: „იმითომ, რომ მეფე ხარ და მეუღლე დედოფალი გყავს“.

გაეცინა. მართა, მათე და ლაზარე — სამი ულამაზესი შვილი აჩუქა მამა მარგველანმა ირაკლი თოდუას.

უფროს ვაჟთან — რეზიკოსთან მისი დამოკიდებულება თვალნათლივ გვიჩვენებდა მამა-შვილის მჭიდრო კავშირს, რომელიც დიდ სიყვარულსა და ურთიერთპატივისცემას ეფუძნებოდა. არ მახსოვს, ხმამაღლა დალაპარაკებოდა — თითქოს უსიტყვოდ უგებდნენ ერთმანეთს.

კარგი მეგობარი იყო ირაკლი თოდუა — ერთგული და ყურადღებიანი. მან იმ დროს გამოიმჩნა ხელი, როცა ყველაზე მეტად მჭირდებოდა, როგორც ადამიანს და როგორც პროფესიონალს. სამოცდაოთხი თვე ვიმუშავეთ ერთად.

ჯერ თავს ვერ ვუყვრიდი სიტყვებს და ახლა კალამი გამეჭკვა. არადა, კიდევ რამდენი დამრჩა სათქმელი ირაკლი თოდუას სახელმწიფოებრივ აზროვნებაზე, სამშობლოს მიმართ მის დიდ სიყვარულზე, მის დიდ კაცობაზე...

ამის დროც მოვა...

ეს რა დამანერინე, რედაქტორო?!

ახლა მიდი და დაატრიალე შენი „ჯიჰადის მახვილი“, დაგვებრუნე ძველ რეალობაში — გაზეთის პირველი გვერდია გასაკეთებელი!

ბონდო

მეინარაშვილი, მელიაკვიში, „ობიექტივის“ მთავარი რედაქტორი

«ირაკლი თოდუა უდავოდ დააკლდა კეყანას, როგელსა ირაკლისნაირი შვილები, საეზნაროდ, სოტა ჰყავს»

ირაკლი თოდუა მკითხველს შინარსიან, საფუძვლიან, დღევანდელი ცხოვრებისთვის საჭირო სტატიებს, გაერთიანებს სთავაზობდა თავის ყოველკვირეულ გაზეთში „საქართველო და მსოფლიო“.

იმეფიად მოიძებნება ჩვენს ქვეყანაში ადამიანი, რომელიც ისე კარგად შეაფასებდა შექმნილ ვითარებას და არა მხოლოდ შეაფასებდა, სამომავლო პერსპექტივასაც დაუსახავდა ნებისმიერს, როგორც ირაკლი თოდუა. ვინც ამ გაზეთს ნაივითხედა, სიმართლესაც შეიტყობდა და მომავლის იმედ-იც ჩაესახებოდა. ირაკლი თოდუა დააკლდა ქართულ პრესას, საზოგადოებას, დააკლდა ყველა იმ ადამიანს, რომელსაც მედია უყვარს, სადაც აზრის მოსმენა სურს. ირაკლი თოდუა უდავოდ დააკლდა ქვეყანას, რომელსაც ირაკლისნაირი შვილები, სამწუხაროდ, ცოტა ჰყავს.

ირაკლი თოდუა იყო ადამიანი, რომელიც ანალიზებდა ქვეყანაში არსებულ ვითარებას დეტალურად. იყო პირველი, სიმართლეს ამბობდა ყოველგვარი მორიდების გარეშე, მას არ სჩვეოდა ლაქუცი, რაც გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოს“ ლეიტმოტი-

ვად გასდევდა. ეს კიდევ ერთხელ მიანიშნებს იმაზე, რომ ირაკლი თოდუა იყო არა მხოლოდ ჭკვიანი და გონებამახვილი უფრნლისტი, არამედ უშიშარი ადამიანი, რადგან დღევანდელ ცხოვრებაში გულგრილობა და პირდაპირობა გულზე არავის ეხატება, პირველ რიგში, ხელისუფლებას...

სამწუხაროა, ასეთი ახალგაზრდა კაცის ამ ქვეყნიდან ასე უდროოდ წასვლა. ნათელი იყო მისი ვაჟკაციური სული!

კაპლან ჭიკაშვილი,
პოლიტოლოგი

ვად გასდევდა. ეს კიდევ ერთხელ მიანიშნებს იმაზე, რომ ირაკლი თოდუა იყო არა მხოლოდ ჭკვიანი და გონებამახვილი უფრნლისტი, არამედ უშიშარი ადამიანი, რადგან დღევანდელ ცხოვრებაში გულგრილობა და პირდაპირობა გულზე არავის ეხატება, პირველ რიგში, ხელისუფლებას...

სამწუხაროა, ასეთი ახალგაზრდა კაცის ამ ქვეყნიდან ასე უდროოდ წასვლა. ნათელი იყო მისი ვაჟკაციური სული!

კაპლან ჭიკაშვილი,
პოლიტოლოგი

ირაკლი თოდუა ვაჟკაცი, მეგობრობის, კანთოპოპოლოგის სიბოლო იყო

თავზარდამცემია ირაკლი თოდუას მოულოდნელი გარდაცვალება.

ქართულმა უფრნლისტიკამ, სრულიად საქართველოში უდიდესი დანაკლისი განიცადა.

ჩვენ გვერდით აღარ არის შესანიშნავი პიროვნება, ნიჭიერი უფრნლისტი და პუბლიცისტი, მაღალ-

ლი დონის პროფესიონალი ირაკლი თოდუა — ახალგაზრდა კაცი, რომელიც ვაჟკაცობის, მეგობრობის, კაცთმოყვარეობის სიმბოლო იყო, მის მიერ შექმნილი გაზეთი „საქართველო და მსოფლიო“ კი პირუთვნელად ემსახურებოდა სიმართლეს.

ამ ქვეყნიდან ნავიდა ახალგაზრდა კაცი, რომელიც თავ-

ვისი მამულიშვილობით, პატრიოტიზმით, ოჯახისა და მეგობრების სიყვარულით მუდამ ემსახურებდა ყველას, ვინც მას იცნობდა.

უფალმა გაანათლოს მისი სული!

ბრივოლ ონიანი,
საერთაშორისო საზოგადოება „სტალინის“ თავმჯდომარე

«უღბოვალა სანუთრო, მან ამჯერად ირაკლი არ დაინდო...»

ძალიან მიჭირს ბატონ ირაკლი თოდუაზე, როგორც გარდაცვლილზე, რაიმე ვთქვა... ამ ახალგაზრდა კაცის მოულოდნელი გარდაცვალება მოკისმომგვერდია არა მხოლოდ მისი ოჯახის წევრების, ახლობელ-მეგობრების, არამედ თითოეული ადამიანისთვის; მათთვის, ვინც იცნობდა ამ უნიჭიერს და უწესიერს პიროვნებას.

ბატონმა ირაკლი თოდუამ ჩემი ყურადღება ჯერ კიდევ მაშინ მიიპყრო, როცა სრულიად ახალგაზრდა გაზეთ „ასავალ-დასავალში“ მუშაობდა. გულწრფელად მიხაროდა, რომ ჩემი კუთხის შვილის სახით ქართულ უფრნლისტიკაში გამოჩნდა უაღრესად განათლებუ-

ლი, პროფესიონალი და ეროვნულ-ტრადიციულ ფასეულობებზე ორიენტირებული უფრნლისტი. მისი ინტელექტი, პროფესიონალიზმი და მორალური თვისებები განსაკუთრებით გამოვლინდა გაზეთის „საქართველო და მსოფლიოში“. დიდებული თვისებებით შემკობილი ამ ადამიანის დამსახურება ის, რომ მისი რედაქტორობით გამოცავალმა „საქართველო და მსოფლიო“ ქართული უფრნლისტიკის ამაზრუნველ და სულისმემკვიდრე სივრცეში მაინც მოახერხა დეზინფორმირებული საზოგადოებისთვის მართალი ინფორმაციის მიწოდება. ამისთვის მადლიერნი უნდა ვიყოთ, როგორც პირადად მისი, ასევე, ზემოხსენებული გაზეთის შემოქმედებითი კოლექტივის

თითოეული წევრის.

უღბოვალა სანუთრო და მან ამჯერად ირაკლი თოდუა არ დაინდო... ძნელია, ანუგეგმო ჩიროსუფალი... მაგრამ მაინც მინდა, მივუსამძიმრო მისი ოჯახის წევრებს და ვუსურვო მოთმინება და გამძლეობა.

ასევე ვუსამძიმრებ გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოს“ შემოქმედებით კოლექტივს და ვუსურვებ, კვლავაც ისე ღირსეულად განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ამას ენეოდა ბატონი ირაკლის რედაქტორობის პერიოდში.

ბატონო ირაკლი, მშვიდობით, უფალმა გაანათლოს თქვენი სული!

ზურაბ კვარაცხელია,
სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ წევრი

«მეგობრობა, როგორც მაღალი პროფესიონალიზმის მეორე უჩინარესი»

ირაკლი თოდუა დამამახსოვრებდა, როგორც მაღალი პროფესიონალიზმის მეორე უჩინარესი, რომელიც უშუალოდ ეცნობოდა თითოეულ მასალას, ანონ-დანონიდა, შეაფასებდა და ისე ბეჭდავდა. იყო უაღრესად შრომისმოყვარე ადამიანი და პატივს სცემდა, როგორც საკუთარ თავს, ისე საზოგადოებას. ირაკლის-

თან საქმიანი კამათი ხშირად მქონია, მაგრამ ის ყოველთვის აგნებდა გამოსავალს, რითაც საუკეთესო შედეგამდე მივდიოდით.

თავზარი დამეცა, როდესაც დამირეკეს და ირაკლის გარდაცვალება შემატყობინეს. ვუსამძიმრებ მის ოჯახს, მის მეგობრებს, კოლექტივს, ახლობლებს... არ მოიძებნება

სიტყვები, რომლებიც შევძლებ დამოცემას იმ მწუხარებისა, რომელიც ირაკლის უეცარმა გარდაცვალებამ გამოიწვია. ღმერთმა ნათელში ამყოფოს მისი სული!

ბულბაათი რცხილაკა,
„ევრაზიის ინსტიტუტის“ ხელმძღვანელი

„საქართველო და მსოფლიოს“ რედაქცია ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაცვალება გაზეთის მთავარი რედაქტორი

ირაკლი თოდუა

და თანაუგრძნობს მის ოჯახსა და ახლობლებს.

პანაშვიდი 2 მაისს.
მისამართი: თბილისი, ვაჟა-ფშაველას მე-3 კვარტალი, 25-ე კორპუსი.
გამოსვენება 3 მაისს, 14 საათზე, წმ. იოანე ღვთისმეტყველის ტაძრიდან.
მისამართი: თბილისი, სანდრო ეულის ქუჩა №3 (საქართველოს საპატრიარქოს ტელევიზია „ერთსულოვნების“ გვერდით).

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ქსენოფობიის ეტაპის“ მიწურულს მმართველ პარტიას, განსაკუთრებით რეპრეზენტაციას, ელიტარულ კორუფციასა და ნეპოტიზმში ჩაფლთვის აშკარა ნიშნები დაეძგო, ზუსტად ისე, როგორც ეს წინამორბედი მმართველი პარტიების პარტიების შემთხვევაში მოხდა. ჩინოვნიკების რამდენიმე საჩვენებელმა დაპატიმრებამ საზოგადოება ვერ დაამშვიდა. საბოლოოდ, ცხადი შეიქნა, რომ მმართველ პარტიას, უფრო ზუსტად კი — პარტიას და მასთან შეწყვეტულ სახელისუფლო შტოებს გაჯანსაღება და შიგნით გაწმენდა აუცილებელია, წინააღმდეგ შემთხვევაში ის, „მოქალაქეების“ და „ნაციონალისტების“ მსგავსად, სწრაფი დეგრადაციისა და თვითგანადგურების გზას დაადგება.

«შრედიგბერის ბიძინა» რისთვის ბრუნდება ივანიშვილი?

„ვა, ეს რა კარგი ვინეა, რა ჩქარა მიდი-მოდის, — მიუბრუნდა მამა იორამს განაწყენებული ბულიკა“, — ჩვენ შეგვიძლია გავისწავლოთ ეს ციტატა ნოდარ დუმბაძის „მარადისობის კანონიდან“ ან უფრო მარტივი და კონკრეტული ფრაზა: „ან მოსვლა რა იყო, ან წასვლა?“ (თუ პირიქით) იმისთვის, რომ შევედგეთ საუბარს ბიძინა ივანიშვილის დაბრუნებაზე ქართულ პოლიტიკაში.

საერთოდ, მსჯელობა „დაბრუნებაზე“ ზოგიერთ ექსპერტს არაკორექტულად მიაჩნია. ისინი მიუთითებენ, რომ ივანიშვილი არსად წასვლა და გადადგომიდან დღემდე ქვეყნის მართვას განაგრძობდა. სხვები კი ფიქრობენ, რომ ცვლილებებს პრინციპული ხასიათი ექნება, ამიტომ ტერმინი „დაბრუნება“ მისაღებია. მოკლედ, შრედიგბერის კატი-სა (აზრობრივი ექსპერტიზა, რომელიც შემოგვთავაზა ავსტრიელმა ფიზიკოსმა, კვანტური მექანიკის ერთ-ერთმა შემქმნელმა ერვინ შრედიგბერმა) არ იყო, რომელიც ერთდროულად ცოცხალიცაა და მკვდარიც, ბიძინა ივანიშვილი თან ბრუნდება, თან არ ბრუნდება. ალბათ, ახალი ტერმინი უნდა გამოვიყენოთ — „შრედიგბერის ბიძინა“.

ნეპოტიზმში ჩაფლვის აშკარა ნიშნები დაეძგო, ზუსტად ისე, როგორც ეს წინამორბედი მმართველი პარტიების შემთხვევაში მოხდა. მაღალჩინოსნების რამდენიმე საჩვენებელმა დაპატიმრებამ საზოგადოება ვერ დაამშვიდა. საბოლოოდ, ცხადი შეიქნა, რომ მმართველ პარტიას, უფრო ზუსტად კი — პარტიას და მასთან შეწყვეტულ სახელისუფლო შტოებს გაჯანსაღება და შიგნით გაწმენდა აუცილებელია, წინააღმდეგ შემთხვევაში ის, „მოქალაქეების“ და „ნაციონალისტების“ მსგავსად, სწრაფი დეგრადაციისა და თვითგანადგურების გზას დაადგება. სხვა საკითხია, საჭირო თუ იყო ამისთვის ივანიშვილის „დაბრუნება“.

თეორიულად, პრობლემების გადასაწყვეტად შესაძლებელი იყო სხვა სცენარის ამოქმედება — აშკარა ლუზურების საპატიო გადაყენება თანამდებობებიდან და ავანსცენაზე გახარბას, ბახტაძისა და ზოგიერთი სხვა ფიგურის გამოყენება, რომლებიც დასახულ ამოცანას თავს, სავარაუდოდ, (შედარებით) უკეთ გაართმევდნენ. მეტიც, ივანიშვილს სათანადო რეპუტაცია სკამზე (ალბათ, შავი დღისთვის) ჰყავს რამდენიმე კადრი, რომლებსაც შეეძლოთ შიდაპარტიული ცხოვრება ლაპარაკში პარტიის რიგში მეთოდებით დაეხმებინათ, მაგრამ პრობლემა ისაა, რომ, რაც უფრო ძლიერია ეს თუ ის ფიგურა, მით უფრო მეტად არ ენდობა მას ივანიშვილი და ამჯობინებს მორჩილ კადრებს დაეყრდნოს, თუნდაც სუსტი და უნიჭო იყვნენ. დიდი ალბათობით, ადრე თუ გვიან, ეს მის რეჟიმს დაღუპავს.

თავიდანვე ჩანდა, რომ ივანიშვილი უფროსის იმ ადამიანებს, რომლებიც სააკაშვილის რეჟიმს თამამად უპირისპირდებოდნენ. მან იცის, რომ გარკვეულ ვითარებაში შეიძლება შეეპასუხონ, მეტიც, მის წინააღმდეგ წავიდნენ, რადგან ხელისუფლებასთან კონფლიქტის არ უშინიათ. მან ამჯობინა, ძირითად დასაყრდენად „მორტირებულები“ გაეხადა, ამასთანავე, ახალგაზრდა კარიერისტები, რომლებიც სააკაშვილის მმართველობის წლებში საუკეთესო შემთხვევაში ჩუმად ისხდნენ, ხოლო წინსვლის ერთადერთი წინაპირობად ლიდერის მიმართ მონური მორჩილება მიაჩნდათ.

რა გააკეთა თანამდებობაზე ყოფნის პერიოდში ირაპალი კობახიძემ მდინარა-

მმართველ პარტიას, უფრო ზუსტად კი — პარტიას და მასთან შეწყვეტულ სახელისუფლო შტოებს გაჯანსაღება და შიგნით გაწმენდა აუცილებელია, წინააღმდეგ შემთხვევაში ის, «მოქალაქეების» მსგავსად, სწრაფი დეგრადაციისა და თვითგანადგურების გზას დაადგება

ქსენოფობიის ეტაპის დასრულება და პერსონალურად გიორგი კვიციანიშვილის მუშაობით. ამას განაპირობებდა, როგორც ობიექტური ეკონომიკური სიტუაციები, ისე ხელი-სუფლების მოქმედი მოქმედებები კრიზისულ ვითარებაში (მაგალითად, ზაფხულის ხანძრების, მშრომელთა უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ინციდენტების დროს). სერიოზული ზიანი კვიციანიშვილის ინიციატივით და დაეძგნა — შესაძლებელია, ის დღემდე ვერ მიხვდა, რომ (მაგალითად) ალექსანდრე ჯეჯელავას თანამდებობაზე დანიშნვა „ქართული ოცნების“ ამომრჩეველთა მნიშვნელოვანმა ნაწილმა აღიქვა, როგორც შეურაცხყოფა, მაგრამ რეალურად გონივრულად რომც მოქცეულიყო, მისი ავტორიტეტი ნებისმიერ შემთხვევაში თანდათან დაეცემოდა, რადგან ძალიან ბევრი მოქალაქე აღიქვამდა მას, როგორც ბიძინა ივანიშვილის უნებაცხოდ მარიონეტს, რომელსაც თუნდაც მცირე დამოუკიდებელი ნაბიჯის გადადგმა არ შეუძლია.

როგორც უკვე ვთქვით, ივანიშვილს შეეძლო, კულისებში დარჩენილიყო და ასპარეზზე ახალი, უფრო ძლიერი კადრები გამოეყვანა, მაგრამ მან განწყვიტა, „დაბრუნებულიყო“. შიში, რომელსაც ის (პოტენციურად) ძლიერი ვასალები მიმართ განიცდიდნენ, ამის ერთადერთი მიზეზი, სავარა-

უდოდ, არ არის. ბოლო პერიოდში მნიშვნელოვნად გაიზარდა საზოგადოების გაღიზიანება და ნეგატიური დამოკიდებულება იმ სისტემის მიმართ, რომლის ფარგლებში, გაუგებარია, ვის და როგორ უნდა მოეთხოვოს პასუხი ნაწილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებში სულ უფრო ხშირად აფასებდნენ კრიტიკულად „არაფორმალურ მმართველობას“ და, შესაძლოა, ივანიშვილმა აღიქვა ეს, როგორც გაფრთხილება — არაფორმალური მმართველობის დასასრულებლად ხომ არაფორმალური მეთოდების გამოყენება შეიძლება.

ასეა თუ ისე, ივანიშვილი, სავარაუდოდ, შეეცდებოდა, აარღებოდა „ქართული ოცნება“ იმ საბედისწერო მარშრუტს, რომელიც „ექსპანსიის ეტაპის“ P.S. 1 მაისის „ქართული ოცნება-დემოკრატიული საქართველოს“ პოლიტიკური საბჭო 15 ნევრით დაკომპლექტდა. საბჭოს ახალი შემადგენლობა ასეთია: „ქართული ოცნების“ დამფუძნებელი ბიძინა ივანიშვილი, საქართველოს პრემიერ-ინფრასტრუქტურის მინისტრი მათა ცქიტიშვილი და საქართველოს საგარეო ურთიერთობების მინისტრი ირაკლი კობახიძე, პირველი ვიცესპიკერი თამარ ჩუგოშვილი, ვიცესპიკერი გიორგი ვოლსკი, პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილე ილია ნაკაშიძე, საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერი არჩილ თალაკვაძე, ფრაქცია „ქართული ოცნების“ თავმჯდომარე მამუკა მდინარაძე, აგრეთვე, პარლამენტის წევრები: დიმიტრი სამხარაძე, ბიძინა გვიციანი, ირაკლი ტრიპოლსკი, მთავრობის წევრები: რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრი მათა ცქიტიშვილი და საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრი სოზარ სუბარე; ასევე „საპარტიორო ფონდის“ თავმჯდომარე დავით საგანვიძე და თბილისის მერი კახა კალაძე.

დასრულების შემდეგ „მოქალაქეების“ და „ნაციონალისტების“ გაიარეს. ეს, დიდი ალბათობით, პარტიული ცხოვრების დემოკრატიზაციის კი არა, „ქანჩების მოჭერისა“ და პარტიის ავტორიტარული ვერტიკალის გამყარების ხარჯზე მოხდება. იმ პერიოდში, როდესაც ივანიშვილი კულისებთან მოქმედებდა, მან თითქმის გამართო (ან, ყოველ შემთხვევაში, შეანელა) წამშობი, რომელიც ირთვება იმავდროულად ნინაალმდეგობები დაგროვდება, საკადრო ინტრიგები სასურველ შედეგს აღარ მოიტანს, ხოლო ხალხი მეტ თავისუფლებას მოითხოვს. 2017-18 წლებში ივანიშვილი, რომელიც საზოგადოებრივი ინტერესის რადიკალიზაციის თითქმის გაქრა, ოპონენტების „მთავარი მიზანი“ გაცილებით იშვიათად ხდებოდა, ვიდრე ადრე. ახლა კი, „ისტორიის წამშობი“ მისთვის ისევე ჩაირთო.

„არაფორმალური მმართველობის“ პერიოდში რეჟიმმა ფესვები გაიდგა, ხოლო ოპოზიცია უკიდურესად დასუსტდა. ამ ფაქტორებს ემატება ის, რომ ივანიშვილის „დაბრუნება“ „ქართულ ოცნებას“ გარკვეული იმპულსი მისცა და მის მხარდამჭერებს ახალი იმედები ჩაუსახა (მათ შორის, გველენის სფეროების გადანაწილების თაობაზე). თუ არ მოხდება რაღაც მოულოდნელი კატასტროფა, მმართველ პარტიას ექნება ყველა შანსი იმისთვის, რომ არა მხოლოდ 2018 წლის საპარლამენტო არჩევნებში საპარლამენტო და ადგილობრივი არჩევნებში მოიგოს. შემდეგ კი დაიწყება დიდი საარჩევნო პაუზა 2024 წლამდე.

ხელისუფლების მთავარი პრობლემა არის ის, რომ მოსახლეობის შეცდომაში შეყვანა ციკლებით რთული გახდა, ვინაიდან მას „ქართული ოცნებასთან“ ურთიერთობის სერიოზული გამოცდებები დაუგროვდა. მმართველმა პარტიამ უნდა ჩაატაროს მომნიშვნელოვანი (და გადამნიშვნელოვანი) ინსტიტუციური რეფორმები, წინააღმდეგ შემთხვევაში ის შევა კონფლიქტში საზოგადოებასთან, იზოლაციაში მოექცევა და, წინამორბედების მსგავსად, ხელისუფლებას დაკარგავს. ბიძინა ივანიშვილი შეიძლება იყოს კარგი ტაქტიკოსი, მაგრამ, თუ ის დემოკრატიზაციის, ქვეყნის პოლიტიკური და ეკონომიკური ცხოვრების გაჯანსაღების მოთხოვნას ვერ დააკმაყოფილებს, სავარაუდოდ, ზუსტად ისე დაასრულებს, როგორც მიხელო სააკაშვილმა დაასრულა 2012-ში და სმრშ სარბს-ინამა ერთი კვირის წინათ.

„ოცნების განხილვის“ მოლოდინით აპროტირებული აპტივისტები რატომ ასევე ერთხმად არ სთხოვენ სხვაგვარ — ზარდიაშვილს, თალაკვაძეს, ჩუბოშვილსა და კიდევ არა ერთ „ოცნებელ“ პარლამენტარს, უპასუხე უმფროსსა? რა, განა მხოლოდ მდინარაძეა საქართველოს 2016 წლის მოდიფიკაციის პარლამენტის „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლოვანი ისეთი, ვინც „გავშვობიდან მანდა ზის“ და ვისაც შეიძლება თამაგად დავუსვამთ კითხვა: როგორ, როდის და საიდან მოხვდი მანდა?

გაქარჯი სვანიძის
სააპოლოგო მხარე
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

პოლიტიკური აბრუნდ-დაბრუნდი, ანუ «უპასუხეთ უმფროსსა»!

მეტ-ნაკლებად დასტაბილურებული ქართული პოლიტიკური სივრცე გასულ კვირაში ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკაში დაბრუნებამ შეაქანა. საიდან მოხდა ეს შექანება — ზევიდან, ქვევიდან, მარცხნიდან თუ მარჯვნიდან, ამას, უკვე მთელი კვირაა, არკვევენ ქართული პოლიტიკის ექსპერტი „მარკუიდეტები“. მაგრამ ისევე, როგორც სხვა დანარჩენ საკითხებზე წარმოქმნილ კითხვებს, როგორც ჭეშმარიტ ექსპერტებს შეეფერებათ, საბოლოო, სწორი და ლოგიკასა და ჭკუასთან ახლოს მდგომი პასუხი მათ ჯერჯერობით ვერ გასცეს. თუმცა მე ის უფრო მაინტერესებს, რა განსხვავებას ხედავს ეს ხალხი იმაში, ბიძინა ივანიშვილი შეკვეთილში იჯდება, ურეკში, საჩხერეში, სოლოლაკის შუშებში თუ როსტომის სასახლეში.

საიდან დაბრუნდა ქართველი მილიარდერი? თუ ვინმე იმას გულისხმობს, რომ იგი შეკვეთილიდან დაბრუნდა თბილისში, კიდევ ჯანდაბას — მანძილი მაინც არის შორი და მთელი 350 კილომეტრი გამოუვლია კაცს. ეს შეიძლება ლირდეს კიდევ აუთოტაჟად. აბა, სხვა რა უნდა ვიფიქროთ?! საიდან და რანაირად დაბრუნდა ბატონი ბიძინა? რა, ნოთუ ვინმას სჯობა, რომ აქამდე „ქართულ ოცნებაში“ გუზი მაინც შეფრინდა და „უმფროსთან“ შუშებშია?

ერთხმად სთხოვდა მდინარაძეს, — აბა, უპასუხე უმფროსსაო. მამუკა მდინარაძე ჯერჯერობით „უმფროსისთვის“ პასუხის გაცემას არ ჩქარობს, თუმცა მაინტერესებს, „ოცნების“ განმმენდის“ მოლოდინით აპროტირებული აქტივისტები რატომ ასევე ერთხმად არ სთხოვენ სხვებსაც — ზარდიაშვილს, თალაკვაძეს, ჩუბოშვილსა და კიდევ არა ერთ „ოცნებელ“ პარლამენტარს, „უპასუხე უმფროსსაო“? რა, განა მხოლოდ მდინარაძეა საქართველოს 2016 წლის მოდიფიკაციის პარლამენტის „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლობაში ისეთი, რომელიც „ბავშვობიდან მანდა ზის“ და ვისაც შეიძლება თამაგად დავუსვამთ კითხვა: როგორ, როდის და საიდან მოხვდი მანდა? სწორედ ამიტომ შეგვიძლია ვუწოდოთ კონცერტი ბიძინა ივანიშვილის ამ გამომდომასაც და „ოცნების“ აქტივისტთა შესაბამისი ფივილ-ხივილსაც.

განხილული «ოცნება» ჯერაც ისევ ოცნებად აქვს ქვეული ქართულ ხალხს. ბიძინა კი უკვე ატარებს ჩვეულ კონსერტებს ხალხზე იმ შთაბეჭდილების დასატოვებლად, თითქოს მართლაც რაიმე «ნენდა» და «მარკუიდეტები» გზადგებოდეს «ოცნებაში»

კეთილი, თუნდაც ვინმემ დაგვაჯეროს დაუჯერებელი, რომ 2016 წლის არჩევნების წინ „ქართული ოცნების“ პოლიტსაბჭო ბიძინა ივანიშვილის ჩარევის გარეშე დაკომპლექტდა, მხოლოდ ახლად მოვიდა გონს ბიძინა და თავის გარემოცვას მისდგა: ეს რა მიქენი, რატომ დამლუპეთ, ეს რა ხალხი მოგიყვანიათ პარტიამ და როგორ დაგინიანაურებიო ათ... ვინ არიან ესენი, საიდან მონახეთო? თუნდაც დავიჯეროთ ეს სრული სისულელე, როგორ ფიქრობს ბიძინა ან რას ფიქრობენ ის „პიარმიკები“, რომლებიც ახლა ბიძინას ამ კონცერტებს ადგმევენებენ — საზოგადოების დიდ ნაწილს დაავინწყდა, ვინ დაამკვიდრა ტერმინი „სისტემის მსხვერპლები“? ეს ტერმინი ხომ სწორედ ნაცების ყოფილ თანაგუნედ ნაცებმა დააქტივისტებეს ეხებოდა და სწორედ ამ „ქოლგით“ ხდებოდა მათი პორტირება „ქოცებში“. ვინ წარმოთქვა და დაამკვიდრა ეს ტერმინი?

ვინ იყო ის კაცი, რომელმაც ვანო მარაბიშვილს „ნიჭიერი მენეჯერი“ უწოდა და მხოლოდ მას შემდეგ გამოამწყვდია ციხეში, რაც ვანო ამ ტიტულით არ მოიხიბლა?

ვინ იყო ის კაცი, რომელიც ღრმა სინანულს გამოთქვამდა იმის გამო, რომ ზურაბ ადენიშვილმა უარი შეუთვალა, მისი გუნდის წევრი გამხდარიყო?

ვინ იყო ის კაცი, რომელმაც „სიცრუის მანქანის“ თანამშრომელ ჟურნალისტებს პრეფერენციები უწოდა და მათი გადაბირებაც პირადად დაინყო?

დიახ, ეს „მამუკა“ სწორედ „ან დაბრუნებული“ მილიარდერი ბიძინა ივანიშვილია. აქედან გამომდინარე, ძალიან კომიკურია თვალსაზრისი, თითქოს ბიძინა არა მხოლოდ „პორტირებულებს“, არამედ იმათაც დასჯის, ვინც მათ ხელი შეუწყო პორტირებაში.

ასეთ შემთხვევაში ბიძინას საკუთარი თავის დასჯა მოუწევს და, სანტარასო, როდის და რა ფორმით ჩაატარებს ივანიშვილი „შპს-სი-მასპაის“ თვითდასჯის რიტუალს?

სხვათა შორის, არანაკლებ საინტერესოა ნაციონალების ბანაკის შემოფოტება და ერთ-ერთობლივ სპექტაკლს დგამენ, ერთი და იმავე ნარკოტიკს ენევიან თუ ორივენი ცალკეულ მახოხიზმით არიან დაეცევილები? სად იყო ეს კაცი ნასული და საიდან დაბრუნდა? ან ერთს რა „აჟიმფიშებს“, ან მეორეს რა უხარია?

ყველაზე საოცარი კი არის ზოგიერთი „ოცნებისტი“ არგუმენტი — თუ მართლაც „აჟიმფიშებთ“ ნაცებს, აი, მხოლოდ მაგის გამოც ღირდა ბიძინას დაბრუნებაო.

თუნდაც ქალიან ცუდას და გოროს, თუ „აჟიმფიშებს“ და ეს ითვლებოდეს საკმარისად სახელმწიფოს განვითარებისთვის? ანუ, თუკი „ნაცებს აჟიმფიშებთ“, მორჩა, გადენიარებიო?

ვამა! რა კარგია! „ნაცებს აჟიმფიშებთ“ — აი, ამ სამაჟიმფიშების საცქერლად ხომ ღირს მიმშილიც, უმუშევრობაც, ახლობელი ადამიანების ვერმკურნალობაც და, საერთოდ, ყველაფერი უბედურება. დაე-თმით ყოველგვარი ამბიციანი ნორმალური სახელმწიფოს აშენებისა, არ გამოვთქვათ ადამიანურ პირობებში ცხოვრების სურვილი, ხმა არ ამოვიღოთ და დავტკბეთ იმით, როგორ „აჟიმფიშებს“ ნაცებს ბიძინა ივანიშვილი! — აი, ეს არის ქართული „ობივატელი“ ტვინში ყველაზე მეტად ჩაქვდილი ტერმინი.

ქართული სახელმწიფო საბჭოთა კავშირის დაშლიდან დღემდე, ანუ მთელი 27 წელიწადი ვილაცის „დაბრუნების“ მოლოდინით ცხოვრობს. ბევრს დღემდე სჯერა, რომ „ზევიადი დაბრუნდება“. 1990-იანების შუაწლებისთვის კი

ზევიადის მომლოდინეები ნამდვილად არ იყვნენ თითზე ჩამოსათვლელი. „მიშა დაბრუნდება“, უკვე 6 წელია, გვესმის. „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგაც კი მოიძებნებოდნენ ადამიანები, რომლებიც ფიქრობდნენ, რომ ელზარდ შავარდნაძე რევანშის შედეგად დაბრუნებოდა ქვეყნის სათავეში. ბიძინას დაბრუნებამ კი, აგერ, უკვე ვხედავთ, რამხელა აუთოტაჟი გამოიწვია. ამ „დაბრუნებების“ მოლოდინებს თავისი ლოგიკური პოლიტიკური დატვირთვაც აქვს, რადგან „დაბრუნების“ შესახებ ხმების გავრცელებას არა მხოლოდ თვითონ „დაბრუნების პრეტენდენტი“, არამედ მოქმედი მთავრობაც უწყობს ხოლმე ხელს იმ მიზნით, რომ მათი მომხრე უმრავლესობა გამუდმებით შიშში ჰყავდეს. მაგალითად, როდესაც საქართველოში ხელისუფლება სამხედრო გადატრიალების შედეგად მოსულმა „სამხედრო საბჭომ“ და შემდეგ მოსკოვიდან დაბრუნებულმა ედუარდ შევარდნაძემ ჩაიგდო ხელში, საკმაოდ ძლიერი ტრენდი იყო „ზევიადი დაბრუნდება!“ ამას ორივე მხარე უწყობდა ხელს, რადგან თუ ერთნი საყვარელ ბელადს ელოდნენ, მეორენი დასჯისა და პასუხისგების შიშით ყველაფერს აკეთებდნენ და შევარდნაძის მთავრობას ყველა შეცდომას მიუტყევედნენ, ოღონდ ზევიადი არ დაბრუნებულყო, ამიტომ მთავრობასაც ხელს აძლევდა ეს მუდმივი „ზევიადი დაბრუნდება“.

„ვარდების რევოლუციის“ შემდეგაც, განსაკუთრებით, მიშას ხელისუფლებისთვის დამანგრეველი 2007-2008 წლების კრიზისის შემდეგ, ყველაზე პოპულარული გამოთქმა იყო „90-იანი წლები დაბრუნდება!“, ანუ სააკაშვილის ხელისუფლება, რომელიც უკვე ბოლომდე იყო გაფარჩაკებული, იმ ხავეს მოეჭიდა, რომ, თუკი მიშას გაევა დედად, შევარდნაძის მიმართ ინდელი კორუფცია, უშუქობა თუ კიდევ სხვა უბედურება დაბრუნდებოდა ქვეყანაში და ამის შიშით ნაცებისთვის ნებისმიერი თავგებოდა უნდა გვეპატიებინა და შეგვეჩინა.

უკვე 6 წელიწადია, ვცხრობოთ შიშით — არიქა, მიშა დაბრუნდება, ნაცები მოგზუნდებიან და დედან გვიტყვიან. აი, ამის გამო ყველაფერი უნდა შევარდნაძის „ოცნებას“, მის პორტირებულ თუ არანაკლებ ოდიოზურ არაპორტირებულ თუ შიშისარდნილ მაღალჩინოსანებს და ბიძინა ივანიშვილს მხოლოდ და მხოლოდ „ბრძენი მილიარდერი“ უნდა ვეპასოთ, რადგან, თუ ასე არ მოვიტყვიებთ, ქვეყანაში ნაცები, მარაბიშვილები, ახალიაბი მოგზუნდებიან.

ბავშვობაში წამიკითხავს ქართულ ხალხურ ზღაპრებში ერთობ უცნაური ნივთი — აბრუნდ-დაბრუნდის შესახებ, რომლის საშოვნელადაც მეფეები ფათერაკებით აღსავსე გზაზე გაზვინდნენ ერთგულ ქვეშევრდომებს. საბოლოო ჯამში, ეს ნივთი რას წარმოადგენდა, ვის რისთვის სჭირდებოდა და რატომ იკლავდნენ მის დასაუფლებლად თავს, მაინც ვერ გავიგე.

აი, დაახლოებით ასეთი სიტუაციაა დღეს ქართულ პოლიტიკაშიც...

უკვე 6 წელიწადია, ვცხრობოთ შიშით — არიქა, მიშა დაბრუნდება, ნაცები მოგზუნდებიან და დედან გვიტყვიან. აი, ამის გამო ყველაფერი უნდა შევარდნაძის „ოცნებას“, მის პორტირებულ თუ არანაკლებ ოდიოზურ არაპორტირებულ თუ შიშისარდნილ მაღალჩინოსანებს და ბიძინა ივანიშვილს მხოლოდ და მხოლოდ „ბრძენი მილიარდერი“ უნდა ვეპასოთ, რადგან, თუ ასე არ მოვიტყვიებთ, ქვეყანაში ნაცები, მარაბიშვილები, ახალიაბი მოგზუნდებიან

ინტერვიუ

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ხელისუფლება კალიან ცდება, თუ თვლის, რომ, ერთი შეხედვით, ინერტული და იმედგაცრუებული საზოგადოება ყველაფერს შეეშება. ასეთი განცდა ჰქონდა თავის დროზე საბაკაშვილს, როცა ყველაფერი გასდმოდა და როგორც დაამთავრა, ვნახეთ. საერთოდ, გმონია და, ალბათ, გეძრის აქვს დღეს ასეთი მოლოდინი, რომ ჩვენი საზოგადოება რაღაც ეტაპზე აფეთქდება. არ შეიძლება, მრავალსაუკუნოვანი ისტორიისა და ტრადიციების ძველანაირი აღმშენებელი გახდეთ ითმინონ შეურაცხყოფა, არ შეიძლება, ხალხი დუმდეს, როცა ძველანა ალსასრულის პირასაა“.

ელიზბარ ჯაგელიძე: დასავლეთს საქართველოს ხელისუფლების სათავეში ყველაფერს შეეშება, თუ თვლის, რომ, ერთი შეხედვით, ინერტული და იმედგაცრუებული საზოგადოება ყველაფერს შეეშება. ასეთი განცდა ჰქონდა თავის დროზე საბაკაშვილს, როცა ყველაფერი გასდმოდა და როგორც დაამთავრა, ვნახეთ. საერთოდ, გმონია და, ალბათ, გეძრის აქვს დღეს ასეთი მოლოდინი, რომ ჩვენი საზოგადოება რაღაც ეტაპზე აფეთქდება. არ შეიძლება, მრავალსაუკუნოვანი ისტორიისა და ტრადიციების ძველანაირი აღმშენებელი გახდეთ ითმინონ შეურაცხყოფა, არ შეიძლება, ხალხი დუმდეს, როცა ძველანა ალსასრულის პირასაა“.

„ევროკავშირი საქართველოს მოუწოდებს, „ანტიდისკრიმინაციული“ კანონის ეფექტიანად განხორციელება მომავალშიც მტკიცედ განაგრძოს“, — ნათქვამია გაერთიანების ოფიციალური წარმომადგენლის, მაია კოსიჯანჩიჩის, მიერ რამდენიმე დღის წინათ კავრცელებულ განცხადებაში.

განცხადების თანახმად, საქართველომ პრინციპული დემოკრატიული პოლიტიკით უკვე მნიშვნელოვან პროგრესს მიაღწია ეთნიკური უმცირესობების დაცვის, მათი სამოქალაქო ინტეგრაციისა და, საზოგადოდ, გამოხატვის თავისუფლების მიმართულე-ბით, თუმცა ამ მხრივ მთავრობას კიდევ არაერთი ნაბიჯი აქვს გადასადგმელი. განცხადებაში ასევე საუბარია სხვა უმცირესობების უფლებებზე და საზგასმულია, რომ განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია რელიგიური, გენდერული, სექსუალური უმცირესობების დაცვა: „ევროკავშირმა მოუწოდა საქართველოს, რომ გაგრძელებდეს ანტიდისკრიმინაციული კანონის ეფექტიანად განხორციელებას, მათ შორის, კერძოდ სექტორში. დი-ალოგის მონაწილეებმა ხაზგასმით აღნიშნეს ადამიანის უფლებების საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპების ერთგულება, რელიგიური აღმსარებლობის, მრწამსის, რასის, სქესის, ენის, სექსუალური ორიენტაციის, გენდერული იდენტობის, შესაძლებლობის ან რაიმე სხვა ნიშნის მიუხედავად. ევროკავშირმა ხაზი გაუსვა საქართველოს მიერ განხორციელებულ წინსვლას ეთნიკური უმცირესობების დაცვისა და მათი სამოქალაქო ინტეგრაციის საკითხებში და მოუწოდა მთავრობას, გაგრძელებდეს ამ მიმართულებით ნაბიჯების გადადგმას, — ნათქვამია განცხადებაში.

— ბატონო ელიზბარ, ევროკავშირი უკვე დაუფარავად მიუთითებს საქართველოს ხელისუფლებას, რომ „ანტიდისკრიმინაციული“ კანონი უფრო ეფექტიანად უნდა განხორციელდეს. როგორ ფიქრობთ, რა შეიძლება ამაში იგულისხმებოდეს? რას ნიშნავს უფრო ეფექტიანად განხორციელება?

— არაერთხელ ვთქვი და კიდევ გავიმეორებ, რომ მთელი უბედურება, სრულიად ქართველი ერის ტრაგედია დაიწყო ამ კანონის მიღების დღიდანვე, თუმცა საზოგადოების მნიშვნელოვანი ნაწილი ამას ბოლომდე ვერ აცნობიერებდა და მგონია, რომ ხალხი დღესაც ვერ ხვდება, რა მზაკვრობა დღეს ამ ავადსახსენებელ კანონში.

რაც შეეხება ჩვენი „მეგობრებისა“ და „კეთილისმსურველი“ ევროპელი მაღალჩინოსნების ეფექტიანად განხორციელებას, თავის დროზე, როცა პარლამენტმა „ანტიდისკრიმინაციული“ კანონი მიიღო, ევროკავშირის მაღალჩინოსნები მას ქვეყანაში ძირეული ცვლილებების დასახეისად აფასებდნენ. მათი განმარტებით, აღნიშნულ კანონს უახლოეს მომავალში სხვა ცვლილებებიც უნდა მოჰყოლოდა, რომლებიც საბოლოოდ ქართულ კანონმდებლობას სრულ შესაბამისობაში მოიყვანდა ევროპულ „სტანდარტებთან...“

რას ნიშნავს „ანტიდისკრიმინაციული“ კანონის უფრო ეფექტიანად განხორციელება და რა საკანონმდებლო ცვლილებებია მომავალში მოსალოდნელი — „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება პუბლიცისტი და მეცნიერი, აკადემიკოსი ელიზბარ ჯაგელიძე.

ინტობასა და თვითმყოფადობას ეხება. ასევე გამოიყენება და შეიძლება ითქვას, რაღაც მანიაკური სახე მიიღო ლგბტ-ების უფლებებზე, მათ დაცვაზე და იმაზე საუბარმა, რომ თურმე ეს ადამიანები საშინლად იჩაგრებიან, რომ საქართველო ამ მხრივ ვერ „შუასაუკუნეობრივ სიბნელეში“ და საჭიროა ერის ფუნდამენტური გარდაქმნა, მენტალური შეცვლა და „განათლება“. სხვათა შორის, ამ სიტყვაში „ლიბერალურმა“ პროპაგანდამ უკვე ისეთი მზაკვრული შინაარსი ჩადო, რომ, როცა საუბარია ვინმესთვის განათლების მიცემაზე, უკვე ეჭვი გიჩნდება. იმიტომ, რომ მცდე-

ბითმან და ჩამოყალიბდა ისეთი ბარამო, რომელიც ყველას და ყველაფერს უფლება დაცულია, გარდა ეროვნულად მოაზროვნე ადამიანისა, ხალხისა, რომელმაც არ მიიღო „ლიბერალური ბარამონილება“ და გააიძვანა ამ ყველაფერს. ნახეთ, ყველაფერს, ყველაფერს არ მიიღო ქალაქის უფლები არიან სწორედ დასავლური აზრისი უფრო „ლიბერალიზმის“ ყურმობრილი მონები. პოლიტიკა, ბიზნესი, კალაუფლება, მთლიანად მათ ხელშია და სხვა იდეოლოგიის ადამიანს, უბრალოდ, პარსკაპტივა არ აქვს.

სამოქალაქო პარტნიორობის უფლების მინიჭებაზე ამას წინათ სახალხო დამცველიც ალაპარაკდა. ესეც საზგადონია? — ცხადია. ახლა ბარამონი-ლი კალაქი ხელისუფლებაში ცდილობენ, საზოგადოება დაარწმუნონ, რომ ევროპა არაა არაფერი აპალუსს და ყველაფერი თავისუფლები ვართ, მგზრად დასავლური აზრისი უფრო „ლიბერალიზმის“ ყურმობრილი მონები. პოლიტიკა, ბიზნესი, კალაუფლება, მთლიანად მათ ხელშია და სხვა იდეოლოგიის ადამიანს, უბრალოდ, პარსკაპტივა არ აქვს.

დავს მინდომ და ჩვენ თავი დავაგვანებო. რაც შეეხება სახალხო დამცველს: როდესაც ასეთ მნიშვნელოვან თანამდებობაზე ლომჯარისანანი ქალს ნიშნავენ, ის ქვეყანა უკვე დაღუპულია; და ლომჯარია მომავალში უარესს მოითხოვს, სანამ ქართველი ხალხი მას არ მიაბრძინებს საქართველოდან. — ფიქრობთ, რომ საზოგადოება, რომელიც დღეს ნიშნის მისთვის მიუღებელი თანამდებობის პირების გასტუმრებას შეძლებს? — გეტანხმებით, „ლიბერალურმა“ პროპაგანდამ წლების განმავლობაში ისე იმუშავა, რომ საზოგადოების დიდი ნაწილი დღეს სრულიად ინერტულია, მაგრამ არ შეიძლება, ეს უსასრულოდ გაგრძელდეს. მიუხედავად ყველაფრისა, არსებობენ ქვეყანაში ადამიანები, რომლებიც მზად არიან, ყველა საშუალებით დაიცვან თავიანთი ზნეობა, სულიერება და ტრადიცია. ლომჯარიამ ვერ პომადის წასმა ისწავლოს, ბაგეებს რომ ითხუპნის, და ადამიანის უფლებები მერე დაიცვას; საერთოდ ისტორიულად საქართველოს მოსახლეობა მაშინ კი არ იღებდა ხმას, როცა სოციალურად უჭირდა, არამედ მაშინ, როცა მის ღირსებას, სულიერებას და სარწმუნოებას შეურაცხყოფდნენ. დღეს, ვფიქრობ, რომ სწორედ ამ სამ რამეს შეურაცხყოფენ ყველაზე მეტად, ამიტომ ხალხი არ უნდა დადუმდეს... — ახლოვდება 17 მაისი. ამ დღეს საქართველო ოჯახის სინონიმის დღე აღინიშნება, ჩვენს „მეგობარ“ ევროპაში კი ჰომოფობიასა და ტრანსფობიის ებრძვინა. როგორ ფიქრობთ, მს მოხდება, თუ ხელისუფლება თუნდაც ძალის გამოყენებით მსსცემს ლგბტ-ებს მათთვის სასურველი ღონისძიებების ჩატარების საშუალებას? — არა მგონია, მსგავსი რამ ასე ადვილად და ერთი ხელის-მოსით გაბედონ, მაგრამ, თუ გაბედავენ, ეს იქნება ნყალგამყოფი. ხელისუფლება ძალიან ცდება, თუ თვლის, რომ, ერთი შეხედვით, ინერტული და იმედგაცრუებული საზოგადოება ყველაფერს შეეშება. ასეთი განცდა ჰქონდა თავის დროზე სააკაშვილს, როცა ყველაფერი გასდმოდა, როგორც დაამთავრა, ვნახეთ. საერთოდ, გმონია და, ალბათ, გეძრის აქვს დღეს ასეთი მოლოდინი, რომ ჩვენი საზოგადოება რაღაც ეტაპზე აფეთქდება. არ შეიძლება, მრავალსაუკუნოვანი ისტორიისა და ტრადიციების ქვეყანაში ადამიანებმა გამუდმებით ითმინონ შეურაცხყოფა; არ შეიძლება, ხალხი დუმდეს, როცა ქვეყანა ალსასრულის პირასაა... ესაუბრა ჯაგა შვანია

«ნელ-ნელა პროცესები იმ მიმართულებით წაა, საკანონმდებლო ბაზა რომ შეუქმნადონ ერთი და იმავე სქესის პირთა შორის ქორწინებას»

მეერთი საუკუნეში განათლებას ეხებოდა, როცა ადამიანი ნორმად აღიქმავს კაცის კაცზე და ქალის ქალზე მორალურად, ნორმად აღიქმავს მამაკაცს, რომელიც თავის ძალად მიიჩნევს და თხოვდება, თუმცა ეს კიდევ არ არის ყველაფერი. მაგალითად, ისეთი გავლენიანი ორგანიზაციის მხარდაჭერით, როგორცაა ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაცია, გარკვეული ძალისხმევით ადამიანებს არწმუნებენ, რომ საკანონმდებლო სტანდარტებზე, რომლებიც თავის დროზე თვით ევროპაშიც დიდი საზოგადოებრივი მღელვარების ფონზე მიიღეს... — კონკრეტულად რას გულისხმობთ? — რას და, აქ უკვე ნელ-ნელა წაა პროცესები იმ მიმართულებით, რომ საკანონმდებლო ბაზა შეუქმნადონ ერთი და იმავე სქესის პირთა შორის ქორწინების შემოღებასაც გულისხმობს და სხვა რამესაც. თქვენ იცით, რომ გარკვეული ცხელი თავეები იმ უკველი იმედგაცრუებული საზოგადოების უფლებების სათავეში ყველაფერი მომჭირილი მონები და მონებს, კი არ მოუწოდებენ, უბრძანებენ თითის ქნევი... — სხვათა შორის, ერთნაირსქესიანი წყვილებისთვის

აი, ზუსტად ამის ფონზე „კანონის უფრო ეფექტიანად განხორციელება“ გულისხმობს იმას, რომ საქართველომ უფრო თანამიმ, უფრო გაბედული ნაბიჯები უნდა გადადგას — ნელ-ნელა დაიწყოს გადასვლა იმ დასავლურ საკანონმდებლო სტანდარტებზე, რომლებიც თავის დროზე თვით ევროპაშიც დიდი საზოგადოებრივი მღელვარების ფონზე მიიღეს... — კონკრეტულად რას გულისხმობთ? — რას და, აქ უკვე ნელ-ნელა წაა პროცესები იმ მიმართულებით, რომ საკანონმდებლო ბაზა შეუქმნადონ ერთი და იმავე სქესის პირთა შორის ქორწინების შემოღებასაც გულისხმობს და სხვა რამესაც. თქვენ იცით, რომ გარკვეული ცხელი თავეები იმ უკველი იმედგაცრუებული საზოგადოების უფლებების სათავეში ყველაფერი მომჭირილი მონები და მონებს, კი არ მოუწოდებენ, უბრძანებენ თითის ქნევი... — სხვათა შორის, ერთნაირსქესიანი წყვილებისთვის

დეგ იქნებოდა ასეთი დისკრედიტაციის გაშმაგებული კამპანია და არც, საზოგადოდ, ეკლესია ეყოლებოდათ მიზანში ამოღებულნი... რომელი ერთი ჩამოვთვლო, ეს ყველაფერი ხომ გარედან იყო თავსმოხვეული? გარდა ამისა, როდესაც ხელისუფლების დეკლარირებული პოლიტიკაა, რომ ევროპაშიც დიდი საზოგადოებრივი მღელვარების ფონზე მიიღეს... — კონკრეტულად რას გულისხმობთ? — რას და, აქ უკვე ნელ-ნელა წაა პროცესები იმ მიმართულებით, რომ საკანონმდებლო ბაზა შეუქმნადონ ერთი და იმავე სქესის პირთა შორის ქორწინების შემოღებასაც გულისხმობს და სხვა რამესაც. თქვენ იცით, რომ გარკვეული ცხელი თავეები იმ უკველი იმედგაცრუებული საზოგადოების უფლებების სათავეში ყველაფერი მომჭირილი მონები და მონებს, კი არ მოუწოდებენ, უბრძანებენ თითის ქნევი... — სხვათა შორის, ერთნაირსქესიანი წყვილებისთვის

«საქართველოში შეიქმნა და ჩამოყალიბდა ისეთი ბარამო, რომელიც ყველას და ყველაფერს უფლება დაცულია, გარდა ეროვნულად მოაზროვნე ადამიანისა, ხალხისა, რომელმაც არ მიიღო „ლიბერალური ბარამონილება“ და გააიძვანა ამ ყველაფერს. ნახეთ, ყველაფერს, ყველაფერს არ მიიღო ქალაქის უფლები არიან სწორედ დასავლური აზრისი უფრო „ლიბერალიზმის“ ყურმობრილი მონები. პოლიტიკა, ბიზნესი, კალაუფლება, მთლიანად მათ ხელშია და სხვა იდეოლოგიის ადამიანს, უბრალოდ, პარსკაპტივა არ აქვს»

ესაუბრა ჯაგა შვანია

«განვითარების დიქტატი»

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ხელისუფლებამ, ასე თუ ისე, მოახერხა ამომრჩევლების დარწმუნება იმაში, რომ „ქართული ოცნების“ წასვლა ნაციონალურ დაპყრობის ტოლფასია, რაც საზოგადოების კრიტიკულად დიდი ნაწილისთვის კატაგორიულად მიუღებელია. იმისთვის, რომ ამ მითის მსხვერპი დაიხსოს, უნდა გამოჩნდნენ ძლიერი ლიდერები, რომლებიც არც ერთ მხარესთან არ ასოცირდებიან და შეუძლიათ „კონსენსუსი წაერთიანონ“ შიქმანს, რომორც ეს სომხეთში ნიკოლ პაშინიანმა გააკეთა. მოახერხებს თუ არა ამას ალექსეი ელისაშვილი ის რომელიმე სხვა ლიდერი, რომელიც თავს „მისამე გზის“ განსახიერებად აცხადებს, და გაართმინდება თუ არა მის გარშემო სხვადასხვა პოლიტიკური ჯგუფები, საეჭვოა.

მეორე კვირაა, ქართველი საზოგადოების ყურადღების ცენტრში სომხეთში განვითარებული მოვლენებია. ამ დღეებში არაერთი კომენტატორი დაფიქრდა იმაზე, შეიძლება თუ არა მსგავსი რამ საქართველოში მოხდეს და ეს მედიასა თუ სოციალურ ქსელებში სხვადასხვა ფორმით გამოხატა.

ბევრ ქართველს პოსტსაბ-ჭოთა სახელმწიფოების მიმართ ერთობ ქედმაღლური დამოკიდებულება ახასიათებს. ისინი მიიჩნევენ, რომ გზა, რომელსაც უკრაინა, სომხეთი ან რომელიმე სხვა რესპუბლიკა მიუყვება, ჩვენმა ქვეყანამ გაცილებით ადრე გაიარა. ამგვარად, მათი გამოცდილება ჩვენთვის საინტერესო თითქოს არაა. ეს, ალბათ, საშიში ილუზიაა — მიუხედავად იმისა, რომ საზოგადოების ტრანსფორმაცია საქართველოში შედარებით ადრე დაიწყო და საკმაოდ სწრაფად (თან მტკიცე ულად) განვითარდა, წარსულში დაბრუნებისგან დაზღვეულნი ნამდვილად არ ვართ. ამის ნათელი მაგალითია სააკაშვილის მმართველობის ბოლო წლები, როდესაც ხელი-სუფლება, რომელმაც მოღვაწეობა რადიკალური რეფორმებით დაიწყო, სრულ მარაზმამდე მივიდა, ხოლო დაუნდობლობის თვალსაზრისით, გასული 50-60-იანი წლების ლათინოამერიკულ, ზოგიერთ შემთხვევაში კი აფრიკულ რეჟიმებს დაემსგავსა. ხელი-სუფლება არა მხოლოდ ჩაიშალა არაქიკაში, არამედ საზოგადოების არცთუ მცირე ნაწილი ჩაითრია. იმის გათვალისწინებით, რა გვემართება და მაშინ (და გვემართება დღეს), პოსტსაბჭოთა ქვეყნების გამოცდილების იგნორირება საკმაოდ სულელურად გამოიყურება.

მართ კონფორმისტული პოზიცია დაიკავა და, მარტივად რომ ვთქვათ, კარიერის კეთება დაიწყო. არის კიდევ ერთი მემკვიდრეული ფაქტორი — ცუდი ხელისუფლების ნაცვლად უარესის დაბრუნების, სააკაშვილის რეჟიმის რესტავრაციის შემცირებული, თუმცა კვლავინდებურად აქტუალური შიში.

ორ ქვეყანას შორის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი სხვაობა არსებობს: **ბოლოდროინდელი არჩევნები საქართველოში, ყველა მინუსს მიუხედავად, შედარებით პატიოსნად ტარდებოდა და საზოგადოება ნელ-ნელა მიიჩნევდა იმ აზრს, რომ ანგარიშსწორება ხელისუფლებასთან არჩევნებისთვის უნდა გადადოს.**

სომხეთში კი, ნეგატიური გამოცდილებიდან გამომდინარე, ბოლო წლებში სხვა დამოკიდებულება დომინირებდა — „არჩევნებს აზრი არ აქვს“, „მაინც გააყალბებენ“ და ა.შ. არის კიდევ ერთი საინტერესო ფსიქოლოგიური ფაქტორი. ხელისუფლების შეცვლაზე ორიენტირებულ მოძრაობას ჩვეულებრივ მთავარი სამიზნე სჭირდება, რომელიც ძველ მმართველობასთან დაკავშირებულ მთელ ნეგატივს განასახიერებს — სერჟ სარგსიანი იქნება, **მიტრონიანსოვიჩი, ილუარდ შიპაგინაძე** თუ **მისხილ სააკაშვილი**. **გიქინა ივანიშვილი** კი ბოლო დრომდე სადღაც კულისებში იმალებოდა — არც ოფიციალურ პოსტს იკავებდა, არც ტელეკრანებზე ჩნდებოდა. რა მიზანი უნდა დაესახათ ასეთ ვითარებაში მის ოპონენტებს — კვირიკაშვილს ან რომელიმე სხვა მარიონეტის გადაყენება? ან რა უნდა მოეთხოვებოდა ივანიშვილისგან? გადადგომა? რომელი პოსტი დადგომა? რომელი პოსტი დადგომა? რომელი პოსტი დადგომა? რომელი პოსტი დადგომა?

«ქართული ოცნება» და სომხური რეალობა

მიტინგი ერევანში

ნიღაბი სააკაშვილის მსგავსი პოპულისტი ლიდერების აღმოსახედად ჩნდება იქ, სადა ხელისუფლებას ქვეყანა სტაბილურიდან ვერ გამოჰყავს

ის, რაც სომხეთში მოხდა კულმინაცია კი არა, ძალიან გრძელი გზის დასაწყისია. კომენტატორები დიდ ყურადღებას უთმობენ იმას, ვინ შეიძლება დაიკავოს ესა თუ ის პოსტი, რას ამბობენ ბრუსელი, მოსკოვი და ვაშინგტონი, რა ხდება ყარაბაღში და ა.შ., მაგრამ ყველაზე საინტერესო და მნიშვნელოვანი ამ სიტუაციაში, ალბათ, ისაა, რა გზით ნავა ერევნის ახალგაზრდობა, რომელმაც გასულ კვირას საკუთარი ძალა იგრძნო — რა მოთხოვნები გაუჩნდება მას სამი ან ხუთი წლის შემდეგ და

ნიკოლ ფაშინიანი

არაერთმა ქართველმა ექსპერტმა ერთოვ სავლიანად მიაჩნია, რომ ფაშინიანი პოტენციური სააკაშვილია

ვის შეეძლება მისი ემოციების მართვა. **აშკარაა, რომ სომეხი საზოგადოების ცხოვრებაში ახალი ფაქტორი გაჩნდა. გვეყავს თუ არა ჩვენ დღეს ახალგაზრდობა, რომელმაც შეიძლება ხელისუფლებაზე ანალოგიური მასშტაბის ზეწოლა მოახდინოს? ჩვენ ვხედავთ ბევრ კარიერისტ და კონფორმისტ ახალგაზრდას საპარლამენტო უმრავლესობაში და აღმასრულებელ ხელისუფლებაში, ხოლო მუდამოხებულები, რომლებიც სისტემის უსამართლობას უარყოფენ, ავანსცენაზე იშვიათად გამოვლიან. დროდადრო ცალკეული ჯგუფები კონკრეტულ ფაქტებს აპროტესტებენ,**

მაგრამ აშკარაა, რომ ისინი სტუდენტების ფართო მასშტაბის აყვლიტებას ვერ ახერხებენ. ამას ბევრი მიზეზი განაპირობებს — ზოგადი ინერტულობა, ხელისუფლების ღია ფართული კონტროლი უმალევე სასწავლებლებზე და მთავრად, უნდობლობა და ნიჰილიზმი. საუბრები დაიდა და ნათელ იდებზე, როგორც წესი, ერთ დასკვნამდე მივლინ: ხელისუფლებაში მაინც ისეთივე ნაძირები მოვლენ, როგორც ადრე.

სომხეთში განვითარებული მოვლენების უკან იდგა არა მხოლოდ ემოციური ალტკიუნება, არამედ ცივი გათვლა და გაგვნიანი ჯგუფების ინტერესები, მაგრამ საზოგადოების დიდი ნაწილის, უპირველესად კი ახალგაზრდების, იდეალიზმის გარეშე, ერთგვარად, არაფერი მოხდებოდა. საქართველოში ეს რეალური პრობლემა — იდეალისტები სანთლით საძებნელი გახდნენ; იმდროინდელი საზოგადოებას მოძრაობაში ჩაერთოს ისე, რომ საკუთარი, საკვებით კონკრეტული (კარიერისტული, მერკანტილური) ინტერესი არ დაინახოს — 2003, 2007, 2012 წლებში ასე არ იყო. ერთი მხრივ, პრაგმატიზმი და სკეპტიციზმი საზოგადოებას შეცდომებისგან აზღვევს, მაგრამ, მეორე მხრივ, ხელს უწყობს კონფორმისმის გაგრძელებას.

ზოგი სომხეთში განვითარებულ პროცესებს „ვარდების რევოლუცია“ ადარებს, ზოგი კი ამბობს, რომ მსგავსი რამ საქართველოში 2012-ში მოხდებოდა, თუ სააკაშვილი პრემიერის სავარძელში გადაჯდომას დააპირებდა ისე, როგორც ეს **სერჟ სარგსიანმა** გააკეთა. გარკვეული პარალელების გაგება მართლაც შეიძლება, თუმცა მთავარი ამ შემთხვევაში, ალბათ, არა წარსული, არამედ მომავალია. **სომხებს ყელში ამოუჭიდათ კორუფცია და ნეპოტიზმი, უმუშევრობა და სიღარიბე. საპროტესტო მუხტი ძალიან ძლიერი იყო — ოპოზიციის ლიდერებმა და მათმა დასავლელმა პარტნიორებმა ის მართებულად გამოიყენეს, ისევე, როგორც 2014 წელს კიევიში.**

საქართველოში, ერთი შეხედვით, ანალოგიური ვითარებაა, მაგრამ მასების გაერთიანებას ხელისუფლების წინააღმდეგ ხელს უშლის რამდენიმე გარემოება. **ძალიან ძნელია, ჩვენს ქვეყანაში იპოვო გაუსვრელი ოპოზიციონერი, საზოგადოების დიდი ნაწილი არც ერთ პოლიტიკოსს არ ენდობს, შესაბამისად, მათ გარშემო არ ერთიანდება.** არასამთავრობო ორგანიზაციების აქტივისტებმა ერევნის საპროტესტო აქციების დროს საკვანძო როლი შეასრულეს, საქართველოში კი მათი ავტორიტეტი ბოლო წლებში შემცირდა, რადგან ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ, როგორც 2003-ში, ისე 2012-ში ბევრმა სამოქალაქო აქტივისტმა ახალი ხელისუფლების მი-

სომხეთში ოპოზიციის ლიდერი ნიკოლ ფაშინიანი თავიდანვე იქცეოდა ისე, თითქოს იმ ადამიანების პროტესტი, რომლებიც სარგსიანის წინააღმდეგ გამოდიოდნენ, პაშინიანის მხარდაჭერის ტოლფასი იყო. რაღაც მსგავსი ჩვენ 2003 და 2012 წლებში ვიხილეთ. ასე ჩნდება ნდობის კრედიტი, რომელიც გაფლანგეს სააკაშვილმა და ივანიშვილმა, და ფაშინიანი, სავარაუდოდ, იმავს გააკეთებს. საპროტესტო გამოსვლების ლიდერი გასულ დღეებში ხშირად იმსახურებდა აპოლოდისმენტებს, თუმცა **არაერთმა ქართველმა ექსპერტმა ერთოვ სავლიანად მიაჩნია, რომ ფაშინიანი პოტენციური სააკაშვილია.**

სომხურ პოლიტიკაში, ქართლისგან განსხვავებით, გაუფლანგეს ცენტრი ბევრია, როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე დიასპორაში. ავტორიტარული ლიდერიც კი იძულებული იქნება, მათ ინტერესებს გაცილებით დიდი პატივისცემით მოეპყროს, ვიდრე შევარდნაძე, სააკაშვილი ან ივანიშვილი, რომლებიც საქართველოს ტოტალური გაკონტროლებისკენ მიისწრაფოდნენ (რამდენად გამოსდობდათ, სხვა საკითხია), მაგრამ **პოპულიზმისა და ფართო სახალხო მხარდაჭერის ტალღაზე მოსულმა ფაშინიანმა შეიძლება თამაშის წესების შეცვლა სცადოს, რათა სხვადასხვა ბიზნეს და პოლიტიკური ჯგუფების (თუ კლანების) გავლენა მაქსიმალურად შეზღუდოს. სხვათა შორის, სააკაშვილის მიმდევრები დღემდე მიიჩნევენ, რომ მკაცრი ერთმმართველობა „აუცილებელი ბიზნესობაა“, რომლის გარეშე მასშტაბური რეფორმების გატარება შეუძლებელია. საბოლოოდ, ეს „განვითარების დიქტატორის“ თეორიამდე დადის, რომელიც 50-60 წლის წინათ სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში აღმოცენდა.**

შესაძლოა, გაგვნიანი კლანები გაერთიანდნენ და ფაშინიანი შეაჩერონ, მაგრამ არც ის უნდა გამოვიცხოვროთ, რომ ის ხელისუფლებაზე სრულ კონტროლს დაამყარებს და სააკაშვილივით მოიქცევა. ეს ურთულეს გეოპოლიტიკურ მდგომარეობაში მყოფ სომხეთს და მთელ რეგიონს დიდი გამოწვევების წინაშე დადგენს. ისე და დაგვრჩენია, მეზობლებს პროცესების მშვიდობიანი დასრულება ვუსურვებთ და ალენინით, რომ ნიადაგი სააკაშვილის მსგავსი პოპულისტი ლიდერების აღმოსაგენებლად ჩნდება იქ, სადაც ხელისუფლებას ქვეყანა სტაბილურიდან ვერ გამოჰყავს. შესაბამისად, საქართველოში „ახალი სააკაშვილის“ (ძველი წარსული ჩარჩა) გამოჩენის ალბათობა საკმაოდ მაღალია და ამ მხრივ ჩვენი ქვეყანა სომხეთისგან არაფრით განსხვავდება.

ლუკა ნემსაძე

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

**რასაც მაგათ მიუგდებს სააკაშვილი, იმაზე მეტს
ამსტერდამში ოპიუმით გატენილ ნამცხვარში გადაიხდის.
ჰო, ოპიუმით გატენილში და გვირგვინით, ამ შეხვედრის წინაც
მიიღებდა რამე დამამშვიდებელს, თორემ ფსიქიკური ტავით
ბაჩუკი ქარდავასა და პაატა დავითიას მოსმენა არ გინდა?!**

**უკრაინიდან გამობუნძულებულმა მიხეილ
საკაშვილმა თავი ჰოლანდიას რომ შეაფარა,
ძველი ამბავია. მას შემდეგ დაეხეტება
საქართველოს ექსპრეზიდენტი, უკრაინული
ოპოზიციის არშემდგარი ლიდერი და საზოგადოდ,
21-ე საუკუნის ოსტაბ ბენდერი ჰოლანდიაში
ვიდეოებს იღებს და კვირაში რამდენჯერმე
მოუწოდებს მხარდამჭერებს: არიქა,
მთავრობას შეუტყეთ, თქვენ გვერდით ვართ.**

ის, რომ სააკაშვილი პოლიტიკურად „გაფარჩაკებულია“, ყველაზე კარგად თვითონ იცის, მაგრამ წყალნაღებული ხავსს ეჭიდებოდაო, რომ გაგიგონიათ?! თუმცა, მხოლოდ ხავსს კი არა, ისეთებს მოეჭიდა, თავმოყვარე კაცი რომ... საზოგადოდ, თავმოყვარეობა თანამედროვე ქართულ პოლიტიკაში აკრძალული სიტყვაა. უფრო ზუსტად, მას არც ხელისუფლება იყენებს და არც ოპოზიცია, არ სჭირდებათ და იმიტომ. ჰოდა, **უთავმოყვარეო სააკაშვილთან უფრო უთავმოყვარეო ოპოზიციის ლიდერები ჩავიდინებ და ერთობაშია შევქმნი**.

პარტიის ლიდერი **შოთა მალაშვილი**. როგორც გაირკვა, ეს პარტიები აპირებენ, წინასწარჩვენოდ გაერთიანდნენ და ერთობლივი საპრეზიდენტო კანდიდატი შესთავაზონ ამომრჩეველს. ლოგიკურად რომ ვიმსჯელოთ, ადამიანების ის რაოდენობა, რომელიც ამ პარტიებშია გაერთიანებული, ნიკა მელიას საჩხუბრად დაჰყავს ხოლმე ბორჯომში. მამ, რისთვის სჭირდება ფინანსურად ისედაც შეჭირვებულ „საპრონაღურ მოძრაობას“ ეს დამშეული ხალხი?! პასუხი მარტივია — სჭირდება იმისთვის, რომ ევროპასა და ამერიკას ფურცელზე დაუწეროს: აგერ, ბატონო, ათამდე ოპოზიციური ძალა ვართ შეკრებილი და მოგვისმინეთო. აი, იმის გარკვევას კი, ვის რამდენი წევრი ჰყავს პარტიაში, არ დაიწყებენ არც ევროპელები და არც ამერიკელები, რადგან არასდროს გაურკვევიათ და რაღა ახლა მოიკლავენ თავს. სხვათა შორის, **ამ ადამიანებს მივასთავისთავებთ, უკრაინიდან რომ გამოგზავნიან, პირდაპირ დაგვარაგონ, უკრაინიდან რომ გამოგზავნიან, პირდაპირ დაგვარაგონ, უკრაინიდან რომ გამოგზავნიან, პირდაპირ დაგვარაგონ**.

უთავმოყვარეო და კიდევ უფრო უთავმოყვარეოები

ამ ადამიანებს მივასთავისთავებთ, უკრაინიდან რომ გამოგზავნიან, პირდაპირ დაგვარაგონ, უკრაინიდან რომ გამოგზავნიან, პირდაპირ დაგვარაგონ, უკრაინიდან რომ გამოგზავნიან, პირდაპირ დაგვარაგონ

მით, თორემ, რასაც მაგათ მიუგდებს სააკაშვილი, იმაზე მეტს ამსტერდამში ოპიუმით გატენილ ნამცხვარში გადაიხდის. ჰო, ოპიუმით გატენილში და გვერდმწუნეთ, ამ შეხვედრის წინაც მიიღებდა რამე დამამშვიდებელს, თორემ **ფსიქიკური ტავით ბაჩუკი ქარდავასა და პაატა დავითიას მოსმენა არ გინდა?!**

ის თუ გახსოვთ, პაატა დავითია რომ გაჰყვიროდა, პარლამენტმა ლუსტრაციის შესახებ კანონი უნდა მიიღოს და უნდა გავიგოთ, ვინ ვინ არისო?! რაღა გვინდა კანონი და წვალევა, ამაზე ხილული ლუსტრაცია არც მსმენია და არც მინახავს. წავიდნენ ამსტერდამში საილუსტრაციოდ, ჩაატარეს ლუსტრაცია და მოდიან ახლა უკან ჯიბე-დამშვენებულები. ეგ კი არა, სერიოზული ეჭვი გვაქვს, იმ ხელს, რომელიც სააკაშვილს ჩამოართვეს, კარგა ხანს არ დაიბანენ და მერე მივასთავისთავებთ, ასე ვქვითოთ. ჰო, რომ იცოდეთ, ბატონებო, სიტყვა მონა ლექსიკონში შემდეგნაირად არის განმარტებული — „მონათმფლობელურ საზოგადოებაში ექსპლუატირებული პირი, რომელიც მონათმფლობელის საკუთრებას წარმოადგენს, ანუ თავისუფლებას მოკლებული, უფლებო, ჩაგრული ადამიანი...“ კი არ გეწყინოთ, მაგრამ თვითონ მოისურვებთ მონობა და დღევანდელი რეალობით თუ ვიმსჯელებთ, არც გაქვთ მეტის პრეტენზია. აი, როგორი მონათმფლობელია მიშა, კი ვნახეთ ყველამ ერთად და ფრთხილად იყავით, ბატონებო, ცხელ გულზე რამე არ გაახსენდეს.

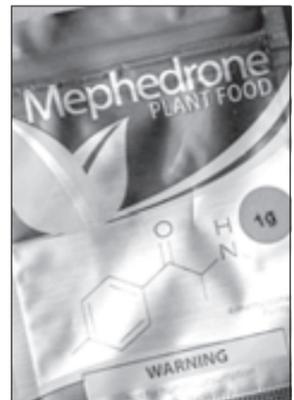
**ბენსო პარბაქაძე
P.S. თფუი...**

ახალი თაობის ნარკოტიკით ორი ახალგაზრდა გარდაიხვეწა, 10-ზე მეტი მოიხსნა

ბოლო კვირის განმავლობაში ორი გარდაცვლილი და 10-ზე მეტი მოწამლული — ეს ის მონაცემებია, რომელიც დადგენილია, თუმცა კიდევ რამდენი ადამიანი დაზარალდა ახალი თაობის ნარკოტიკით, უცნობია, — იუწყება ტელეკომპანია „რუსთავი 2“.

4 ახალგაზრდა კლინიკაში უგონო მდგომარეობაში იმყოფება. ახალი თაობის ნარკოტიკის საგარაუდო მსხვერპლი 22 წლის გოგონაცაა. ის 28 აპრილს ლამის კლუბ „ბასიანი“ში შინ გამოთენისას დაბრუნდა, რამდენიმე საათში კი საძინებელში მშობლებმა გარდაცვლილი ნახეს. ვარაუდობენ, რომ გოგონას გარდაცვალების მიზეზი აბაზანის მარილი — იგივე „მეფედრონია“, რომელიც გარდაცვლილმა კლუბში ყოფნისას მიიღო.

ბილი კლუბური ნარკოტიკის სახელით ყიდვიან. ზედღირება კი უეცარი სიკვდილის მიზეზი ხდება.

სავარაუდოდ, „მეფედრონი“ იყო 22 წლის ბიჭის გარდაცვალების მიზეზიც, რომელიც ერთ-ერთი ლამის კლუბიდან პირდაპირ ლუდუშაურის კლინიკაში გადაიყვანეს, თუმცა ის რეანიმაციაში ყვანამდე მიმღებში გარდაიცვალა. „მეფედრონი“, იგივე აბაზანის მარილი ქართული ბაზრისთვის ახალია. ინვესტორები, ფსიქიკის დარღვევას, მძიმე ფსიქოზსა და სიკვდილს. აბაზანის მარილს ნარკოტიკული ფუნქციონირება სხვა ცნობილი კლუბური ნარკოტიკების მიხედვით უფრო მაღალია.

პირი, როელიც შენობაში თაბაკოს მოწვევს, 500 ლარით დაჯარიმდება

**შენობაში თაბაკოს მოწვევა 500 ლარით დაჯარიმებას
გამოიწვევს, ხოლო აღნიშნული ქმედების
განმეორება — 1000-ლარიანი ჯარიმის დაკისრებას.**

ადმინისტრაციული ჯარიმები, „თაბაკოს კონტროლის შესახებ“ კანონით განსაზღვრულ აკრძალვებთან ერთად, 1 მაისს ამოქმედდა. ანალოგიური ოდენობის ჯარიმა არის დაწესებული თაბაკოს მოწვევის წესების დაუმტკიცებლობასა და შენობა-ნაგებობების ტერიტორიაზე ამკრძალავი ნიშნების განუთავსებლობაზე. გარდა ამისა, ფიზიკური პირის მიერ თაბაკოს მოწვევა მრავალბინიანი სახლის იმ ნაწილში, რომელიც საერთო ქონებაა (ვესტიბული, სადარბაზო, დერეფანი, კიბის უჯრედი, სარდაფი, სხვენი, სახურავი, ლიფტი და სხვ.), გამოიწვევს დაჯარიმებას 50 ლარის ოდენობით; აღნიშნული ქმედების განმეორება — დაჯარიმებას 100 ლარის ოდენობით.

საზოგადოებრივი ტრანსპორტის მძღოლის მიერ სატრანსპორტო საშუალებაში მოწვევის აკრძალვის მოთხოვნის შეუსრულებლობა და თაბაკოს მოწვევის ალუკვეთელობა გამოიწვევს დაჯარიმებას 500 ლარის ოდენობით, ხოლო განმეორების შემთხვევაში — 1 000 ლარის ოდენობით. ფიზიკური პირის მიერ საზღვაო და საჰაერო საზოგადოებრივ ტრანსპორტში (გარდა კატენისა) თაბაკოს მოწვევა გამოიწვევს დაჯარიმებას 50 ლარის ოდენობით, ხოლო ქმედების განმეორებით ჩადენის შემთხვევაში — 100 ლარის ოდენობით.

100 ლარის ოდენობით. ამასთანავე, ფიზიკური პირის მიერ რკინიგზის საზოგადოებრივ ტრანსპორტში თაბაკოს მოწვევა გამოიწვევს დაჯარიმებას 50 ლარის ოდენობით და ქმედების განმეორებით ჩადენის შემთხვევაში — 100 ლარის ოდენობით.

ლუკაშენკომ ამ განცხადებით რუსეთს მოუწოდა, კვირიკაშვილს რატომ არ ელახა არაქაპებით, კაცს უყვარხართ და რატომ აიძულეთ, ევროპისკენ და ამერიკისკენ გაიხედოს, მათგან იარაღი იყიდოსო?! ლოგიკურად, ტატუნაშვილზე წერილისა და ამ განცხადების შემდეგ კი უნდა დაგვეჯიკოვინა, რომ ქვეყნის პრემიერი მზად არის რუსეთთან სალაპარაკოდ, მაგრამ სწორედ ამის შემდეგ, ოპოზიციისგან შავსულიანოვური და ევროპა-ამერიკისთვის ერთგულების დასამტკიცებლად მთავრობის მეთაური ნატოს სამიტზე გაემგზავრა და განაცხადა, ჩვენი ხელვა ნატო და ევროპაა, რუსეთი კი ოპოზიციანია და მტერი.

ჩეხეთი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბელარუსის პრეზიდენტი ალექსანდრე ლუკაშენკო საქართველოში ოფიციალური ვიზიტით 22 მარტს იმყოფებოდა. თუ გახსოვთ, თავის დროზე, სააკაშვილის ხელისუფლების პირობებში, ჩვენი ქვეყნის ლიდერები ლუკაშენკოს დიქტატორს ეძახდნენ და გივი თარგამაძე იქ ფერად რევოლუციასაც კი გეგმავდა, თუმცა ამ საქმიდან არაფერი გამოვიდა. ისე, ბელარუსი ხალხი სულაც არ თვლის, რომ მას დიქტატორი მართავს. პირიქით, მოსახლეობა კმაყოფილია და თავს დაცულად მიიჩნევს. მეტიც, ამბობენ, რომ ბელარუსს ასეთი ძლიერი მმართველი არასდროს ჰყოლია.

საკაშვილის ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ ლუკაშენკოსთან ურთიერთობა მოგვარდა და, თუ გახსოვთ, ბელარუსში ვიზიტით მყოფ ბიორგბი მარგველაშვილს ლუკაშენკომ სათესლე კარტოფილიც კი გამოატანა. საქართველოში ვიზიტისას ბელარუსის ლიდერი მარგველაშვილსაც შეხვდა და პრემიერ-მინისტრ ბიორგბი კვირიკაშვილსაც. შეგახსენებთ, ეს ის პერიოდია, როცა პრემიერს რუსეთისთვის არჩილ ტატუნაშვილის თაობაზე წერილი უკვე მიწერილი აქვს და მთავრობის მეთაურს ოპოზიციის რუსეთისადმი ლოიალურ დამოკიდებულებაში ადანაშაულებს. რაზე ისაუბრეს დახურულ კარს მიღმა ლუკაშენკომ და კვირიკაშვილმა, რა თქმა უნდა, არ თქმულა, მაგრამ ბელარუსის პარლამენტში ყოველწლიური ანგარიშის წარდგენისას ლუკაშენკომ მოულოდნელად საქართველო და კვირიკაშვილი ახსენა.

„იგივე საქართველო, პრემიერი, როგორც ჩვენთან კომპიუტერი, მაგრამ ჩვენი პრემიერი 100 პროცენტით რუსია, იქ კი 75 პროცენტით რუსია ადამიანი. მასთან ერთად ვიჯექი მაგიდასთან და ქართულ ღვინოს მივირთმევედი. ადამიანი ვაიხსნა და თითქმის აცრემლებულმა დამიწყო ლაპარაკი რუსეთის მიმართ მის დამოკიდებულებაზე. ვინ ესაუბრა მას ასე? ყველაზე მარტივია მოშორება. ისინიც უკვე ამერიკული „ჯაგველინების“, თანამედროვე ტანკსაწინააღმდეგო იარაღის დემონსტრირებას ახდენენ. უკრაინაც და ისინიც. ეს გვიჩვენებს ბევრ რამეში, რაც ჩვენს პერიოდში ხდება, ჩვენ თვითონ ვართ დამნაშავე, ამიტომაც გვინდა ურთიერთობის ნორმალიზება იქაც და აქაც“, — განაცხადა ლუკაშენკომ. რეალურად, ლუკაშენკომ ამ განცხადებით რუსეთს მოუწოდა, კვირიკაშვილს რატომ არ ელახა არაქაპებით, კაცს უყვარხართ და რატომ აიძულეთ, ევროპისკენ და ამერიკისკენ გაიხედოს, მათგან იარაღი იყიდოსო?! ლოგიკურად, ტატუნაშვილზე წერილისა და ამ განცხადების შემდეგ კი უნდა დაგვეჯიკოვინა, რომ ქვეყნის პრემიერი მზად არის რუსეთთან სალაპარაკოდ, მაგრამ სწორედ ამის შემდეგ, ოპოზიციისგან შავსულიანოვური და ევროპა-ამერიკისთვის ერთგულების დასამტკიცებლად მთავრობის მეთაური ნატოს სამიტზე გაემგზავრა და განაცხადა, ჩვენი ხელვა ნატო და ევროპაა, რუსეთი კი ოპოზიციანია და მტერი.

შემდეგ, ოპოზიციისგან შავსულიანოვური და ევროპა-ამერიკისთვის ერთგულების დასამტკიცებლად, მთავრობის მეთაური ნატოს სამიტზე გაემგზავრა და განაცხადა, ჩვენი ხელვა ნატო და ევროპაა, რუსეთი კი ოპოზიციანია და მტერი.

ისე როგორ იქნებოდა, ლუკაშენკოსთვის პასუხი კვირიკაშვილსაც არ გაეცა და მისმა ადმინისტრაციამ 2-საათიანი ინტერვიუთი ორი განცხადება გაავრცელა. პირველ განცხადებაში ადმინისტრაციას ტატუნაშვილის ფაქტორი გამოიწერა და მეორე განცხადებაში „ჩააკორექტურა“ (სტილი დაცულია):

„ამ კონტექსტში, პრემიერ-მინისტრმა გამოთქვა გულისწყნარება, რომ მოკლული არ ჩიო ტატუნაშვილის ცხედარი რამდენიმე კვირის განმავლობაში არ დაუბრუნდა ოჯახს. მაშინ, როდესაც რუსეთის ამის ყველაზე ბევრეტი ჰქონდა. ბელარუსის პრეზიდენტთან საუბარი გაგრძელდა რუსეთთან მიმართებაში საქართველოს მთავრობის პრაგმატულ პოლიტიკასთან დაკავშირებით და აღინიშნა, რომ, როგორც ასეთი, ხალხთაშორის ურთიერთობების დონეზე დაპირისპირება არ აღინიშნება. იმ პირობებში, როდესაც საქართველოში რუსეთთან 1.5 მილიონი ტურისტი შემოდის, არ ყოფილა დაპირისპირების არც ერთი ინციდენტი ეთნიკურ საფუძველზე. ამავე კონტექსტში გიორგი კვირიკაშვილმა ბელარუსის პრეზიდენტს უთხრა, რომ მისი ბებია იყო რუსი და დღემდე საქართველოში ბევრი შერეული ოჯახია. თუმცა, პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვირიკაშვილმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ საქართველოსთვის არსებობს ნიუტონის ხაზები და ეს არის ჩვენი ქვეყნის სუვერენიტეტი და ტერიტორიული მთლიანობა. ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობების ნორმალიზება ამ ფუნდამენტურ საკითხებზე გადის. ამ მიმართულებით კი რუსეთის ხელისუფლება ნაბიჯებს არ დგამს“, — აღნიშნულია პრემიერის ადმინისტრაციის მიერ გავრცელებულ განცხადებაში.

იმედია, გამოქვეყნებამდე კვირიკაშვილს ეს განცხადება ნაკითხვს, რადგან, რუსეთში

როსა ლუკაშენკოსთან თვალაზი გიხრებოდა, სოლო ამერიკელების დასანახავად გაგიდაჯიკოვინებ, არაპინ დაგელახაქაქებ

იმის ნახვად, რომ ლუკაშენკოს განცხადების შემდეგ კვირიკაშვილს კახურად ეთქვა, დიხს, მზად ვართ რუსეთთან მოლაპარაკების გაგიდაჯიკოვინებ, გაგიდაჯიკოვინებ და ხეხსლზე ნავთი დაასხა, — ლუკაშენკომ სწორად ვერ გაიგო, სხვა რამ ვიგულისხმეო

გაგზავნილ წერილზე ოპოზიციამ ხმაური რომ ატეხა, მთავრობის მეთაურს ლამის წამოსცდა: არც კი წამიკითხავს, იქ რა ეწერაო. ახლაც, იმის ნახვად, რომ ლუკაშენკოს განცხადების შემდეგ კვირიკაშვილს კახურად ეთქვა, დიხს, მზად ვართ რუსეთთან მოლაპარაკების გაგიდაჯიკოვინებო, გაგიდაჯიკოვინებო და ცაცხლზე ნავთი დაასხა, — ლუკაშენკომ სწორად ვერ გაიგო, სხვა რამ ვიგულისხმეო.

შესაბამისად, როცა ასეთი ორმაგი სტანდარტებია, როცა ლუკაშენკოსთან თვალაზი გიხრებოდა, სოლო ამერიკელების დასანახავად გაგიდაჯიკოვინებო, გაგიდაჯიკოვინებო და ხეხსლზე ნავთი დაასხა, — ლუკაშენკომ სწორად ვერ გაიგო, სხვა რამ ვიგულისხმეო.

სხნის და ვერ ნიშნავს ვიციკორემიერებს და, საზოგადოებურ იღებს გადაწყვეტილებებს, ასეთი დონის შეხვედრაზე არ გაიშვება. და, რომორ გმონით, რუსეთში არ იცინა, რომ არსებობდა ადამიანები, რომლებსაც რეალურად სურთ რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარება, მაგრამ ახას ვერ აკეთებენ და ვერ აკეთებენ იმის შიშით, რომ გაემგზავნოს სოროსის საბუღალროს გამომავალი წინააღმდეგობა და დაიწყებენ წინააღმდეგობას.

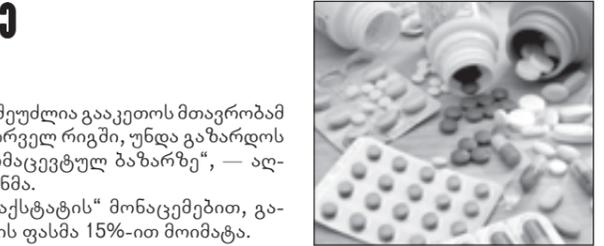
წინააღმდეგობა, საზოგადოებურ იღებს გადაწყვეტილებებს, ასეთი დონის შეხვედრაზე არ გაიშვება. და, რომორ გმონით, რუსეთში არ იცინა, რომ არსებობდა ადამიანები, რომლებსაც რეალურად სურთ რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარება, მაგრამ ახას ვერ აკეთებენ და ვერ აკეთებენ იმის შიშით, რომ გაემგზავნოს სოროსის საბუღალროს გამომავალი წინააღმდეგობა და დაიწყებენ წინააღმდეგობას.

«ენსიონეტა შემოსავლების ქირითაღი ნაწილი მედიკამენტებზე მოდის და სწორად ეს არის ნორმალური პირობა»

ახალგაზრდა ფინანსისტა და ბიზნესმენთა ასოციაციის პრეზიდენტმა შოთა გულბანმა ფარმაცევტულ ბაზარზე არსებული ვითარება შეაფასა. «კრიტიკას ვერ უძლებს საქართველოს ფარმაცევტული ბაზარი თავისი სტრუქტურით. სხვადასხვა ავტორიტეტული გამოკვლევა ადასტურებს, რომ პენსიონერთა შემოსავლების ძირითადი ნაწილი მოდის სწორედ მედიკამენტებზე. ეს არის ნორმალური პირობა. ესე იგი, სახელმწიფო შეეჯახა მედიკამენტების სიძვირეს. ჩვენს ორგანიზაციასაც აქვს გამოკვლეული, რომ ფას-ნაბატი ხშირად 1000%-ს აჭარბებს ცალკეულ მედიკამენტებზე. რა შეუძლია გააკეთოს მთავრობამ ამ შემთხვევაში? პირველ რიგში, უნდა გაზარდოს კონკურენცია ფარმაცევტულ ბაზარზე», — აღნიშნა შოთა გულბანმა.

ცნობისთვის: «საქსტატის» მონაცემებით, გასულ წელს ნაწილების ფასმა 15%-ით მოიმატა.

ცნობისთვის: «საქსტატის» მონაცემებით, გასულ წელს ნაწილების ფასმა 15%-ით მოიმატა.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

თუ „გამოსახტვის თავისუფლება“ განიხილება, როგორც დემოკრატიული საზოგადოების წარმომადგენელთა უფლება, მაშინ ადამიანების მიერ ღირსებისა და რელიგიური ბრძნობების დაცვა ამ „გამოსახტვის თავისუფლებისგან“ განხილული უნდა იქნას, როგორც ნებისმიერი ადამიანის ფუნდამენტური უფლება.

აპრილის დასაწყისში საქართველოს პარლამენტში განსახილველად კიდევ ერთხელ შეიტანეს კანონპროექტი რელიგიური გრძნობების შეურაცხყოფის გამო დასჯის შესახებ. ადამიანის უფლებათა დაცვის საპარლამენტო კომიტეტის წევრებმა ემზარ კვიციანიის მიერ ინიცირებულ კანონპროექტს იდენის დონეზე მხარი დაუჭირეს. „იყო შეურაცხყოფა არა მხოლოდ ადამიანების მიმართ, არამედ ღმერთს შეურაცხყოფდნენ, ამის გამო ბიჭებმა ავინეს და დღეს ციხეში სხედან. ამიტომ არის საჭირო ეს რეგულაცია, რომ ნებისმიერ ადამიანს არ ჰქონდეს არანაირი სურვილი იმისა, რომ გამოხტეს და ლანძღოს ვიღაცის რელიგია და ღმერთი, ამიტომ უნდა არეგულირებდეს ამას კანონი“, — განაცხადა კვიციანმა. კომიტეტის თავმჯდომარე სოფო კილაძე კი ამბობს, რომ პრინციპს ეთანხმება, თუმცა მნიშვნელოვანია, დეტალურად გაიწეროს, რას ნიშნავს რელიგიური გრძნობების შეურაცხყოფა. ეს ამ მოთხოვნის დაკანონების უკვე მეორე მცდელობაა (თუმცა 2013 წელს რელიგიური გრძნობების შეურაცხყოფაზე სასჯელის დაწესებას ითხოვდა შინაგან საქმეთა სამინისტრო).

რატომ უნდა ისჯებოდეს კანონით რელიგიური ბრძნობების შეურაცხყოფა

რატომ უნდა ისჯებოდეს კანონით რელიგიური ბრძნობების შეურაცხყოფა

2016 წელს შემუშავებული კანონპროექტის მიხედვით, რელიგიური გრძნობების შეურაცხყოფელი და რელიგიური თუ საკულტო ნაგებობების შემზღვეველი პირი ადმინისტრაციული წესით უნდა დასაჯდეს. ამჟამინდელი კანონპროექტის მიხედვით კი, სისხლის სამართლის კოდექსს უნდა დაემატოს მუხლი „რელიგიური გრძნობების შეურაცხყოფის შესახებ“ და, თუ ამ კანონპროექტს დამტკიცებს პარლამენტი, რელიგიური სინამდვილის, რელიგიური ორგანიზაციის, ლეტიმისა-ხურისა და მორწმუნის მიმართ სიძულვილის საჯაროდ გამოხატვა, აგრეთვე, ისეთი მასალის გამოქვეყნება ან ჩვენება, რომელიც მიზნად ისახავს მორწმუნეთა გრძნობების შეურაცხყოფას, დაისჯება ფულადი ჯარიმით ან თავისუფლების აღკვეთით 1 წლამდე ვადით (რელიგიური შენობებისა და სინამდვილის ნაბილწვა, მასზე წარწერების გაკეთება ან დაზიანება — 2 წლის პატიმრობით).

განვითარების სააგენტოს (USAID) მიერ გულუხვად დაფინანსებული არასამთავრობო ორგანიზაცია „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ და კიდევ რამდენიმე ასეთი ორგანიზაცია: საქართველოს დემოკრატიული ინიციატივა (GDI); მედიის განვითარების ფონდი (MDF); საქართველოს რეფორმების ასოციაცია; „იდეენტობა“ ტელერანტობისა და მრავალფეროვნების ინსტიტუტი (TDI); „საფარი“; სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოება (ISFED);

„აშკარაა, რომ კანონის მიღება გამოიწვევს კრიტიკული აზრის ჩახშობას და არანაირად არ შეუწყობს ხელს საზოგადოებაში რელიგიურ მოტივებზე სიძულვილის გაღვივების შემცირებას. იგი იქნება მორგებელი მხოლოდ დომინანტი ჯგუფის ინტერესებზე და კიდევ უფრო გააუარესებს რელიგიური უმცირესობების მდგომარეობას სახელმწიფოში, ხოლო გამოხატვის თავისუფლება და საჯარო დებატებში რელიგიურ თემებზე, ფაქტობრივად, შეუძლებელი გახდება. ვინაიდან კომისიამ თავის ანგარიშში ხაზი გაუსვა, რომ „შესაძლებელი უნდა იყოს რელიგიური იდეების კრიტიკა, მაშინაც კი, თუკი ასეთი კრიტიკას ზოგიერთი რელიგიური ბრძნობების შეურაცხყოფად აღიქვამს“. ამასთანავე, მნიშვნელოვანია ისიც, რომ „რელიგიური პრინციპების ან რელიგიის წარმომადგენლების შეურაცხყოფა აუცილებლად არ გულისხმობს თავად ამ რელიგიის მიმდევართა შეურაცხყოფას“, ხოლო „დემოკრატიული საზოგადოებები არ უნდა გახდნენ რელიგიური მგრძობების მიმდევართა შეურაცხყოფის უკან დახვევის საფუძველი“.

რა გამოდის — რატომ ვინაიდან კომისიამ „გაუსვა ხაზი“, რომ შესაძლებელი უნდა იყოს რელიგიური იდეების კრიტიკა, მაშინაც კი, თუკი ასეთი კრიტიკას ზოგიერთი რელიგიური ბრძნობების შეურაცხყოფად აღიქვამს (?!), საპარტიოლოში მცხროვრება 3 მლნ-ზე მეტმა მართლმადიდებელმა ეს შეურაცხყოფა უნდა გადასწავლოს? იმიტომ გადასწავლოს? იმიტომ გადასწავლოს?

ლაპარაკი, რომ ვინაიდან კომისიამ „გაუსვა ხაზი“? აი ამ ლიბერლების — ანტი-იმართლმადიდებლებისა და ქართველთმომულეთა თავხედური, უტიფარი გამობლომების რამდენიმე მაგალითი: * სოციალურ ქსელში ვინმე კობა გინაძემ გამოაქვეყნა ფოტოები, რომლებზეც ასახულია, როგორ ფრიალებს ლგბტ-ის დროშა პაგარატის ტაძრის ეზოში. ამ ფოტოს აქვს მინაწერი: „ამ ეკლესიის ეზოში მაქვს ნატ...ები რამდენჯერმე ბიჭებთან და პრობლემა რაზე?“ * კომპანია „აიისამ“ გამოუშვა პრეზერვატივები, რომლებზეც წმინდანი მეფე თამარია გამოსახული, წარწერით „სამეფო კარი თამარში“, პრეზერვატივის სხვა პაკეტზე „ქართველის დედა“ წარწერით: „მე არ მსურს, ვიყო დედა შენი — ქართველი ქალი წარმატებული და ემანსიპირებულია“; * მიმდინარე წლის 3 თებერვალს კი ილიას უნივერსიტეტის ლექტორმა, ვინმე გიორგი მანისურაძემ სოციალურ ქსელში გამოაქვეყნა მუქარის შემცველი განცხადება: „ჩვენ, ლიბერლები, საქართველოს ინტელექტუალური ელიტა, საქართველოს ჭეშმარიტი პატრიოტები ვიბრძობთ

ბოლომდე და ყველა კანონიერი საშუალებით, სანამ საბოლოოდ არ დაგასრულებთ ამ ანტიპროგრესულ, ანტიცივილიზურ იდეას საქართველოში, ამ სიბნელის, აგრესიისა და უძრაობის დასაყრდენს მართლმადიდებლური რწმენის სახით“.

* 19 მარტს ტელეკომპანია „რუსთავი 2“-ის გადაცემა „პოსტკრიპტუმის“ წამყვანმა ბიორბი ბაზუნიამ ყველა ქრისტიანისთვის შეურაცხმყოფელი რამ განაცხადა: „მე ვფიქრობ, რომ იესო ქრისტემ დიდი შეცდომა დაუშვა, როდესაც საქადავებლად 2000 წლის წინ ისრაელში მოვიდა. უნდა მოსულიყო 2-3 წელიწადში აჭარაში და ჯვარზე კი ვერ გააკრავდნენ, იმიტომ, რომ ჯვრის დასამზადებლად ხე აღარ იქნებოდა დარჩენილი. ამ დროისთვის ბიძინას ეზოში იქნება ყველა ხე გადარგული. ასე იცოცხლებდა იესო ღრმა სიბერემდე უხელო აჭარაში. მთავარია, სადმე ბიძინასთვის არ გადაეკეთა გზა ან უარესი — მის ეზოში არ დაენყო ქადაგება, თორემ იგივე ნაირად დაასრულებდა, როგორც 2000 წლის წინ, ან უარესად“.

წევრად დამტკიცა. აი მისი კიდევ ერთი „გულისამაჩუყებელი“ შთაბეჭდილება პატრიარქის რეზიდენციის მონახულების შემდეგ: „მადლობა დედას, სულ პატარაობიდან რომ მასწავლა ისეთი ჭკუბარიტობები, დღესაც რომ არ იცინა ზრდასრულმა (დაბალ და მაღალწონისა) რამდენიმემა. მხოლოდ ის კი არაა, რომ კვირფასი ოქროს და „ხრუსტალის“ ნივთები უზნაობაა, არამედ ის, რომ პატრიარქი უზნაო მუშაობაშია“.

ეს გამონათქვამები და საქციელები, ე.წ. ლიბერლების აზრით, თურმე არ არის საქართველოს მოსახლეობის უდიდესი ნაწილის შეურაცხყოფა. ეს მხოლოდ აზრის გამოხატვის თავისუფლებაა. ანტიიდეოლოგიური კანონი კი, რომლის მიხედვითაც აკრძალულია ლგბტ-პირების არათუ შეურაცხყოფა, არამედ სასახურში მიღებაზე უარის თქმაც კი თურმე გამოხატვის უფლების დაცვაა.

ეს ყველაფერი — მართლმადიდებლობასა და ყოველივე ქართულთან ბრძოლა, დასავლეთის მიერ რომ არის თავს მოხვეული ე.წ. ვიზალიზირებული სახელის საწინააღმდეგო, ჩანს ევროკავშირის გაფართოების შესახებ მოლაპარაკებების საკითხებში საგარეო საქმეთა და უსაფრთხოების პოლიტიკის პრეზიკერ მანია კომპლექსიანი ამა წლის 27 აპრილს გაგრძელებულ განცხადებებშიც, რომლითაც ევროკავშირმა საქართველოს მოუწოდა, „განაგრძოს ანტი-დისკრიმინაციული კანონის ეფექტიანად განხორციელება“, ანუ ევროკავშირის სურს „მეტი ლგბტ საქართველოში“ და ნაკლები მართლმადიდებლობა. ამ „ევროფასულობების“ დამკვიდრებას კი ქართველი მართლმადიდებლის ხელით მართლმადიდებლობის დაცვა უნდა დაეხმოს. მართლმადიდებლობის მოსახლეობის უმრავლესობას აიძულებენ, უმცირესობის მოთხოვნებს დაემორჩილონ.

შესაძლებელია თუ არა „კომისიის უწყობის პროპაგანდის წინააღმდეგ“ ან „რელიგიური გრძნობების დაცვის შესახებ“ კანონის მიღება, რომლებსაც მოქალაქეების დიდი ნაწილი აქტიურად მოითხოვს განსაკუთრებით ბოლო პერიოდში? რა მდგომარეობაა ამ მხრივ წამყვან დემოკრატიულ სახელმწიფოებში?

თუ ევროპული სასამართლოს პრაქტიკას გადავხედავთ, დავინახავთ, რომ აქ ერთიანი ევროპული სტანდარტი დადგენილი არ არის. ამის გამო რელიგიური გრძნობების შეურაცხყოფასა თუ მორალურ კრიტიციულობას დაკავშირებულ საქმეებში ევროპული სასამართლო ყოველთვის ეროვნულ სასამართლოებს უტოვებს გადაწყვეტი-

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ორი თვის ნენე მოდებამეს იაშვილის სახელობის ბავშვთა კლინიკაში ნაღვლის ბუშტი ამოკვეთეს, მაგრამ მისი მდგომარეობა შემდგომი 6 თვის განმავლობაში უფრო და უფრო დამძიმდა. მშობლებმა საშველად კვლავ იაშვილის კლინიკას მიაკითხეს, მაგრამ 20-დღიანმა მკურნალობამ შედეგი არ გამოიღო. ექიმების დასკვნით, მას ღვიძლის გადაწვევა სჭირდებოდა, მაგრამ იმის გამო, რომ მსგავსი ოპერაციის ჩატარება საქართველოში არ ხდებოდა, ბავშვი მშობლებმა საფრანგეთში წაიყვანეს.

ცოტა ხნის წინათ კი სოციალურ ქსელში ეს განცხადება გავრცელდა: „ნენე ჯერ მხოლოდ 2 წლის ხდება. ეს არის ბავშვი საოცრება. ფაქტიურად სასწაული შეძლო. დაიბადა 6-თვიანი, სულ რაღაც 1.300 გრამი, თუმცა ჯანმრთელი. მოათავსეს იაშვილში ინკუბატორში. 1 თვეში ჩემმა დამ შეამჩნია სიყვითლე (არა ექიმებმა) და ატეხა განგაში. გამოიკვლიეს ბავშვი და დაასკვნეს, რომ სჭირდებოდა ნაღვლის ამოღება. 1.500 გრამ ბავშვს ამოჭრეს ნაღველი. გავიდა 6 თვე. ბავშვი ისევ ცუდად შეიქნა, ისევ იაშვილში გააქციეს და 20 დღე უშედეგო მკურნალობის შემდეგ გვითხრეს, — ღვიძლი არ მუშაობს და გადაწვევა დასჭირდება. რა თქმა უნდა, საქართველოში მსგავსი ოპერაცია არ გაკეთებულა პატარა ბავშვზე. ერთ-ერთი კვლევების შედეგად ვერ დაუწყეს დიაგნოზი ბორდოში. ბოლოს მოითხოვეს თანხმობა გაჭრაზე. გაჭრეს და ამოუღეს იაშვილის კლინიკაში გაკეთებული ოპერაციის დროს ჩარჩენილი დოზანდი. რომელიც ღვიძლზე იყო მიკრული. სრულიად დამპალი და, რა თქმა უნდა, ღვიძლი მთლიანად გაფუჭებული. ამის შემდეგ კიდევ ერთი ოპერაცია ჩაუტარდა, რადგან სიცხეს ვერ უწევდნენ და წყალი განუწყვეტლივ უდგებოდა მუცელში. გადაწვევას პატარა ნონის გამო ვერ ახერხებდნენ. ბოლოს პაროზში გაუკეთდა ღვიძლის გადაწვევა. და ღვიძლის წყალობით დღეს ნარმატებით გადის რეაბილიტაციას. იაშვილის კლინიკა ერთხელაც არ დაინტერესებულა ბავშვის მდგომარეობით. ფრანგ ექიმებსაც კი არ მიანოდეს ინფორმაცია, რა გაუკეთდა მათთან. ხო, ნაღველის ამოჭრისას არასწორად ქონდათ შეერთებული სადინარები. არ ვიცი, რა უნდა ვთქვა ფრანგულ მხარეზე. სოციალური დაცვა აქეთ უმძლავრეს დონეზე. უძვირესი ოპერაციები — უფასოდ, მაშინ, როცა საქართველოში 1 თეთრიც არ დაუფინანსეს. იაშვილშიც კი ფული გადაიხადეს. ის ექიმები ჯერ კიდევ მუშაობენ იაშვილში და ვინ იცის, რამდენს დალუპავენ კიდევ!“

„საქართველო და მსოფლიო“ ესაუბრა ნენე მოდებამის მამას — **ტარიელ მოდებამს**. მან ის დოკუმენტებიც მოგვანოდა, რომლებიც საფრანგეთიდან მიიღო.

ტარიელ მოდებამი:
— ჩემი შვილი ნენე 2016 წლის 28 აპრილს 32-ე კვირაზე ამოყვანილი იქნა საკეისრო კეცით გაგუას სახელობის სამედიცინო ცენტრში, რადგან ის ამ მომენტისთვის იწონინდა მხოლოდ 1 კილოგრამსა და 360 გრამს, ამიტომ მაშინვე გადაიყვანეს იაშვილის სახელობის ბავშვთა ცენტრალური საავადმყოფოს რეანიმაციულ განყოფილებაში, ინკუბატორში დაკვირვებისა და

გაზრდის მიზნით. გამოიკვლიეს ბავშვის ჯანმრთელობის მდგომარეობა, რეანიმაციოლოგებმა აღნიშნეს, რომ ნენეს რაიმე ორგანული პათოლოგია არ ჰქონდა, მხოლოდ მისი ინკუბატორში გაზრდა იყო საჭირო. მართლაც, მას არანაირი სხვა რეანიმაციული ჩარევა არ დასჭირვებია — არც სუნთქვის აპარატი, არც ჟანგბადის ბალონები. რეანიმაციაში მოთავსებიდან ერთ თვეში ჩემმა მეუღლემ შენიშნა სიყვითლე, რეანიმაციოლოგთან გასაუბრებით გაირკვა, რომ ბავშვის სიყვითლის კვლევის ცენტრში, პირველი გამოკვლევიდან რამდენიმე დღის შემდეგ ექიმებმა დიაგნოზი დასაზუსტებლად გაიმეორეს კვლევა, დიაგნოზი კი იყო სანაღველე გზების ატრეზია, უფუნქციოდ ჰქონდა ბავშვს ნაღვლის ბუშტი, რის გამოც ნაღველი თავს იყრიდა მის ღვიძლში და აზიანებდა მის მიდამობს.

— **გამოსავალი რა იყო?**
— გამოსავალი მხოლოდ ქირურგიული ჩარევა იყო, ამიტომ ექიმებს თანხმობაზე ხელი მოუწერეთ. ოპერაცია გავრცელდა დაახლოებით ოთხ საათს, დასრულების შემდეგ ექიმი მშობლებს გაგვანათრა და გვითხრა, რომ ოპერაციამ ნარმატებით ჩაიარა. სამი თვისა და 10 დღის შემდეგ ნენე გამოწერეს. ჩვენ ის ქუთაისში წაიყვანეთ და ზრუნველ გავწავრდით... თუმცა რვა თვის შემდეგ, 2017 წლის მარტში ნენე სულ გაყვითლდა, ბავშვს თვალის გარსშიც ეტყობოდა სიყვითლე, ანალიზების შემოწმებისას აღმოჩნდა, რომ ქუთაისში დახმარების განცევა შეუძლებელი იყო და გაგვიყვანეს თბილისში, ჩვენც ისევ იაშვილის კლინიკაში მივედით. ბავშვი მოათავსეს შესაბამის განყოფილებაში (სადაც შემდეგ დაახლოებით ორი კვირის განმავლობაში დატოვეს), ჩაუტარეს უამრავი გამოკვლევა, რომელთა საფუძველზეც დედის აუხსნეს, რომ ბავშვის ღვიძლი ისე მოშლილი იყო, რომ უკვე საჭირო იყო ამ ორგანოს გადაწვევა. ნავედით ბათუმში, სადაც ექიმმა ღვიძლის გადაწვევაში 140 000 ლარი მოგვთხოვა და პლუს ინდოეთიდან სპეციალურად მოწვეული პედიატრის ხარჯების ანაზღაურება. ბევრი ვიფიქრეთ და საზღვარგარეთ დავინყეთ გზის მოძიება შვილის გადასარჩენად. გერმანია ან საფრანგეთი უნდა აგვეჩვენა. საქართველოში უკვე ამოქმედებული იყო უიზო რეჟიმი. 2017 წლის 3 მაისს წავიდნენ ჩემი მეუღლე და ბავშვი. ბორდოს აეროპორტში თანამემამულეებმა გაუწიეს მათ დახმარება და მიიყვანეს ბავშვთა საავადმყოფოში.

ფრანგმა ექიმებმა ბავშვი მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაცნობის პირველი

პროცედურა, რომელიც ფრანგ პროფესორს ჰქონდა დაგეგმილი, დაუბეგმავ ოპერაციის გადანიშნა, რადგან კამერით სადინარის, განთავისუფლება კი არა, დათვალთვალაც კი შეუძლებელი შეიქნა, ფრანგმა სპეციალისტებმა ნახეს ის, რასაც ვერც წარმოიდგენდნენ. ბავშვის მუცლის ღრუში იპოვეს ტამპონი.

იაშვილის კლინიკა სკანდალური გაეხვის

2 თვის ბოგონას, რომელსაც ნაღვლის ბუშტი ამოკვეთეს, ქართველმა ექიმებმა გუხლის ღრუში დაუტოვეს ტამპონი, რომლის ერთი წლის შედეგად საფრანგეთში ამოუღეს

„ყველანაირად ვეცდები, რომ ჩემი შვილი ქართველი მედიკოსების ხელში არასოდეს მოხვდეს“

დღიდანვე ჰოსპიტალიზაციაში მოათავსეს, მათ დაადასტურეს, რომ ბავშვს ნამდვილად სჭირდებოდა ღვიძლის გადაწვევა, თუმცა აღნიშნეს, რომ ერთი წლის ნენე ამისთვის მზად არ იყო რამდენიმე ფაქტორის გამო: მისთვის აუცილებელი იყო ყველა აცრის ჩატარება, ასევე, უნდა ყოფილიყო წონით 10კგ. მაგრამ პროცედურა, რომელიც ფრანგ პროფესორს ჰქონდა დაგეგმილი, დაუგეგმავ ოპერაციაში გადაიზარდა, რადგან კამერით სადინარის, განთავისუფლება კი არა, დათვალთვალაც კი შეუძლებელი შეიქნა, ფრანგმა სპეციალისტებმა ნახეს ის, რასაც ვერც წარმოიდგენდნენ. **ბავშვის მუცლის ღრუში იპოვეს ტამპონი**, რომელსაც ექიმები ყველა პროცედურის დროს იყენებენ. მშობლებს გვაქვს პრეტენზია, რომ ჩვენს შვილს იაშვილის სახელობის

კლინიკაში ქირურგმა **ბულის-პირიმ** ოპერაცია გულგრილად ჩაუტარა. ვინაიდან სიმართლის დადგენას.

— **როგორია ახლა ნენეს მდგომარეობა?**
— საფრანგეთში მკურნალობის ხარჯები ამ ქვეყნის მთავრობამ დაფარა. ნენეს კიდევ წელიწადი და რვა თვე სჭირდება რეაბილიტაციისთვის, თუმცა მთელი ცხოვრება მედიკამენტები და განსაკუთრებულ ყურადღებას უნდა. ამის შემდეგ რა იქნება, არ ვიცი, მაგრამ ყველანაირად ვეცდები, რომ ჩემი შვილი ქართველი მედიკოსების ხელში არასოდეს მოხვდეს.

ოჯახის ინტერესებს საპარტიკულო ანაზღაურება იურისტთა ასოციაციის ადვოკატი იცავს. ლიკა ტანიშვილის განცხადებით, არსებობს საშუალებები იმის, რომ იაშვილ-

ის სახელობის კლინიკისგან ოჯახმა მორალურ ზიანთან ერთად მატერიალური ზიანის ანაზღაურებას მოითხოვოს.

იაშვილის სახელობის ბავშვთა რესპუბლიკური საავადმყოფოს ადმინისტრაციამ 2 წლის ნენე მოდებამის საქმეზე 25 აპრილს სპეციალური განცხადება გაავრცელა:

„პაციენტი შემოვიდა იაშვილის სახ. ბავშვთა ცენტრალურ საავადმყოფოში 2016 წლის 28 აპრილს, ერთი დღის ასაკში. მდგომარეობის სიმძიმის გამო მოთავსებული იქნა ახალშობილთა კრიტიკული მედიცინის დეპარტამენტში, სადაც დაიხვა სანაღველე გზების ატრეზიის (განუვითარებლობის) დიაგნოზი. ეს მდგომარეობა მიეკუთვნება იშვიათ დაავადებებს და სტატისტიკით კითხვებზე 1 შემთხვევა ყოველ 10.000-15.000 ახალშობილზე, ანუ საშუალოდ წელიწადში საქართველოში 3-5 ასეთი ახალშობილი იბადება. ღვიძლის ტრანსპლანტაციის დაწვევამდე ასეთი ბავშვების უმრავლესობა 5 წლის ასაკამდე იღუპებოდა ღვიძლის უკმარისობის გამო, ამიტომ ასეთი ბავშვების გადარჩენის ერთადერთი გზაა ურთულესი ქირურგიული ოპერაციის (ენ. კასაის ოპერაცია) ჩატარება დაბადებიდან რაც შეიძლება სწრაფად, რათა მოხერხდეს მათი მიყვანა 1-2 წლის ასაკამდე, როდესაც ღვიძლის გადაწვევა უკვე შესაძლებელია. იაშვილის კლინიკაში სანაღველე გზების ატრეზიის დიაგნოზის დასმისთანავე, ნარმატებით ჩატარდა კასაის ოპერაცია, რამაც საშუალება მოგვცა, გავგეხანგრძლივებინა ბავშვის სიცოცხლე და მიგვეყვანა ღვიძლის გადარჩევამდე. ხაზგასმით გვინდა აღვნიშნოთ, რომ ამ ოპერაციის გარეშე ბავშვის გადარჩენა შეუძლებელი იყო და ის დაიღუპებოდა ძალიან მოკლე პერიოდში. კასაის ოპერაცია სულ რამდენიმე წლის დანერგვითაა შესაძლებელი. ოპერაციის შემდეგ ბავშვი გაწერა ზინაზე გაუჭოვბესებულ, სტაბილურ მდგომარეობაში, ღვიძლის ფუნქციური სინჯების საშუალოდ მომატებული მაჩვენებლებით. ერთი წლის ასაკში, ოპერაციიდან 10 თვის შემდეგ,

პაციენტი განმეორებით იყო ჰოსპიტალიზებული გამოხატული სიყვითლით და ღვიძლის ფუნქციური სინჯების მკვეთრად მომატებული მაჩვენებლებით, რის გამოც მიეცა რეკომენდაცია მიემართა ბათუმის რეფერალური ჰოსპიტალისთვის, სადაც უკვე წლებია ნარმატებით ნარმოცხადება გაავრცელა.

კიდევ ერთხელ გვინდა აღვნიშნოთ: რომ არა იაშვილში ჩატარებული ოპერაცია, ღვიძლის გადაწვევის ჩატარება ვერ მოხერხდებოდა. ყველა ჩარევა, როგორც ოპერაციული, ისე პოსტოპერაციული, იაშვილის კლინიკაში ჩატარდა საერთაშორისო პროტოკოლის შესაბამისად, რამაც ბავშვის გადარჩენის შესაძლებლობა მოგვცა.

რაც შეეხება ბოლო დღეებში გავრცელებულ ცნობებს პაციენტის მდგომარეობის გაუარესებასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ მიგვიღია რაიმე სახის ოფიციალური ინფორმაცია ან დოკუმენტაცია საფრანგეთის კლინიკიდან, შესაბამისად, ვერ გავაკეთებთ კომენტარსაც“.

— ნათქვამია განცხადებაში.

„საქართველო და მსოფლიო“ დაუკავშირდა იაშვილის კლინიკას. გვითხრეს, რომ საფრანგეთის კლინიკიდან ოფიციალური დოკუმენტები არ მიუღიათ.

მომხდარზე აღიძრა საქმე სისხლის სამართლის კოდექსის 124-ე მუხლით, რაც ჯანმრთელობის გაუფრთხილებლობით მოსპობას გულისხმობს.

აღნიშნული საკითხით საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს „სამედიცინო საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირების სააგენტოში“ დაინტერესდნენ.

„ველოდებიო სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე დასაბუთებაში შესაძლებელია, რომ გვეყვება სასამართლო გადაწყვეტილება, დამინებათ დანაშაულებად სამედიცინო დოკუმენტაციის განსილვას და შემდგომ პროცედურას“, — განაცხადა სააგენტოს კონტროლის დეპარტამენტის უფროსმა **ნინო სუციშვილმა**.

კამაზადა
სოფო კაკაბია

უმორჩილესად გთხოვთ, თქვენი მშობლების, თქვენი ბავშვებისა და ბავშვების, ნათესავების, ჩვენი სამშობლოს და, რაც მთავარია, თქვენი შვილების, ჯიშისა და ჯიშების გადასარჩენად იყავით ფხიზლად — ნუ გაიმეორებთ ძველ შეცდომებს. იცოდეთ, ყველა ის ბანკი, რომლის მოგება 1-2%-ზე მეტია, და ყველა ის პარტია, რომელიც არ არის წარმომადგენელი სამეურნეო საქმიანობიდან და არ ცხოვრობს სანაწარმოების ხარჯზე, არის უზენოთა ინკუბატორი. იმ შემთხვევაში, თუ თქვენ მათი რიგებიდან ვინმეს მაინც აირჩევთ, მაშინ თქვენი ღვიძი იქნება: გაუმარჯოს XXI საუკუნის უზენოთა გუდას — საქართველოს პარლამენტს!

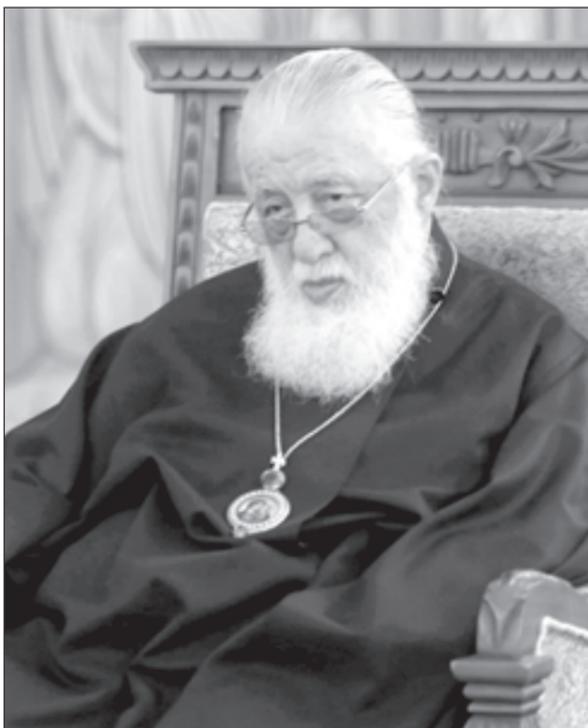
ღია წერილი საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქ ილია მეორეს

მოგმართავთ დიდი პატივისცემითა და მორიდებით. ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის უმრავლესობა თვლის, რომ თქვენ ბრძანდებით ის პიროვნება, რომელიც ქვეყანას სწორი გზით წაიყვანს, რაშიც ჩვენც ღრმად ვართ დარწმუნებული.

უნმინდესო, ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია, თქვენი აზრი 2018 წლის არჩევნებზე. ვფიქრობთ, მხარი დავუჭიროთ პრეზიდენტობის იმ კანდიდატს, რომელიც აღიარებს ჩვენი „ერის გადარჩენის პროგრამის“

ორ ძირითად პუნქტს და დაგვეხმარება მის გადარჩევნებში: 1. საქართველო თავისი მინით, წყლით, ნიაღვრებით წარმოადგენს ერის საკუთრებას; არავის ჰქონდა და არავის

აქვს მისი გასხვიების უფლება! ამიტომ ის ორგანიზაციები, რომლებიც სარგებლობენ ერის ნიაღვრებით, უნდა დაიბეგრონ მოგების გადასახადის 50%-ით მაინც, ნაცვლად არსებული 20%-ისა, რაც შესაძლებელია საგადასახადო სისტემის შეცვლით. ამით არც საკუთრების კანონს დავარღვევთ, არც რეფორმების დაგეგმვას და სამართლიანობაც მეტ-ნაკლებად აღდგება. ეს პუნქტი, ჩვენი აზრით, უნდა შესრულდეს არჩევნებამდე.

2. ჩაინეროს კონსტიტუციაში: ყველა პრეზიდენტმა და მთავრობამ კანონით ავსო პასუხი ხალხის მოტყუებისთვის, საარჩევნო დაპირებების არ ან ვერ შესრულებისთვის. უნდა დასრულდეს პრეზიდენტის ფიცის დადებით ერის მოტყუება.

უნმინდესო, თუ ჩვენი მოძრაობა არ მიდის სწორი მიმართულებით, მე მზად ვარ, მოვისინო ეს პირადად თქვენგან და შევწყვიტო ჩემი აქტიური საქმიანობა ეროვნულ მოძრაობაში.

მაგრამ, თუ ჩათვლით, რომ ჩვენ სწორ გზას ვადგავართ, როცა თქვენ ინებებთ, გვიხმეთ სამების ტაძარში, რათა თქვენი ლოცვა-კურთხევითა და დალოცვით გაგვარძელოთ სამშობლოს კეთილდღეობისათვის ბრძოლა.

პატივისცემით, **ილგუჯა ქოჩიაშვილი,** „სრულიად საქართველოს ეროვნული მოძრაობა 2017“-ის თავმჯდომარე

არჩევნებისთვის გზადაბა დაიწყო: უფრთხილდით უზენო აღამიანებს!

რამდენიმე დღეა, რაც პარტიების კოორდინატორებმა უბან-უბან დაიწყეს სიარული. გაგაჩერებენ ქუჩაში გამოსულს და შეგკითხებინან — ვის აძლევთ ხმას? რა გვეშვლება, თქვენი აზრით? ჩემი აზრით, არაფერი გვეშვლება, სანამ ასეთი კოორდინატორ-აგიტატორების ე.წ. ინსტიტუტი არ მოიშლება, რადგან ისინი თავიანთი გაზვიადებული შეკითხვებით და პრიმიტიული პროპაგანდით მხოლოდ აღიზიანებენ ადამიანებს და არჩევნებში მონაწილეობის ყოველგვარ სურვილს უკარგავენ. ჩემ ნებასა და უფლებაზე ასეთი ძალადობა არჩევნებისადმი ნდობას მიკარგავს, რადგან ამიშვლებს ჩვენში მოქმედი პარტიებისა თუ თვითმარქვია დაგვიფუფუნების ერთადერთ მიზანსა და მისწრაფებას — მოვიდნენ ხელისუფლებაში. ხალხზე, მისი ცხოვრების გაუმჯობესებაზე ფიქრობს ვინმე? ამაზე ჩემს თვალსაზრისს გავეუზიარებ „საქართველო და მსოფლიოს“ მკითხველებს.

ნება სათავედადებული. პარტია უნდა არსებობდეს მხოლოდ სანეწროების ხარჯზე.

მომავალში ყველა ის ორგანიზაცია უნდა გაუქმდეს, რომელთა მოგება 3%-ს გადააჭარბებს. მათ შორის — ბანკები, რომელთა შემწეობით იქმნება ეკონომიკური კრიზისებისთვის ნოყიერი ნიადაგი — პროდუქციის შეუქმნელად იღებენ უდიდეს მოგებას. ამის ნათელი მაგალითია „ლიბერთი“ ბანკის მიერ პენსიონერებისთვის ავანსად გაცემული პენსიები.

წინათ ყველა იმ ადამიანს, რომლებიც რყვნიდნენ ახალგაზრდობას — ასწავლიდნენ იმ ადამიანს, რომელიც უნდა იყოს მთავარი, და ყველა ის პარტია, რომელიც არ არის წარმომადგენელი სამეურნეო საქმიანობიდან და არ ცხოვრობს სანეწროების ხარჯზე, არის უზენოთა ინკუბატორი.

იმ შემთხვევაში, თუ თქვენ მათი რიგებიდან ვინმეს მაინც აირჩევთ, მაშინ თქვენი დევიზი იქნება: გაუმარჯოს XXI საუკუნის უზენოთა ბუდე — საქართველოს პარლამენტს!

ივანე უშვარიკა, შპს საკონსტრუქტორო საწარმო გაერთიანება-69-ის კენერალური დირექტორი, უკრაინის საინჟინრო მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი

«დოიჩ ველე»: ქართველები უიზო ჩაუიით ბოროტად სარგებლობენ. პეროკაპიკაპ, შესაქლო, უიზო მიმოსვლის შეიკაპ-გაუქაპის შექანიშის ამოქაქაპა განიხილოს

„გერმანია და ევროკავშირის სხვა წევრი ქვეყნები საქართველოს მოქალაქეების მიერ თავშესაფრის მიღების მიზნით რაოდენობრივად მკვეთრად მომატებული და, ამასთანავე, უსაფუძვლოდ წარდგენილი განცხადებების წინაშე აღმოჩნდნენ. ეს მოხდა სავიზო რეჟიმის გაუქმების შემდეგ“, — წერია გერმანული რადიოსადგურის — „დოიჩ ველეს“ მიერ გამოქვეყნებულ სტატიაში.

„თვითონ განსაჯეთ: თუ 2017 წლის იანვარ-მარტში, ანუ უვიზო რეჟიმის შემოღებამდე, 601 განცხადება იყო წარდგენილი, 2018 წლის იმავე პერიოდში უკვე 1771 განცხადებაა. მსგავსი ან კიდევ უფრო უარესი სიტუაცია შეიქმნევა იტალიაში, საფრანგეთსა და შვედეთში. ვიზების გაუქმების მონიშნულ შემთხვევაში აღნიშნავენ, რომ ისინი სიტუაციის სწორედ ამგვარად განვითარებას წინასწარმეტყველებდნენ. გარდა ამისა, თავის დროზე ვიზალიბერალიზაციის კრიტიკოსები უვიზო რეჟიმის მხარდამჭერებს აფრთხილებდნენ, რომ სავიზო

ბარიერების არარსებობით ქართული კრიმინალიტიკი აუცილებლად ისარგებლებდა. შექმნილ ვითარებაზე ევროკავშირში შეიძლება დაიწყოს განხილვა საკითხისა — ამოქმედდეს თუ არა მექანიზმი უვიზო რეჟიმის გაუქმების თაობაზე. როგორც ცნობილია, ვიზალიბერალიზაციის შეჩერება-გაუქმების მექანიზ-

მი შეიძლება ამოქმედდეს იმ შემთხვევაში, თუ მნიშვნელოვნად მოიმატებს უსაფუძვლო თხოვნები თავმჯდომარის მიღებაზე ან მიგრანტები ქვეყნის უსაფრთხოებას პრობლემას შეუქმნის“, — წერს გამოცემა.

გუშის ადმინისტრაციამ დაარწმუნა ლიბის ლიდერი მუამარ კადაფი, ძველანაში შეეშვა ამერიკელი ინსპექტორები და გააუქმებინა მასობრივი განადგურების იარაღის შექმნის პროგრამა. იმისათვის, რომ მიეღო ეს ხელშეკრულება, გუშის დაპირება კადაფის, რომ აუშ არ შეეცდებოდა მისი რეჟიმის დამსოვას. ეს იყო აუქარა QUID PRO QUO (სამსახურის განაწილება სამსახურის სანაცვლოდ). კადაფიმ უარი თქვა შეიარაღების პროგრამაზე, აუშ კი დაპირდა, რომ არ მოეპყრობოდა ისე, როგორც სადავო ჰუსეინს, მაგრამ მოგვიანებით, რამდენიმე წლის შემდეგ, ბარაკ ობამას ადმინისტრაციამ არაღ ჩააბლო ეს დაპირება.

მცირე შემოკლებით გთავაზობთ ჰარვარდის უნივერსიტეტის პროფესორის, აშშ-ის ერთ-ერთი წამყვანი პოლიტოლოგის — სტივენ მარტინ უოლტის წერილს, რომელიც ვებგვერდ foriegnpolicy-ზე გამოქვეყნდა, წერილში განხილულია ის გარემოებები, რომელთა გამოც ამერიკამ მსოფლიოს ბევრი ქვეყნის ნდობა დაკარგა და მხოლოდ თავისი ინტერესების გატარებაზე მზრუნველ ქვეყნად იქცა.

„თანამედროვე ამერიკული დიპლომატიის მიერ ყველაზე ხშირად გამოყენებული კლიშე არის **რონალდ რეიგანის** ნათქვამი რუსული ანდაზა: „ენდე, მაგრამ შეამოცე“.

ეს კლიშე თავდაპირველად გამოიყენეს „ცივი ომის“ კონტექსტში და გულისხმობდა, რომ ვაშინგტონი მზად იყო, შეთანხმება დაედო მონინალ-მდეგესთან, ოლონდ იმ შემთხვევაში, თუ დარწმუნებული იქნებოდა, რომ მეორე მხარე შეასრულებდა დაკისრებულ ვალდებულებებს. ეს იყო მოქნილობისა და სიმტკიცის სიმბოლოები ხერხით აღნიშვნა. ამას მიმართავენ ყოველ ჯერზე, როცა აშშ განიხილავს რომელიმე მონინალმდეგესთან ახალი მოლაპარაკებების გამართვის შესაძლებლობას.

რეიგანის გამონათქვამი გულისხმობდა, რომ ამერიკელები არიან პატიოსანი, უბრალო ენაზე მოლაპარაკე სიმართლის მაძიებლები, რომლებსაც შეიძლება ენდო, რომ სიტყვას არ გატყუებენ და დაპირებას შეასრულებენ. ამერიკის მონინალმდეგეები კი პირიქით — არიან მატყუარა-შარლატანები, რომლებიც ისარგებლებენ ნებისმიერი ხვედრით და ჩაეჭიდებიან ნებისმიერ შესაძლებლობას, რათა მოატყუონ ჩვენი ქვეყანა. შესაბამისად, ამერიკელებმა, რომლებიც მოლაპარაკებებს აწარმოებენ, უნდა მიმართონ ინტერუზიულ ზომებს, ისეთებს, როგორც არის ირანის მიმართ საერთო ყოვლისმომცველ გეგმაში ჩადებული მკაცრი ინსპექტირება, რათა დავრწმუნდეთ, რომ შეგვიძლია შევამოწმოთ, სინამდვილეში რას აკეთებს მეორე მხარე.

რასაც უნდა ნიშნავდეს რეიგანის გამონათქვამი, მნიშვნელობა, რომელსაც მასში დებენ აშშ-ში, სინამდვილეში არის გაფრთხილება, რომ მოლაპარაკებების პროცესში არის ძალიან მცირე ნდობა.

თუმცა ბოლო პერიოდში ამ სიფრთხილემ მიიღო საინანა-ლმდეგო მიმართულება. **პროგნოზი ის არის, რომ ვაშინგტონს არ შეუძლია ენდოს სხვებს თუ პირიქით — სხვა სახელმწიფოები არ ენდობიან ვაშინგტონს?** იქამდეც კი, სანამ მატყუარა **დონალდი** გამოჩნდებოდა, აშშ-მა შეუსრულებდა დაპირებების უზარმაზარი რაოდენობა დააგროვა. ვაშინგტონს, სულ ცოტა, არ შეუძლია პრეტენზია განაცხადოს საიმედო პარტნიორის როლზე, როცა საქმე ეხება გარეგნობის სხვაგვარი. **პროგნოზი ის არის, რომ ვაშინგტონს არ შეუძლია ენდოს სხვებს თუ პირიქით — სხვა სახელმწიფოები არ ენდობიან ვაშინგტონს?** იქამდეც კი, სანამ მატყუარა **დონალდი** გამოჩნდებოდა, აშშ-მა შეუსრულებდა დაპირებების უზარმაზარი რაოდენობა დააგროვა. ვაშინგტონს, სულ ცოტა, არ შეუძლია პრეტენზია განაცხადოს საიმედო პარტნიორის როლზე, როცა საქმე ეხება გარეგნობის სხვაგვარი.

შესახებლმწიფოებისგან ყველთვის ასეთ საქციელს უნდა ველოდოთ, როცა საქმე ეხება მნიშვნელოვან საკითხებს. ათენილებმა, როგორც ცნობილია, მილოსლავებს გან-

უცხადეს, რომ **„ქლირები აკეთებენ იმას, რაც შეუძლიათ, სუსტები კი იტანჯებიან ისე, როგორც დაინახეს“**. ეს ლოგიკა უცხო არ იყო აშშ-ის ხელმძღვანელებისთვის ქვეყნის ისტორიის განმავლობაში. **ბაიხსანეთი** ყველა შეთანხმება, რომლებზეც აშშ-მა ხელი მოაწერა ჩრდილოეთი ამერიკის სხვადასხვა ტომთან, შემდეგ კი გადააკეთეს ან დაარღვიეს იმის მიხედვით, როგორი გაფართოება სჭირდებოდა სახელმწიფოს ჩრდილოეთ ამერიკის ტერიტორიაზე. ან **ბაიხსანეთი**, რა ძვრები გამოიწვია ნიქსონმა 1971 წელს, როცა ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა ცალმხრივად შეწყვიტა დოლარის კონვერტირება ოქროში და პრაქტიკულად გააუქმა ბურჯის შეერთებულმა შტატებში ნქსონის შექმნასაც მანამდე თვითონ უწყობდნენ ხელს. ან დაფიქრდით უფრო ახლო წარსულის მოვლენებზე: **მას შემდეგ, რაც ბამოხეზურად ახალი დოქტრინები, ცხადი შეიქმნა, რომ ამერიკელმა მალაქონისებრი აპარტნიორები, მიიტანა ბარბანისისთვის ბარბანისის უფლება, სანაცვლოდ დაპირდნენ, რომ ნატო აღარ გაფართოვდებოდა. სახელმწიფო მდივანმა ჯეიმს ბაიკარმა უთხრა მიხეილ გორბაჩოვს, რომ**

„ნატო აღმოსავლეთისკენ დიუმიტაც არ ნაინებს“. მსგავსი დაპირებები გორბაჩოვმა სხვა დასავლელი მალაქონისებრებისგანაც მიიღო. ამის მიუხედავად, პრეზიდენტ ბილ კლინტონის ადმინისტრაციამ არაღ ჩააბლო ეს დაპირებები და ციებ-ცხედებთან მივიდნენ, როგორც უნოდებდნენ, „მშვიდობის ზონის“ შექმნა აღმოსავლეთში. ამ გადაწყვეტილებამ, როგორც ბევრი დამკვირვებელი გვაფრთხილებდა თავის დროზე, მოწინააღმდეგეებს ურთიერთობა. ეს იყო უკან გადადგმული პირველი ნაბიჯი იმ დონის კონფრონტაციისკენ, რომელსაც დღეს ვხედავთ. ამ უხეშმა შეცდომამ განაპირობა **ჯორჯ ბუში (მეორე)** ადმინისტრაციის 2002 წლის გადაწყვეტილება რაკეტისანი-ალმდეგო თავდაცვის შეთანხმებიდან გამოსვლის შესახებ. და, მიუხედავად იმისა, რომ ეს გადაწყვეტილება არ იყო შეთანხმების ვალდებულებების დარღვევა, ის შეიქმნა სიგნალი იმისა, რომ აშშ-ს სულაც არ აინდობდა კარგი ურთიერთობის შენარჩუნება მოსკოვთან და ყურადღებას არ აქცევდა მის შემფოთებას.

ანალოგიურად არ გააძლიერა ნდობა აშშ-ისადმი იმან, როგორ მოეპყრო ჩრდილოეთ კორეასთან „შეთანხმებულ ჩარჩოებს“ 1994 წელს. ჩრდილოეთმა კორეამ უეჭველად დაარღვია ეს შეთანხმება, როდესაც მალულად დაიწყო ნივთიერებების გამდიდრების

პარკარდის უნივერსიტეტის პროფესორი: მსოფლიოში სულ უფრო მეტად ადამიანს სჯარა, რომ თავგადასავალი სი და პუტინი უფრო გააქატიან იმას, რას გართავულია მსოფლიო პოლიტიკისთვის, ვიდრე აუშ-ის აუქაინდელი პრეზიდენტი

სტივენ მარტინ უოლტი

ალტერნატიულ მეთოდებზე მუშაობა, მაგრამ აშშ-საც არ შეუსრულებია ნაკისრი ვალდებულებები — დაპირების მიუხედავად, არ გაუქმებია ეკონომიკური სანქციები, არ მიუწოდებია რეაქტირები. როგორც მოგვიანებით თქვა ამერიკული დიპლომატიის ვე-დონის კონფრონტაციისკენ, რომელსაც დღეს ვხედავთ. ამ უხეშმა შეცდომამ განაპირობა **ჯორჯ ბუში (მეორე)** ადმინისტრაციის 2002 წლის გადაწყვეტილება რაკეტისანი-ალმდეგო თავდაცვის შეთანხმებიდან გამოსვლის შესახებ. და, მიუხედავად იმისა, რომ ეს გადაწყვეტილება არ იყო შეთანხმების ვალდებულებების დარღვევა, ის შეიქმნა სიგნალი იმისა, რომ აშშ-ს სულაც არ აინდობდა კარგი ურთიერთობის შენარჩუნება მოსკოვთან და ყურადღებას არ აქცევდა მის შემფოთებას.

თხვევაში, ნაწილი მაინც, ამ გაცურებაშია. ლიბის გაცვეთილს უკვალ-ისტვის. ჩრდილოეთ კორეის მასმედიას არაერთხელ მოუყვანია ეს მაგალითი იმისთვის, რომ გაემართლებინა ბირთვული შეიარაღების პროგრამა და არ დაეშვა, ოდესმე ვინმეს დაეჯერებინა აშშ-ის დაპირებებისთვის. და სულაც არ არის საჭირო გენიოსი იყო, მიხედვით, რატომ იქცევინ ასე. **ქინ ჩინ ინი რომ იყო, თავისი ბადანარჩენად საკუთარი ბირთვული არსენალის იმედი გაქატიანდა თუ აუშ-ის დაპირებას?**

ასუსხს დონალდ ტრამპთან მივყავართ. მსოფლიოს დღეს საქმე აქვს აშშ-ის ისეთ პრეზიდენტთან, რომელსაც არ აქვს მტკიცე რწმენა და გვერვინება, ნაციონალური უსაფრთხოების საკითხებზე მნიშვნელოვან გადაწყვეტილებებს იღებს იმ ზღაპრების საფუძველზე, რომლებსაც ახლანდელს უყვრის ტელეშოუ Fox & Friends-ში. ტრამპი, ამასთანავე, იგავების სერიული მწერალიცაა, რომელიც ცრუობს ისე იოლად და ისე ხშირად, რომ მის დაუნტერესებლობას სიმართლის მიმართ, რთულია, რამე პოლიტიკური სასჯელი გამოუტანო. დაინტერესებულმა იმით, რომ ყველაფერში იმართოს თავისი ნიშნობრებდებს, ტრამპმა თავისი პრეზიდენტობის 10 თვის განმავლობაში 6-ჯერ მეტი ტყუილი თქვა, ვიდრე ობამამ პრეზიდენტობის ორ ვადაში. ამას დაუმატეთ თეთრ სახლში მალაქონისების გიჟური ტემპით შეცვლა და მიიღებთ იმ გარემოს, რომელშიც შეუძლებელია ელოდოთ, პოლიტიკურ განცხადებებს ჰქონდეს ერთ ან ორ კვირაზე მეტი მოქმედების ვადა.

ამ პირობებში რომელი ქვეყნის გონიერი მთავრობა მიიღებს სერიოზულად ამერიკის სიტყვას ამა თუ იმ პრობლემებზე? **თუნდაც ნახევრად-გონიერი მთავრობა რამის დაუთმოს ამერიკას დაპირებების სანაცვლოდ? აუშ-ის „დამსახურება“ და მისი აუქაინდელი პრეზიდენტის ხანისთვის ბათილად მონიშნა-ლით, არც ერთი მონიშნა-ლით არ მოიქცევა ასე, თუ 100%-ით არ იძნება დარწმუნებული, რომ აუშ დაპირებას შეასრულებს. მართლაც — ენდა,**

მაგრამ შეამოცე! Pew Research Center-ის მონაცემებით, რაოდენობა ადამიანებისა, რომლებიც ენდობიან აშშ-ის ხელმძღვანელობას, ობამას პრეზიდენტობის ბოლოდან, 64 პროცენტით დაახლოებით 22 პროცენტით შემცირდა. აშშ-ის ხელმძღვანელების პირველ წელს, რაც განსაკუთრებით აღსანიშნავია, აშშ-ის ხელმძღვანელებს ადამიანს სჯერა, რომ თავგადასავალი სი (ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის ხელმძღვანელი სი ძინპინი — ლ. მ.) და პუტინი „უფრო გაცვეთილები იმას, რაც მართებულია მსოფლიო პოლიტიკისთვის“, ვიდრე აშშ-ის ამჟამინდელი პრეზიდენტი.

რა თქმა უნდა, არავინ ფიქრობს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატებისა უკვე აღარავის სჯერა. აშშ-ის ბიზნესლიდერები კვლავ დებენ გარიგებებს უცხოელ პარტნიორებთან, აშშ-ის სადაზვერვო სააგენტოები კვლავინდებურად თანამშრომლობენ სხვა სახელმწიფოებთან ურთიერთ-ნდობის ქოლგის ქვეშ, მაგრამ, სინამდვილეში, თუ გავითვალისწინებთ დროს, ფულს და ყურადღებას, რაც აშშ-მა დახარჯა თავის საიმედოობაში სხვების დასარწმუნებლად, **სხვა სახელმწიფოებს, თუ სხვა სახელმწიფოებს არ ენდობიან ვაშინგტონს?** იქამდეც კი, სანამ მატყუარა **დონალდი** გამოჩნდებოდა, აშშ-მა შეუსრულებდა დაპირებების უზარმაზარი რაოდენობა დააგროვა. ვაშინგტონს, სულ ცოტა, არ შეუძლია პრეტენზია განაცხადოს საიმედო პარტნიორის როლზე, როცა საქმე ეხება გარეგნობის სხვაგვარი.

აი ამიტომ არ ველი რაიმე ხელშეხებას გარღვევას ტრამპისა და კიმის შეხვედრის (თუ, საერთოდ შედგება ეს შეხვედრა) შემდეგ. არც ერთი მხარე არ აპირებს, დათმოს იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ არ სურთ, მოტყუდნენ... **მოამზადა ლუკა ბინსუარაქი**

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„მარის თეორია ენის სტადიალუზის შესახებ არა სწამს. ენის საკითხი ხალხთა მონათესავეობის განსაკვირვებლად-დასადაგენად უმთავრეს საკითხად მიაჩნია. ენის სტრუქტურა უაღრესად ინდივიდუალური და მყარ მოვლენად წარმოუდგენია. იტაცებს ქართულის განსხვავებულობა, კითხულობს ქართულისა და მთიანეთის იმიერკავკასიის ხალხთა ენების ურთიერთდაამოკიდებულების შესახებ. ენის ფორმირებულობა ათასწულ წელთა შრომის ნაყოფად წარმოუდგენია“.

გაგრძელება. დასაწყისი № 13-14 (437-438)

ივანე ჯავახიშვილის გარდაცვალების (1940 წლის 18 ნოემბერი) შემდეგ საქართველოს ისტორიის სახელმძღვანელოს თანავტორებმა აღწერა ზოგიერთი ისტორიული მოვლენისა, რომლებზეც შეთანხმებული იყვნენ, შესწორებული სახით წარადგინეს საქართველოს ისტორიის სახელმძღვანელოს ხელნაწერის უფლებით შედგენილ 1940 წლით დათარიღებულ მკაცრში, რომელსაც, რა თქმა უნდა, გაეცნო **სტალინი**. მკაცრის გაცნობის შემდეგ სტალინმა მწვედვად გააკრიტიკა ავტორები და მათ აღ. სვანიძის მეშვეობით გადასცა თავისი შეფასება — „**მის ისტორიას წარსვლიან ავტორები?**“ როგორც ჩანს, ნიგნის თანავტორებმა ბოლომდე არ უღალატეს თავიანთ თვალსაზრისს (ენინალმდებებოდნენ ივანე ჯავახიშვილს 1930 და 1935 წლებში) და ისტორიის სახელმძღვანელოში გააფერმკრთალეს ქართველი მეფეების როლი, მათ შორის — **დავითისა და თამარის**, ხოლო **ბიორბი სააკაძე** ნახსენები საერთოდ არ იყო. ავტორებმა გაათავალისწინეს სტალინის შენიშვნები და 1943 წელს გამოსცეს სახელმძღვანელო „საქართველოს ისტორია“.

როგორც საქართველოს კპ ცენტრის იმჟამინდელი პირველი მდივანი **კანდიდ ჩარკვიანი** იგონებს თავის მემუარებში, ისტორიის სახელმძღვანელოს ერთი ეგზემპლარი გაუგზავნეს სტალინს. უცნობია, როდის წაიკითხა ბელადმა საქართველოს ისტორიის სახელმძღვანელო, მაგრამ, ცნობილია, რომ დიდი სამამულო ომის მიმდინარეობისას ის მთავრობის სხდომებსა და თათბირებს შორის „ანა კარენინას“ კითხულობდა. მით უმეტეს, საქართველოს ისტორიის წაკითხვისას **ჰიტლერი** ხელს ვერ შეუშლიდა, მაგრამ სხვა ავტორებთან შეხვედრისა და გამოშვებულ წიგნზე შენიშვნების გამოთქმისთვის დროს გამოიხატა, ამისთვის კი, ეტყობა, ნამდვილად ვერ მოიხდელა ომის დამთავრებამდე. ომის დამთავრებისთანავე კი, 1945 წლის ოქტომბერში, მიიწვია შავი ზღვისპირა აგაკეზე საქართველოს ისტორიის სახელმძღვანელოს ავტორები. ამ შეხვედრის შესახებ ვრცლად მოგვითხრობს აკადემიკოსი **ნიკო ბარკენიშვილი**:

ასეთ მავანიკალს ვითვლი- ვავალიდი. დატვირთული მოვდიოდით აბს. სტალინის საწუძრებით — სახელმძღვანელო აზრებით საპარტიველოს ისტორიაზე, ქართულ კულტურაზე, ლიტერატურაზე, სალიტერატურო ენაზე, ქართული ენის განვითარების პირველი პერიოდის შესახებ. კერძოდ, ჩვენი საუბრის საგანი ამ სტალინთან იყო:

— ქართველთა წარმოშობისა და მათი მონათესაობის საკითხი ძველი აღმოსავლეთის კულტურულ ხალხებთან;

— საქართველოს ფეოდალური მონარქიის ხასიათის საკითხი, კერძოდ, საუბარი შეეხო დავით აღმაშენებელს;

— საქართველო გვიანფეოდალურ ხანაში, ანუ ქართველთა ბრძოლა დაბალი კულტურის ხალხთა (ოსმალები-ყიზილბაშები) გარემოცვასთან;

— ერეკლეს ბრძოლა საქართველოს გადარჩენისთვის და თავადების როლი სახელმწიფოებრიობის დაცემაში;

— ქართველი საზოგადოების წარმოქმნა-ჩამოყალიბების საკითხი ცარიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის პირობებში.

„სტალინი ქართველი პატრიოტი იყო“.

19.10. გამგზავრების დაქმული დღე. „ელეთ-მელეთები“ მომდის. არავის ვუზიარებ. რომ აღარ მოეწყოს ჩვენი სტუმრობა, ხომ მკვებარობად ჩამომერთმევა. პირი გავითქვი: ქუთაისში ბარათაშვილის დღეს უნდა დავესწრო, მიგვაგვლინეს სვიმონ და მე...სად გურუ...ამხ. კანდიდიც მოვიდა. ექსპრესი თბილისი-სოჩი. ამხ. კანდიდის ტაქტიანი უბრალოება-გულითადობა ჩემს ღელვას ანელებს, მაიმედებს ამხ. კანდიდისეული დახასიათება: ჩვენი მასპინძლის „ეპიკური უბრალოება“. დაკვირვებული, ნიჭიერი, საქმიანი კანდიდი გვესაუბრება სტალინის მეოთხე ხუთწლიანი გათვალისწინებული სამუშაოების შესახებ. სასიხარულო პერსპექტივა...

20.10. წვიმიანი დღილა. გაგრძობა იმ ადგილები სამოთხეს რომ ჰგავს, ჯერ არ მინახავს. სადღაც აქ დაამარცხეს ჯიქებმა დადინისა და გურიელის შეერთებული ლაშქარი... სასიამოვნო სანახაობას ანელებს მოღუშული დღე. ზღვა დაღვრემილია, თუმცა არ შფოთავს. გავიარეთ ბზიფი, კოლმეურნეობა „განთიადი“ (პილენკორო)... შფოთვა სულ უფრო და უფრო შემიდგა: საცაა, მივალი. ზოგჯერ არა მჯერა, ვერ წარმომიდგენია, რომ ჩვენი დროის უდიდეს ადამიანს ვნახავ. ადლები, ხოსტა, მაცესტა, გვირაბი. ამხ. კანდიდი ვერ გვანუგებებს: „ფვიქრობ, დღესვე მიგვიღებს ამხ. სტალინი“. ჩვენ გვერჩივნა გადაგვედო ხვალისთვის. განაჩენგამოტანილივით ვარ გაბრუებული. ჩემი ჩემოდანი სასიოცო მიჩვენება: იქ წიგნები აწყვიდა. ნამოვიღე, რომ ამხ. სტალინთან საუბარში გამომადებებოდა... სვიმონს, ჩვეულებრივ დინჯს, ვუყურებ. ხმასაც ღელვა ეტყობა და მერაღა მომივა. სოჩა — სადგური. კოკისპირული წვიმა. გენერალ-ლეიტენანტი **მლანსკი** და სხვები გავიცანით. ავტობუსში ჩავსხედით. მცირე ხნის შემდეგ მაცესტაში ვიყავით — „დაჩა №1“. ალაყაფი. პროფ.

სტალინი და საქართველო

როგორ ინერგობდა საქართველოს ისტორია

ნიკო ბარკენიშვილი

«აინტერესებს ტფილისის მოსახლეობის შედგენილობა, ქართული მოსახლეობის მოკარობა ტფილისში. როცა აბს. ჩარკვიანმა უთხრა, რომ ქართველები მებნი არიან, ვიდრე სხვა რომელიმე ერის მსოფრიალნი, მან შენიშნა: «А ВСЕ-ТАКИ, ГРУЗИНЫ НЕ ИМЕЮТ АБСОЛЮТНОГО БОЛЬШИНСТВА...»

მიხეილ ნინამძღვრიშვილი უკან ჩამორჩენაში მეჯობრება. კობცა ორსართულიანი სახლის წინ გაეჩერდით, ვესტიბულში შევიდით. ჩემზე მის შესულთან პალტოებს იხდიან, ვილატას ხელს ართმევს... სტალინი. ამხ. კანდიდმა ჩვენი თავი გააცნო. ნინამძღვრიშვილს გაუღიმა. ხეივანი ჩამოგვართვა და ვლასისკი მიუბრუნდა: „**Две комнаты наверху, две внизу. Разместите!**“ (სტალინი მოლოლი მეჩვენა. მენყინა). ამხ. ჩარკვიანი და ნინამძღვრიშვილი ზევით მოეწერი. კოკისპირული წვიმა. გენერალ-ლეიტენანტი **მლანსკი** და სხვები გავიცანით. ავტობუსში ჩავსხედით. მცირე ხნის შემდეგ მაცესტაში ვიყავით — „დაჩა №1“. ალაყაფი. პროფ.

რავლთა მონათესავეებად, ასევე, ლიბელები, ბასკები, ეტრუსკები. „ბერძნები გვიან მოვიდნენ. ეგვიპტელები მათ ავარებს, რაზობინიებს უწოდებდნენ. ყველაფერი ეს შესასწავლია... მეტი გაბედულება საჭირო. აღმოსავლეთის ისტორიის შესასწავლად თქვენ უკეთესი პირობები გაქვთ, ვიდრე დასავლეთ ევროპელთ. კავკასიური ენები, ეთნოგრაფია... ზედმეტი პიეტეტი გჭირთ ევროპელთა მოსაზრებების მიმართ... (საბუთიანი გაბედულება მეცნიერებაში, დაურიდებლობა გაბატონებული აზრების დარღვევაში). სომხები გვიან მოვიდნენ, ალბათ მეჯოგეები, — ურარტუ დაიჭირეს, მოსახლეობა გამოაძევეს ან მათვე შეერივნენ“... მარის თეორია ენის სტადიალუზის შესახებ არა სწამს. ენის საკითხი ხალხთა მონათესავეობის განსაკვირვებლად-დასადაგენად უმთავრეს საკითხად მიაჩნია. ენის სტრუქტურა უაღრესად ინდივიდუალური და მყარ მოვლენად წარმოუდგენია. იტაცებს ქართულის განსხვავებულობა, კითხულობს ქართულისა და მთიანეთის იმიერკავკასიის ხალხთა ენების ურთიერთ-

словом не может, докладывать может). ძველი აკადემიკოსები არც ისე შეუვალ წმინდანებად წარმოუდგენია.

ჩვენი ისტორიის მეორე საკითხი — ესაა მისი ბოლო. ჩანს, ტექსტი ისეთ შთაბეჭდილებას ვერ ახდენს მკითხველზე, ჩვენ რომ გვიჩნდა. **საჭიროდ მიაჩნია, ბოლოში ითქვას საპარტიველოს არჩევანის შესახებ, რომ საპარტიველოს ფორმალურად დაშლილიყო და რთულმა საბარათო პირობებმა ბოლო მოუღოს, რომ ოსმალები და ირანის ყივლილად მიუღებელი იყვნენ: ირანის ხელშეშვა საპარტიველოს ფარეიდელეობა აქედან, ოსმალები ხელშეშვა — ტურჩინა — (ფორმალური ურთიერთობის ყველაზე ბარბაროსული ფორმა...), რომ რუსეთში (არჩევანი), მართალია, ბოროტება იყო, მაგრამ იმ ისტორიულ პირობებში — უმცირესი. არავინ არ გვეთქვამს, სახსარით სწორი შენიშვნაა (ТО БЫЛО ЗЛО, НО В ТЕХ ИСТОРИЧЕСКИХ УСЛОВИЯХ ТО БЫЛО НАИМЕНЬШЕЕ ЗЛО). სწორად მიაჩნია ჩემი ფორმულა, რომ საქართველო ევროპული ქვეყანა იყო და რომ ის კვლავ დაუბრუნდა ევროპული განვითარების გზას... (მაშასადამე, მე დამეჭირებდა მთელი აბზახი სპარსეთ-ოსმალეთის უკულტურობისა, საქართველოს ევროპულობისა და რუსეთთან მიმდებარეობის პროგრესულობის შესახებ). ნიგნს ფურცლავს. „ერეკლე კარგი კაცი იყო, საქართველოს გაერთიანებისათვის იბრძოდა“. ნინამძღვრიშვილი გათამამდა (საუბარში მონაწილეობა, თუ სურდა, მიეღო): „**А мне кажется, что тут Ираклий недостаточно выпукло показан**“, რა გაეწყობა: მკითხველის შეუვალი უფლება. ამხ. სტალინი არ დაეთანხმა: „**Нет, я думаю, что он достаточно выпукло показан**“.**

ნინამძღვრიშვილი მიდუმდა... სააკაძე სწამს, თუმცა მის შეცდომებს კარგად ჰხედავს (**ანტიონოსკაპიანს** რომანი მოსწონს). ორი-სამი გრამატიკული ხასიათის შეცდომა აღნიშნა. კახური კილოს გავლენაც აღნიშნა: „**კიდევ**“ ნაცივლად „**კი**“-სა. ტერმინი „ჭიდი-ლიტ“ მიუღებლად მიაჩნია მე-14 საუკუნისთვის... რუკების ფერებში მიცემას სცნობს საჭიროდ: სამთავროების საზღვრების... დავით აღმაშენებელი მოსწონს... სადილზე მიგვინვია. მსახური ქალი სუფრას მოის... ამხ. სტალინი დადის... გოგონის სასულიერო სასწავლებელს და სემინარიას იგონებს. ნინამძღვრიშვილიც ცდილობს, მოიგონოს რამე წარსულად... **ფარა-**

ეს უნდა პოპოლარი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

კანადაში, მარაგალითად, ახლახან გამოქვეყნდა ცინიკური გამოკვლევა, რომელშიც ნათქვამია, რომ ევთანაზიამ ძველის გიჟჯიბს ყოველწლიურად შეიძლება 139 მილიონი დოლარი დაუზოგოს. ეს კალიან ჰგავს ფაშისტიკის სტატისტიკას, რომლის მიხედვით 1939-1941 წლებში „T-4“ პროგრამის განხორციელებით რაინგმა „დაზოგა“ 885 მილიონი მარკა 70 ათასი ავადმყოფის იძულებითი მოკვლევის გზით.

მოვლელ ქალს 3 წლით პატიმრობა მიუსაჯეს

გამოცემა „მირორი“ დეტალურად აღწერს, როგორ შეუვარდა მომვლელი ქალი ვიკი ჰუპერი ნერვული აშლილობით დაავადებულ პაციენტს საშხაპეში და გაუპატიურება დაუპირა.

ლურ დამნაშავეთა სიაში 10 წლის ვადით ჩაწერა.

სასამართლომ ვიკი ჰუპერს სამი წლით პატიმრობა მიუსაჯა. მას აქვრძალა მომვლელად მუშაობა.

„თქვენ ამბობთ, რომ ბისექსუალი ხართ, მაგრამ ამ ქალს არ უნდოდა, რომ მასთან სექსუალური ურთიერთობა გქონოდათ. იგი თავს სრულიად დაუცველად გრძობდა, თქვენ კი ეჭვქვეშ დააყენეთ, საერთოდ, მისი არსებობა“, — განუცხადა ჰუპერს მოსამართლემ.

სასამართლომ იგი სექსუალურ დამნაშავეთა სიაში 10 წლის ვადით ჩაწერა.

ქმარა აიკულა ცოლი, ელიაკიონა 15 წლის მოსწავლის გაუპატიურება

35 წლის ოკლაჰომელი კერი ჰოფმანი პოლიციის განყოფილებაში ქმართან ერთად მივიდა და განაცხადა, რომ მან არაერთხელ იძალადა თავის 15 წლის მოსწავლეს.

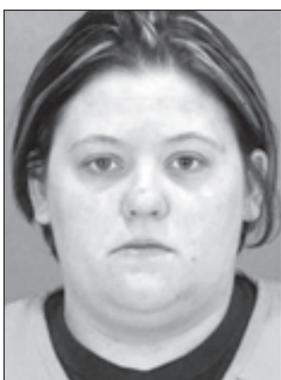

შეიძლება დროებით გაათავისუფლონ 30 ათასი დოლარის გირაოს შეტანის შემდეგ.

კერიმ აღიარა, რომ მოსწავლეს Facebook Messenger-ით უკავშირდებოდა და უთანხმდებოდა, სადა უნდა შეხვედროდნენ ერთმანეთს — მამამისის გარაჟში თუ მანქანაში. მასწავლებელმა ქალმა ისიც აღიარა, რომ პირველად სექსუალური ურთიერთობა ბიჭთან დაამყარა მაშინ, როცა მოსწავლეები მასწავლებლების საპროტესტო აქციაში მონაწილეობისთვის ოკლაჰომა-სიტისში მიჰყავდა. ყმანვილს მარტოს იტოვებდა და მასთან სექსით ერთობოდა. კერი ამჟამად გისოსებს მიღმა, მაგრამ

ხაკვის მასწავლებელ ქალს ქორწილამდე ერთი კვირით აღკვეთა 13 წლის მოსწავლესთან ჰქონდა სექსი

25 წლის ემი ნოვარაქა, სადმი მოფარაკულ ადგილას კი არა, საკლასო ოთახში თავის მოსწავლესთან დაამყარა სქსოვარი-ვი ურთიერთობა.

ლი სერიოზულობით განიხილავენ „ქალწულობის ინსტიტუტის მოძველებული ტრადიციის პრობლემას“.

ავხორცმა დედაკაცმა, რომელიც ნებრასკის (აშშ) შტატის მკვიდრია, თავისი შიშველი ფოტოებით ალაგზნო ბიჭი და ისიც არ გაჯიუტებულა.

ემი ცეკვის მასწავლებლად მუშაობდა მორტონ მაგნეტის საშუალო სკოლაში (ოკლაჰომა) 2015 წლიდან. ქრისტეშობას ბოიფრენდზე დაინიშნა. ქორწილი გაზაფხულზე უნდა გადაეხადათ.

საქართველოში კი გავერო-პელებული ფემინისტები სრულ

მოეზაღდა PEOPLE-ს, DAILY STAR-ისა და გაზეთი „მირორის“ მასალების მიხედვით

უზნეობა დაემოკრატიის სახელით

ევთანაზიის გაოფიციალურების შემდეგ ჰოლანდიასა და ბელგიაში 26 პროცენტით იმატა თვითმკვლელობის შემთხვევებმა, ხოლო სულიერი ავადმყოფების ევთანაზიით მოკვდინების ოდენობა ნიდერლანდში ოთხჯერ გაიზარდა. თვითმკვლელობით ასრულებენ სიცოცხლეს ისეთი ავადმყოფებიც, რომლებსაც აქვთ მოტივი, იცოცხლონ: ბელგიაში ახლახან ევთანაზიით თავი მოიკლა 2012 წლის პარალიმიპიადის ჩემპიონმა ქალმა.

ევთანაზია უპრობლემოდ ჩაწერა დასავლურ ცხოვრების წესში, რომლითაც სიკვდილი ისევ ნარმოდგენილი, როგორც სიცოცხლის უფლება. ეს ყველაფერი ძალიან ჰგავს ფაშისტიკის, ოღონდ უფრო დახვეწილი კაცთმოძულეობაა და ამიტომ უფრო საშიშია და დაუნდობელი.

მართლაც, რა საჭიროა ადამიანების შეყრა „გაზის კამერებში“, როცა შეიძლება სიცოცხლის სურვილი ჩაუკლა მომხმარებელი საზოგადოების მონყენილობაში ჩაქეტილ მასს, შემდეგ კი შესთავაზო გამოსავალი — სიკვდილი, რომელიც მოგებას მოგიტანს?! კანადაში, მაგალითად, ახლახან გამოქვეყნდა ცინიკური გამოკვლევა, რომელიც ნათქვამია, რომ ევთანაზიამ ქვეყნის ბიუჯეტს ყოველწლიურად შეიძლება 139 მილიონი დოლარი დაუზოგოს. ეს ძალიან ჰგავს ფაშისტიკის სტატისტიკას, რომლის მიხედვით 1939-1941 წლებში „T-4“ პროგრამის განხორციელებით რაინგმა „დაზოგა“ 885 მილიონი მარკა 70 ათასი ავადმყოფის იძულებითი მოკვდინების გზით.

აი, ასეთი ზნეობრივი სიმაღლეებისკენ გვიბიძგებენ ადამიანის „სრული თავისუფლებისთვის“ მებრძოლი შიგა და გარე ძალები.

გაინტერესებთ «თვითმკვლელობის კაფსული»? — ინებეთ!

დაკრძალვის ინდუსტრიის გამოფენაზე, რომელიც ამსტერდამში მოეწყო, დამთვალეიერებლებს წარუდგინეს უჩულო ექსპონატი „თვითმკვლელობის კაფსული“, რომელიც შექმნეს ჰოლანდიელმა დიზაინერმა ალექსანდრე ბანიკმა და ავსტრალიელმა აქტივისტმა ფილიპ ნიჩკემ.

რებას გაუადვილებს.

კაფსულში მოთავსებული თვითმკვლელები მხოლოდ მსუბუქ თავბრუსხვევას იგრძნობენ, შემდეგ გონებას დაკარგავენ და მოკვდებიან. გამოფენაზე ექსპონირებულია მაკეტი, რომლის ტესტირება შეიძლება, თუ მსურველი VR-სათვალეს გაიკეთებს და ვირტუალურად კაფსულში მოთავსებული აღმოჩნდება.

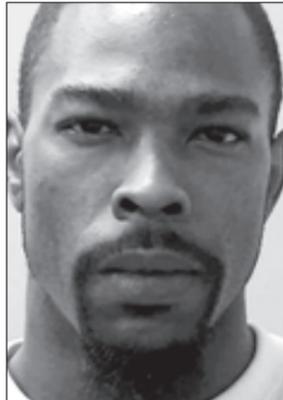
ნიჩკე ევთანაზიის ლეგალიზაციისთვის წლების განმავლობაში იბრძოდა. გამოფენაზე ნებელთა მტკიცებით, ეს მონაცობილობა უიმედო ავადმყოფებს ამ ქვეყანასთან განმორებას გაუადვილებს.

მამამ თავის საყვარელს 11 წლის აუტისტი ვაჟივრელი გაუპატიურებინა

მამამ და მისმა საყვარელმა აუტიზმით დაავადებული 11 წლის ბიჭი, რომელსაც მიაჩნდა, რომ გეია, გაუპატიურეს. 29 წლის შონ ქოულს და ჰაჯიდე მურს, რომლებსაც ამის ჩადენაში ედებათ ბრალი, სამუდამო პატიმრობა ელით.

მომალადენი აშშ-ის, ალაბამას შტატის ქალაქ ჰანსტივლი-ში ცხოვრობენ.

ბიჭი მამასთან სახლში იმყოფებოდა, მას მამა თავს დაადგა, როცა სხვა ბიჭთან ჰომოსექსუალური თამაშით იყო გართული. შონმა სთხოვა თავის 20 წლის საყვარელს —

მურს, სექსობრივი კავშირი დაემყარებინა და ამ მეთოდით „გამოესწორებინა“ თავისი ვაჟიშვილი.

როცა ბიჭი დაბრუნდა ჯორჯიაში, სადაც დედასთან ერთად ცხოვრობდა, დედას სექსის შესახებ შეკითხვები დაუსვა. ქალი დაეჭვდა, რომ რაღაც მოხდა და, ბოლოს და ბოლოს, გამოტყვა შვილი. დედა დაუყოვნებლივ გაემგზავრა ჰანსტივლიში და პოლიციელებს მოუყვა შვილზე ძალადობის ამბავს.

საქმე აღიძრა. სასამართლომ განიხილა დაინყო.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

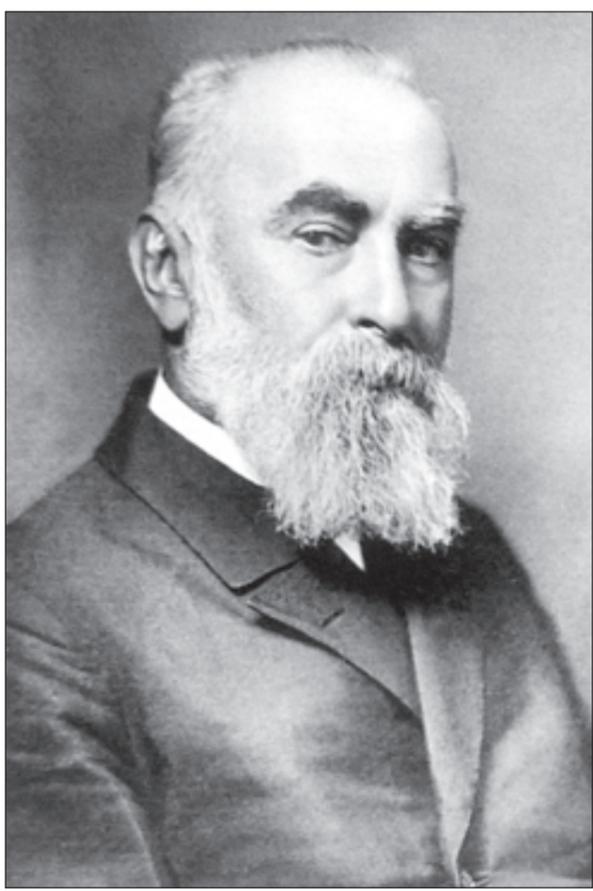
„როგორც სულიერ მოძღვარს და ეპისკოპოსს, ასევე პედაგოგსაც არ უნდა ამოქრავდეს სხვა არაფერი, გარდა უშუალოდ თავისი უპირველესი მიზნისა — ასწავლოს გავრცელებულ, გაანათლოს ისინი ისე, რომ მათგან დამოუკიდებელი ადამიანები ჩამოყალიბდნენ, რომელთაც მომავალში შეეძლებათ იცნოთ მათი ღმერთი და იაზროვნონ საკუთარი გონებით. გავრცელებულ ურთიერთობაში სხვა მიზნებისაკენ სწრაფვა, ცდა იმისა, რომ სკოლა გადააქციოს დაშტაბოვებული ადამიანების ფაბრიკაციის საშუალებად, ცალმხრივად გამსჭვალო ისინი ბარაკული იდეებით, თუნდაც უმსახურესად, ნიშნავს იმას, რომ ფაქტიურად სრულად მოსაო და გაანადგურო სკოლა“.

რაში მდგომარეობს მამულის მსახურება, როგორ უნდა ემსახურობოდეს კაცს თავის ქვეყანას?

ნიკო ნიკოლაძე, საქართველოს ისტორიაში ერთ-ერთი უდიდესი საქმიანი პატრიოტი, მზად იყო, ქვეყნისთვის თავიც კი გაეწირა და ეს უდიდეს ღირსების საქმედ მიხრდა. მას სამშობლოსათვის და მისი ინტერესებისათვის ომში გაატარა თავისი შეგნებული სიცოცხლე: „მოგესხენებათ, რა არის ომი, — წერდა იგი, — განსაკუთრებით ომი სამშობლოს ინტერესების დასაცავად. მოგესხენებათ, რომ ეს ომი ღირსეული, დიდებული საქმეა“.

ნიკო ნიკოლაძე ხშირად წერდა ახალგაზრდულ პრობლემებზე, მისი განათლებისა და ზნეობრივი აღზრდის საკითხებზე. ის პირდაპირ აკავშირებდა ერთმანეთთან ადამიანის მოქალაქედ ჩამოყალიბებასა და პატრიოტულ აღზრდას. თვლიდა, რომ პიროვნება მოქალაქედ დაბადებულად უნდა აღიზარდოს, პატრიოტიზმად უნდა შეისისხლოს სამშობლოს სიყვარული და მისი მსახურება, მისი ერთგულება და მისთვის თავდადება.

რაში მდგომარეობს მამულის მსახურება, როგორ უნდა ემსახურობოდეს კაცი თავის ქვეყანას? ეს საკითხი დღესაც ძალზე მწვავე და სერიოზული პრობლემაა და წვევლად კარგად იმსახურებს საკითხავს.

«ყოველთვის იგივე ვყოფილვარ, რაც დღესაც ვარ: ერთგული, ანგარიშიანი მწყობრი ქართველობის სიკეთისა, შეუკრებელი გზისი ყოველი მიმართულებით, როგორც საქართველოს ქონებას სხვის, უხსოვლის მიზანს თუ საქმეს სწიპავს»

ნიკო ნიკოლაძეს ცოდნა და განათლება მიიღო უმთავრეს იარაღად, რომლითაც ქართველობას შეეძლო ნელ-ნელა დაეძლია ის დიდი ჩამორჩენილი ევროპისგან, რომელსაც ადგილი ჰქონდა მამულის დედას. ქვეყანაში ჯერ არც ერთი სიკეთე, არც ერთი სასარგებლო საქმე არ გარჩევიდა უხეირო და სუსტი კაცის ხელით, არც ერთი ამამაღლებელი აზრი არ დაბადებულა მის თავში. რაც კაცობრიობას სახეირო და სასარგებლო რამ ღირსება თავის სიცოცხლეში, ეს ყველაფერი გაუკეთებია მისთვის მაღალი და პატრიოტიზმის სიძლიერის პირებს, რომელნიც თავიანთი აზრით, მოქმედებდნენ და ხასიათით ამშვენიერებდნენ, აუკეთებდნენ და ასახელებდნენ კაცობრიობას. უწმინდური ხელით წმინდა რამ თავის დღეში არ გაკეთებულა“.

მოყვების უნარიც, მაგრამ ნუთუ ასევე საჭირო არ არის სული, რომელიც მხოლოდ ერთი ქმნის დიდ ერებს? რომელი საგანმანათლებლო დაწესებულება, განათლების რომელი სისტემა აძლევს ახალგაზრდობას ამ სულს?“ (ეს დღესაც ერთ-ერთი ძალზე აქტუალური საკითხია).

ნიკოლაძე დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდა ადამიანში ზნეობრივი პიროვნების ჩამოყალიბებას: „დაიანთე მოსწავლეებს აღზრდის პირველსავე წლებში მაღალი მოწოდება, რომელიც მას ცხოვრებაში ელის, გადაუშალეთ წმიდა-თანმინდა ამოცანები მისი მომავალი მოღვაწეობისა, გამოინვიეთ მასში უანგარო შრომის სურვილი, აჩვენეთ ამ ბრძოლის მთელი ხისინელი, რაც

ცხოვრებაში ელის, და დაუმტკიცეთ, რომ ამ ბრძოლაში მხოლოდ მას შეუძლია გამარჯვება, ვინც ისწავლა საკუთარი ინსტიქტების დათრგუნვა და საკუთარი ბუნების ალაგმვა და თქვენ დაინახავთ მასში, რომ იმ ახალგაზრდების ნაცვლად, რომლებიც შეგნებულად ტყებობან ყოველგვარი სიამოვნებით, თქვენ აღზრდით მტკიცე ნებისყოფის ადამიანებს, რომლებსაც შეეძლება თავის დაჭერა და ემახსოვრებათ, რომ კეთილსინდისიერი ადამიანის ცხოვრებაში არის რაღაც ისეთი, რაც გაცილებით უფრო წმინდაა, ვიდრე პირადი სიამოვნება და ნეტარება. ეს ის ნეტარებაა, რასაც ადამიანს ანიჭებს საზოგადოება, ის, სამშობლოსა და სახელმწიფოსათვის თავდაუზოგავი შრომა. მანამდე, სანამ ჩვენ ამას არ გავაკეთებთ, უფლება არა გვაქვს ჩვენი დანაშაული სხვას გადავებრალოთ“.

«ქვეყანაში ჯერ არც ერთი სიკეთე, არც ერთი სასარგებლო საქმე არ გარჩევიდა უხეირო და სუსტი კაცის ხელით, არც ერთი ამამაღლებელი აზრი არ დაბადებულა მის თავში. რაც კაცობრიობას სახეირო და სასარგებლო რამ ღირსება თავის სიცოცხლეში, ეს ყველაფერი გაუკეთებია მისთვის მაღალი და პატრიოტიზმის სიძლიერის პირებს, რომელნიც თავიანთი აზრით, მოქმედებდნენ და ხასიათით ამშვენიერებდნენ, აუკეთებდნენ და ასახელებდნენ კაცობრიობას. უწმინდური ხელით წმინდა რამ თავის დღეში არ გაკეთებულა“

კო ნიკოლაძე იმ პრობლემაზეც, რომ სკოლა არ უნდა იქცეს სხვადასხვა ექსპერიმენტების და გარეგანი ეფექტების საცდელ პოლიგონად. ნიკო ნიკოლაძეს ეკუთვნის ბრწყინვალე თხზულება „მამულის სიყვარული და მსახურება“, ასევე სტატია „საღამი“. მათში გადმოცემულია ნიკოლაძის პატრიოტული მრწამსი და შეხედულებანი.

ნიკო ნიკოლაძე სამშობლოსადმი, მშობლიური ქვეყნისადმი სიყვარულს ადამიანის ბუნებრივ აუცილებელ მოვალეობად თვლიდა. მას მიიჩნდა, რომ ადამიანი, რომელსაც სამშობლო არ უყვარს, ცხოველზე დაბლა დგას. რაში მდგომარეობს მამულის მსახურება, როგორ უნდა ემსახურობოდეს კაცი თავის ქვეყანას?

„რომელი გონიერი კაცი დაინყებს ქაღალდს, რომ დედაჩემს პატივს ვსცემო, კარგად ვასმევ და კარგად ვაჭმევო, მის ხეირიანად რჩენას ვცდილობო, მისი კეთილდღეობისთვის ვშრომობო? ხომ არაინ? ხეირიან და გონიერ საზოგადოებაში სწორედ ამნაირათვე საუკადრისო იქნებოდა ქაღალი, რომ მამულს ვემსახურებო. თქვენ წამოიდგინეთ, რა სიცილს და ხარხარს დააყრიან საფრან-

გეთში ან ინგლისში იმისთანა კაცს, რომელიც იმის თქმას გაბედავდა — ჩემი მამული მიყვარს და ჩემი სამშობლოს სიკეთისათვის ვშრომობო!.. ეს საყოველთაო მოვალეობაა, ისეთი, რომელიც ყოველ ხეირიან კაცს, ვინც ხეპრე, ქურდი ან უსულო არ არის, უნდა შეჰქონდეს, და იმაზე უმეტესი სიტუტუცე რაღა იქნება, კაცი პირდაპირ ამტკიცებდეს, არც ხეპრე, არც ქურდი, არც უსულო ვარო“.

ნიკო ნიკოლაძე მომხრე იყო მამულისადმი საქმიანი სიყვარულისა, მას სწამდა, რომ ჩვენი ქვეყნის მძიმე მდგომარეობა ჩვენმა ახალგაზრდობის თავდადებულმა შრომამ უნდა გააუმჯობესოს... ამისათვის საჭიროა სრული ეროვნული თანხმობა, შესაბამისად, ნიკოლაძისთვის მიუღებელია სიტყვიერი და სუფრული პატრიოტიზმი, გულზე მჯილის ცემა და ქაღალი, მყვირალა ფრაზები. „თუ წამოვიდა გვიყვარს ჩვენი მამული, — წერს ის, — ჩვენ ის უნდა გავაძლიეროთ, როგორც მატერიალურის მხრივ — სამართლიანად

ეკონომიურის განწყობილების დაფუძნებით, ისე ზნეობით — მისი გონებისა და ცოდნის გაუმჯობესებით. ის იმედი უნდა ჩავუნერგოთ მას, რომელიც ჩვენ თვითონ გვაქვს, იმ მომავლისკენ უნდა მოუბრუნოთ პირი, რომელიც ჩვენ გვწამს, იმ გზაზე უნდა დავაყენოთ, რომელმაც ყველა სხვა ხალხი გააძლიერა და გააბედნიერა“. ვინც მარტო წარსულს შესცქერის, ის სამარეს ითხრისო.

სრულიად გულწრფელია მისი სიტყვები, რომელიც ნიკო ნიკოლაძემ მიუძღვნა თავის თანამემამულეებსა და ქვეყანას: „მას აქეთ, რაც მე ჩემს თავს ვიცნობ, მე ერთი ნადილის მეტი არა მქონია, ერთი ღმერთის გარდა სხვისთვის თავყვანი არ მიცია... მე შენ მიყვარდი, შენ მწამდი, შენ გემსახურებოდი, ავად თუ კარგად, როგორც შემიძლო, როგორც ჭკუა მიჭმობდა... მე დამივილია მთელი ევროპა, და ბევრ ჩინებულ ქვეყნებში, ბევრ აღმტაც საზოგადოებაში გამიტარებია თვეები და წლები, მაგრამ ყოველგან და ყოველთვის, სადაც კი ვყოფილვარ, ერთი საგანი მქონია: შენთვის დამზადება, შენთვის სამსახური, შენი სარგებლობა. არც საფრანგეთის ამადღელებელ და აღმტაცებელ საზოგადოებას, არც იტალიის მშვენიერებას, არც შვეიცარიის თავისუფლებას არასოდეს, არც ერთი წამის განმავლობაში არ მოუხიბლავს ჩემი გრძობა და გული, არ შეუცდენივარ და არ მიუზიდივარ, თუმცა ახალი წამი და კაცის გულზე გვარიანი გავლენა აქვს იქაური დიდი სახელის და დიდი გავლენის იმედს... იმის მაგიერ, რომ იქაურს ცხოვრებას მივებარე და სხვებივით დამევიწყა ჩვენი ერთი ნამცეცა ქვეყანა, ჩვენი ყველასაგან უცნობი ხალხი, მე ნიადგა შენზე ვფიქრობდი, რომ სადმე, როგორმე, სადაც კი ვყოფილიყო, შენთვის ცოტადი იქნებოდა სარგებლობა მანაც მომეტანა“.

სამშობლოს ინტერესების გათვალისწინებას ის პარტიებისა და საზოგადოებრივი ჯგუფებისგანაც ითხოვდა, მოუწოდებდა მათ გონიერებისა და ზომიერებისკენ, უტოპიურ, აუხდენელ ოცნებათა უარყოფისკენ: „ვისაც ქართველობის შეგლა უნდა, მან თავისი პოლიტიკური გეგმა უნდა შეამსუბუქოს, ეგებ რაც შეიძლება უფრო მეტ ხალხს ერთი და იგივე ნამდვილი პრაქტიკული მიზანი აღუნიშნოს, მისთვის გასაგები და საჭირო. მარტო ეს შეგვეძენს მტერ-მოყვრის ყურადღებას და მორიდებას. ჯერ ამას უნდა ვეძებდეთ, და არა მიუწვდომელ კოშკიდგან მზეთუნახავის მოტაცებას, რომლისთვისაც თოკის კიბეც კი არ გვაბადია“.

ნიკო ნიკოლაძეს არასოდეს შეუცვლია თავისი მრწამსი — მთელი ცხოვრების მანძილზე უანგაროდ, მუხლიანურად შრომობდა ქვეყნისთვის სხვადასხვა სფეროში. მას მართლაც შეეძლო ეთქვა: „ყოველთვის იგივე ვყოფილვარ, რაც დღესაც ვარ: ერთგული, ანგარიშიანი მწყობრი ქართველობის სიკეთისა, შეუკრებელი გზისი ყოველი მიმართულებით, როგორც საქართველოს ქონებას სხვის, უცხოეთის მიზანს თუ საქმეს სწიპავს“.

უზენაესმა საბჭომ გამოიტანა დადგენილება: „ბათუმი უნდა იყოს თავისუფალი პორტი, ხოლო პროვინცია ორად უნდა გაიყოს. დასავლეთი სომხეთს უნდა გადაეცეს, ხოლო ჩრდილო-აღმოსავლეთი — საქართველოს. რაც შეეხება ლაზისტანს, იგი უნდა იყოს სომხეთის ავტონომიური პროვინცია!“

საქართველოში რამდენიმე ათასობის უხელოების შესახებ

თბილისში ამერიკელი კონსული სმიტი 1917 წლიდან მეგობრობდა კავკასიის ერებთან, განსაკუთრებით კი — საქართველოსთან. ის ამერიკის საგარეო საქმეთა მინისტრისგან თავიდანვე მოითხოვდა, რომ ამ ერებისათვის ამერიკას დიდი ფინანსური დახმარება გაენია, რათა ხელი შეეწყოს საკუთარი ჯარის შექმნისა და ეკონომიკის განვითარებისათვის. ბატონი სმიტი გამუდმებით ცდილობდა, დაეინტერესებინა ამერიკული ფირმები კავკასიასა და საქართველოში.

ერთ დღეს ჩვენს საგარეო საქმეთა მინისტრ ევგენი გეგეჭკორს სმიტთან გაუგებრობა მოუხდა. ევგენის დაავიწყდა, რომ სმიტი უზარმაზარი ამერიკის წარმომადგენელი იყო, ხოლო თვითონ — პატარა საქართველოსი. ის ზოგჯერ სიფიცხესა და ამპარტავნობას იჩენდა. ერთხელ ე. გეგეჭკორმა მეზაჟეებს გააჩხრეკინა ამერიკის კონსულის დიპლომატიური ჩემოდანი. ეს ამბავი ცეცხლის ალივით მოედო საქართველოში მყოფ ყველა წარმომადგენელს.

ევგენი გაჯიუტდა და ცხრა თვე ბოდიშს არ იხდიდა. ბოლოს, გეგეჭკორი და სმიტი იტალიის წარმომადგენელმა ჩერუტომ შეარია. სამსუხაროდ, ამ ინციდენტს ორი ცუდი შედეგი მოჰყვა საქართველოსთვის. კერძოდ, ჩემოდნის ამბავი კონსულმა დაწვრილებით ამცნო ვაშინგტონს. ამერიკელებმა ჩვენს მთავრობას „ფსევდო-მთავრობა“ უწოდეს და ეს გაიძიორა კიდევ მოკავშირეების უზენაესმა საბჭომ; მეორე მხრივ, ამერიკის კონსული ურჩევდა ამერიკელ მრეწველებს, არ წამოეწყოს საქმეები საქართველოში, სანამ მას დე იურე არ ცნობდნენ. კარლო ჩხეიძე და ირაკლი წერეთელი პარიზის კონფერენციაზე რომ გაემგზავრნენ, სტამბოლში ისინი, როგორც არასასურველი პირები, ინგლისელმა ადმირალმა კალთორპმა დააკავა. ნუთუ ესენი მართლა წარმომადგენელ მთელ ქართველ ერს, თუ მხოლოდ რომელიმე პოლიტიკურ ფრაქციას? — ასე მიმართა მან ინგლისის საგარეო საქმეთა მინისტრს. კიდევინა ამ ორი ყოფილი რევოლუციონერის გამოჩენა მოულოდნელად არასასაიმოვნო ფაქტად მიიჩნია. მას არ უნდოდა ამ ორი ქართველის გაშვება კონფერენციაზე და გადაეწყვიტა მათი პრინციპული კუნძულზე გაგზავნა, სადაც მთელი რუსეთის კონფერენცია მიმდინარეობდა.

თბილისში ამერიკის კონსული თავის კოლეგას სტამბოლში ატყობინებდა, ერჩია სპარსეთის ან სომხეთისათვის, რომ ამერიკიდან სპარსეთში ჩასასვლელად საქართველოს ტერიტორია არ გაეფელოს, ვინაიდან საქართველოს მთავრობა მათ ყველაფერს გაუართულებდა და უცხოურ ვალუტას ჩამოართმევდა. ადრე შეეხებოდა მეტრეცხენე მენშევიკების მიერ საქართველოს ტერიტორიის ეროვნული უმცირესობებისათვის დარიგების ფაქტს. საინტერესოა,

როგორ ასაბუთებდა ეროვნულ-დემოკრატი ზურაბ ავალიშვილი ლონდონში მოკავშირეთა უზენაესი საბჭოს კომისიის წინაშე საქართველოსთვის ლაზისტანის, ართვინ-არდაღანისა და ბათუმის შემოერთების აუცილებლობას: „საჭიროა, ლაზისტანის მოთხოვნა დავასაბუთოდ ისტორიულად ეთნიკურ საფუძველზე. ეს ტერიტორია ბათუმის პროვინციის გაგრძელებაა. ლაზები რასით და ენით მეგრელებთან არიან დაკავშირებული. მართალია, ლაზები იძულებით არიან გამაჰმადიანებული, მაგრამ მაჰმადიანი, ანუ თურქულ საქართველოს წარმომადგენელი ჩვენ ვთხოვლობთ ლაზისტანის სანჯაკს, ანუ ტრაპეზუნდის ვილაიეთს, ერზრუმის ვილაიეთს, ყარსის პროვინციის დასავლეთ ნაწილს (არდაღანს და ოლტის) და, აგრეთვე, ბათუმს მთელი მისი პროვინციით. ჩვენ მზად ვართ, ყველა გარანტია მივცეთ ჩვენს მეზობლებს, განსაკუთრებით სომხებსა და აზერბაიჯანელებს, რომ თავისუფლად ისარგებლებენ ბათუმის პორტით“.

კომისიის ფრანგმა თავმჯდომარემ აღნიშნა, რომ ლაზებს არაფერი განუცხადებიათ იმის თაობაზე, უნდა თუ არა საქართველოსთან შეერთება. რაც შეეხება ბათუმს, თავმჯდომარის აზრით, ყოველ ახალ სახელმწიფოს უნდა ჰქონდეს თავისუფალი გასასვლელი ზღვაზე. უზენაესმა საბჭომ გამოიტანა დადგენილება: „ბათუმი უნდა იყოს თავისუფალი პორტი, ხოლო პროვინცია ორად უნდა გაიყოს. დასავლეთი სომხეთს უნდა გადაეცეს, ხოლო ჩრდილო-აღმოსავლეთი — საქართველოს. რაც შეეხება ლაზისტანს, იგი უნდა იყოს სომხეთის ავტონომიური პროვინცია!“

ასე განვიხილოთ ბათუმის საკითხი. როგორც ისტორიიდან გვახსოვს, 1829 წელს თურქებმა დაიბრუნეს ბათუმი რუსეთისაგან, 1878 წელს კი იგი კვლავ რუსეთის ხელში აღმოჩნდა. შემდეგ, ჩვენი ბრესტ-ლიტოვსკის მოლაპარაკებაზე დაუსწრებლობის გამო, ბოლშევიკებმა ბათუმი თურქეთს გადასცეს.

გერმანელი ფონ ვეზენდონკის ცნობით, 1918 წლის გაზაფხულზე, როდესაც თურქეთი ამიერკავკასიის დაპყრობას ამიერკავკასიის დაპყრობას ცდილობდა, გაბოლშევიკებულმა რუსეთმა, ბათუმი ქართველებს რომ არ დარჩენოდათ,

იერარქიის სოხარი სურათი ნაკომპოზიციას: პირადის ზეოთ არის ნოე ჟორჯანი, მის ქვე — პარტიის ბიურო, მის შვედა — მენაქვიკური ფრაქცია პარლამენტში, შვედა — საქართველოს მთავრობა, ლაზოლოს — დამფუძნებელი ქაბა. ეს სინტაქსო უნივერსა ყველასათვის, ვისაჰ კი ანუხაბს მთავრობის მიერ ჩადენილი უხელოებაი

უბრძოლველად ხელში ჩაუგდო თურქებს. ინგლისის ჯარმა 1918 წლის დეკემბერში შეცვალა გერმანელები. დაიკავა ბათუმი და მისი პროვინცია, როგორც მომარაგების ბაზა დენიკინისათვის. ინგლისელებმა თეთრი რუსების წარმომადგენელი დანიშნეს პროვინციის გუბერნატორად, თვითონ კი, თეთრ-გვარდიელების გარეშე, მხოლოდ წესრიგს იცავდნენ ქუჩებში. მთელი რეგიონი თურქებისა და ბოლშევიკების საინტრიგო ბაზად იქცა. ჩვენ, ქართველები, კი ხმას ვერ ვიღებდით. 1920 წლის იანვარში დენიკინმა ომი წააგო, ინგლისელებმა გადაწყვიტეს, ბოლშევიკების შესაჩერებლად ამიერკავკასიისათვის სამხედრო დახმარება გაენათ. მაგრამ სანრემოს კონფერენციაზე კარლო ჩხეიძემ ვერ გაბედა ბათუმსა და ერევანს შორის რკინიგზის დათმობა სომხეთისთვის. ირაკლი წერეთელმა კიდევ უფრო დიდი შეცდომა დაუშვა. მას ჟორჯანიასაგან საიდუმლოდ სცოდნია, რომ იგი ლენინთან ხელშეკრულების დადებას აპირებდა და ეს ირაკლიმ პარიზის კონფერენციის დამფუძნებელს გა-

დაბოლოს, კერზონი შეუთანხმდა ინგლისის ჯარების მთავარსარდალს — მარშალ ვილსონს, რომ ბათუმში ორ ბატალიონს დატოვებდნენ. 1920 წლის თებერვალში ინგლისის მთავრობა ამას დაეთანხმა. ინგლისის სამხედრო ექსპერტების აზრით, არ იყო საჭირო დიდი გარნიზონის დატოვება ბათუმში.

ჟორჯოპმა შენიშნა, რომ მენშევიკური მთავრობა უკმაყოფილო იყო ინგლისის გამგებლობით ბათუმის პროვინცი-ში და მოითხოვდა ნებართვას რამდენიმე პუნქტის დაკავების თაობაზე. მაგრამ, სანამ საქმე გადაწყდებოდა, 1920 წლის მარტში ქართველთა ერთეულებმა ახალციხიდან და არდაღანიდან გადალახეს პროვინციის საზღვარი.

ჟორჯოპი აღფრთოვანდა, ჟორჯანის პროტესტი განუცხადა და ჯარი უკან გააყვანინა. კერზონმა მკაცრად გააფრთხილა ჩვენი მთავრობა, რომ ასეთი მეთოდებით თავიანთ საქმეს ავნებდნენ.

იტალიელმა სენატორმა კონტომი თბილისის ერთ-ერთი გა-

დაბოლოს, კარლო ჩხეიძემ პარიზის საზავო კონფერენციას გადასცა მემორანდუმი. საქართველო კისრულობდა ვალდებულებას, რომ შეთანხმებულთან საქართველოს ამ პროვინციის და პორტის ანექსიის ფარგლებში. ჰარდინგმა მიიღო კარლო ჩხეიძე და განუცხადა: პროვინციის ხალხს ერთი სურვილი აქვთ, რომ ხელახლა შეუერთდნენ საქართველოს და ჩვენ ვიდრე ვიღაც ვიყავით იმის გარანტია, რომ პორტი ყველასათვის ღია იქნება და სავაჭრო ცენტრი გახდება. იგი ინგლისური გარნიზონისაგან მოითხოვდა დახმარებას ქალაქში ნესრიგის დამყარებისათვის.

ამას საქართველოს მთავრობის ნებრებისათვის ყოველად მოულოდნელი ამბავი მოჰყვა, რომელიც მათ 1920 წლის 7 მაისს შეიტყვეს: ნოე ჟორჯანიას საიდუმლოდ გაუგზავნია თავისი წარმომადგენელი მოსკოვში, რომელსაც საქართველოს სახელით ხელი მოუწერია ხელშეკრულება სამჭოთა რუსეთთან და თურმე ამ დოკუმენტს არ სჭირდებოდა დამფუძნებელი კრების რატიფიკაცია.

ამ კატასტროფულ ხელშეკრულებას შემდეგში კიდევ შეეხებოდა. ამჯერად კი აუცილებლად უნდა აღვნიშნოთ, თუ რა დიდი უფლებებით სარგობლობდა ნოე ჟორჯანი, როდესაც ასეთი საქმეებს სწადიოდა. თუმცა ამაზე თვითონვე მოგვითხრობს თავის მოგონებებში: „მთავრობის სხდომები ემსახურებოდა უმთავრესად მიმდინარე საშინაო სამშენებლო საქმეებს. მას ხშირად არ ვესწრებოდი. თუმცა ის წინადადება, რომლის წინააღმდეგაც ვიყავი, არ გადაიოდა. ასეთი ვეტო ხშირად არ მისმარია, ვინაიდან წინასწარ ვიცოდი, რომელი უწყება და რა პროექტი მოდიოდა მთავრობაში.“

რთული საგარეო საკითხები ასეთ ოფიციალურ სხდომებზე არ განიხილებოდა: ეს იყო სფერო თავმჯდომარისა და საგარეო საქმეთა მინისტრისა ანდა მხოლოდ მინისტრების თათბირისა. დიდი ბჭობა გვეყენდა, მაგალითად, იმაზე, შეგვეყვანა თუ არა ჩვენი ჯარი აჭარაში. ვერ გადაწყვიტეს და მე მომანდეს. დიდი ფიქრის შემდეგ შეუღალა მთავრობის შემადგენელი, რომ ჩვენი ჯარი საზღვარზე გადასულიყო“.

თუ მოვავროვებთ მასალას ნოე ჟორჯანის თავმჯდომარეობის მეთოდის შესახებ, იერარქიის საოცარი სურათი წარმოგვიდგება: პირამიდის ზემოთ არის ნოე ჟორჯანი, მის ქვეშ — პარტიის ბიურო, ამის შემდეგ — მენშევიკური ფრაქცია პარლამენტში, შემდეგ — საქართველოს მთავრობა, დაბოლოს — დამფუძნებელი კრება.

ეს საინტერესო შენიშვნა ყველასათვის, ვისაც კი ანუხებს მთავრობის მიერ ჩადენილი შეცდომები. ამ ხელშეკრულებამ აიძულა ინგლისელები, რომ ჯარი გაეყვანათ ბათუმიდან და ქალაქი საქართველოსათვის გადაეცათ.

სინამდვილეში კი ეს უფრო ჩვენს დამარცხებას უდრიდა, ვიდრე გამარჯვებას.

საქართველოს, ჩვენი შეცდომები“

ქიმიური შეტევა ინსტენიკაბული იყო

გერმანული ტელეარხი ZDF აცხადებს, რომ დუმაში მოწყობილი ქიმიური შეტევა ინსტენიკაბული იყო „ისლამური სახელმწიფოს“ მიერ. ისლამისტებმა ერთ-ერთ თავიანთ შტაბში სპეციალურად განათავსეს ქლორით სავსე კასრები, რომლებიც ააფეთქეს სირიის სამხედრო-საჰაერო ძალებმა დუმის დაბომბვისას.

ტელეარხის კორესპონდენტმა ული ბაჰმა განმარტა: ის-ის იყო დაგზრუნდით ხარჯალადან, რომელიც აქედან ხუთ კილომეტრშია. ხარჯალაში თავი მოიყარა 20 000-მდე ლტოლვილმა აღმოსავლეთ გუთადან, უმთავრესად — დუმადან. ისინი დარწმუნებულნი არიან, რომ შეტევა, რომელიც შვიდ აპრილს განხორციელდა, „ისლამური სახელმწიფოს“ მიერ იყო ინსტენიკაბული. ისინი მოგვიყვანენ, რომ იქ, სადაც ეს მოხდა, ისლამისტების შტაბი იყო. ტერორისტები ელოდნენ, როდის დაბომბავდა სირიის ავიაცია მათთვის მნიშვნელოვან ამ მიზანს. დაბომბვისას ქლორის კასრები აფეთქდა.

ლტოლვილები დარწმუნებულნი არიან, რომ მსგავსი ქმედება ადრეც მოხდა: ისლამისტები „სწავლებისას“ აირ-

ით წამლავენ სირიის მოქალაქეებს, შედეგებს ალბეჭდავენ ვიდეოფორზე და შემდეგ ავრცელებდნენ, როგორც მშვიდობიანი მოსახლეობის წინააღმდეგ სირიის ხელისუფლების მიერ მოწყობილ აქტს. ნამდვილად ასე იყო თუ არა, ვერაფერს გეტყვით. მზად არ ვარ, ხელი მოვანერო ყველა წინადადებას, მაგრამ შთაბეჭდილება მექმნება, რომ ნამდვილად ასე იყო.

მოდით, გავისწავლოთ ჰომისი, ალექო ან მოსული. მინა იქ შევიცარიული ყველივით დახვრეტილია აფეთქებული ნალმების კვალით, გადაბუგულია, მაგრამ რამდენიმე კვირის შემდეგ ნანგრევებიდან მოძვრებიან გადარჩენილი ტერორისტები და აფეთქებენ, ისვრიან. გამომძიებლები (დუმის ფაქტის შემსწავლელი ჯგუფი) ბოლომდე დაცულნი არ იყვნენ და ამიტომ იქ (დუმაში) დაუყოვნებლივ არ შეუსვს. მართალია ეს თუ არა, არ ვიცი, მაგრამ სიმართლესთან ახლოსაა. რაც მეტი დრო გავა 7 აპრილიდან, მით უფრო გაძნელება მოწამლის კვალის პოვნა, ქლორის წარმომავლობის დადგენა კი პრაქტიკულად შეუძლებელი იქნება.

ღრმა მწუხარებას გამოვხატავთ „საქართველო და მსოფლიოს“ მთავარი რედაქტორის, პატონი ირაკლი თოდუას გარდაცვალების გამო და თანაგრძობას ვუცხადებთ მის ოჯახსა და ჩვენთვის საყვარელი გაზეთის შემოქმედებით კოლექტივს.

ბიპი ბურაშვილი, დოქტორი, პოლიტოლოგი;
ზურაბ კაჭკაჭიშვილი, იჟინერი;
ფრიდონ ასათიანი, ექსპერტ-ანალიტიკოსი;
სურენ მარტიროსიანი, ფილოლოგი

ირაკლი ჟორდანიას სოვნას

კიდევ ერთი დიდი ქართველი გამოგვკვდა — აღიარებული მეცნიერი და გამორჩეული სახელმწიფო მოღვაწე ირაკლი ჟორდანიანი.

ჩემო ირაკლი, ზეციურ სამყაროში შენი ნასვლით უზომოდ დავკავშირებ. შენნაირ უღირს დაუყოვნებლივ არ შეუსვს. გულანთებულ მამულიშვილთან მეგობრობა იყო ნეტარება.

გულდასაწყვეტია, რომ ვერ მოესწარი ნანატრ პირველ შეილოვილს, შენი საფიცარი თათის ვაჟს, რომელსაც მოუთმენლად და დიდი სიყვარულით ელოდი.

პატარა ირაკლის, რომ წამოიზრდა, მოვიყვანე შენს საფლავთან, სანთელს დაგინებდა ვუაბობ ბაბუის კეთილგონიერულ და სასახლო საქმეებზე.

ოპარ
გარბველავშილი

აშშ-ის კონგრესიანებმა ახლად შენიშნეს, რომ უკრაინაში ნაშისტებს განადიდებენ

აშშ-ის კონგრესმენთა 56-კაციანმა ჯგუფმა წერილით მიმართა სახელმწიფო დეპარტამენტს, რომლითაც მიუთითა, რომ პოლონეთსა და უკრაინაში ანტისემიტური ვრცელდება და დიდებით მოსავენ ნაცისტების ხელის შემწყობებს. მიმართვის ტექსტი გამოქვეყნდა 25 აპრილს კონგრესმენ რო ჰანის ოფიციალურ საიტზე.

ამერიკელი პარლამენტარები შემოთავაზებულნი არიან იმით, რომ უკრაინაში განადიდებენ „კოლაბორაციონისტებს — სტეპან ბანდერასა და რომან შუხევიჩს“, უკრაინულ ნაციონალისტურ ორგანიზაციებს. ამერიკელმა კონგრესმენებმა, რომლებსაც უეცრად აეხილათ თვალი, ისიც შეამჩნიეს, რომ ამგვარი პროპაგანდა და განადიდება ხელისუფლების მხარდაჭერით ხორციელდება.

„მოგონებდით, რომ ჩვენთან და უფლებადამცველ ორგანიზაციებთან ერთად წინ აღუდგეთ ანტისემიტობას, ქსენოფობიას, შეწყვეტეთ ნებისმიერ ფორმას; მოუწოდეთ პოლონეთისა და უკრაინის მთავრობებს, გაემიჯნონ პოლონეთის შესახებ დამახინჯებული ინფორმაციის გავრცელებას, ნაცისტების მხარდაჭერა განდიდება, გულმოდგინედ გამოიკვლიონ ანტისემიტობის დამაფარებელი ყველა დანაშაული“, — მითითებულია ტექსტში.

UA REGNUM იუწყება, რომ რადიკალური ნაციონალიზმის პროპაგანდა და ფაშისტების ხელშეწყობა განდიდება უკრაინაში მრავალჯერადად გაძლიერდა 2014 წლის თებერვლში კიევში განხორციელებული სახელმწიფო გადატრიალების შემდეგ. თუმცა ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ სახელმწიფო დონეზე ამგვარი მოვლენების მხარდაჭერა ადრეც შეიმჩნეოდა.

ქალ-სახსართა პათოლოგიისა და გასდოვა-გასუქების წინააღმდეგ

კოქსარტოზის, ოსტეოქონდროზის, ოსტეოპოროზის, ოსტეოართროზის, რევმატოიდული არტროზის, ანკილოზიუზური სპონდილიტის, პოდაგრული არტრიტისა და პოლიარტრიტის მკურნალობა, დაზიანებული ხრტილისა და გაცვეთილი ძვლის სტრუქტურის აღდგენა, სითხის დაბალანსება სახსარში, ტკივილების მოხსნა. მკურნალობა საოპერაციო და უშედეგოდ ნაოპერაციებ სახსრებზე უახლესი მეთოდებით. ზრდის სწრაფი და ეფექტიანი პროგრამები 2-დან 25 წლამდე კურსით 3-5 სმ-ის მომატებით, მაღალეფექტურია გენეტიკური სიდაბლის დროსაც.

გახდომა-გასუქება 5-დან 20კგ-მდე თვეში, მარტივად და უსაფრთხოდ, დიეტების, აკრძალვების, ვარჯიშების გარეშე, ნივთიერებათა ცვლისა და კუჭ-ნაწლავის მოწესრიგებით, ქოლესტერინისგან განმედილი, ყველაფერი — მცენარეული პრეპარატებით, უკუჩვენების გარეშე.

ტელ: 599-722-138; 247-58-83
მის.: ნაჩათლის №142, I სართ.
კაბინატი №6. ქალაქი ქუთაისი

ტოსკანის ოლქის ქალაქ პისტოიას ადმინისტრაციამ მიიღო ახალი დადგენილება, რომელიც ისტორიის ცენტრში განლაგებულ მაღაზიებსა და რესტორნებს ეხება, — წერს Toscana Media News-ი.

იტალიის ქალაქში აკრძალეს საქსოპები და საქაბაბები

ლეზიანი სასმელების ყიდვა მაღაზიდან გატანით ღამის საათებში აკრძალა. ამასთანავე, ყველა რესტორანსა და კაფეში უნდა იყოს მოწყობილი ტუალეტები შენობის მოცულობის მიუხედავად.

მაღაზიებისა და რესტორნების მფლობელებს ნება დართეს, გააკრან იტალიურიდან უცხო ენებზე თარგმნილი აბრევირები. ობიექტის გახსნის ნებართვის მისაღებად აუცილებელია განაცხადში დადასტურებული იყოს, რომ აღნიშნული დანესებულების მუშაობა უარყოფითად არ იმოქმედებს ქალაქის ისტორიულ ცენტრზე.

„ჩვენ ვცდილობთ, შევინარჩუნოთ ქალაქის ისტორიული ცენტრი, რადგან დარწმუნებული ვართ, რომ მისი ავთენტურობა დაცული უნდა იყოს,

— განაცხადა ქალაქის მერმა ალესანდრო ტომაზიმი. — ტურისტები ქალაქში ქაბაბის საქმელად არ ჩამოვიან.“

ქალაქ პისტოიაში, კარგახანია, შეზღუდეს ტრანსპორტის მოძრაობა.

მსგავსი ღონისძიებები 2017 წელს განხორციელდა ვენეციამიც, ხოლო ფლორენციის ადგილობრივმა ხელისუფლებამ და მოსახლეობამ „მაკდონალდს“ თავისი ობიექტების გახსნის ნება არ დართო.

ირანის ლიდერი: მუსლიმანები უნდა გაერთიანდნენ აშშ-ის წინააღმდეგ

„ირანელი ერი წარმატებით უმკლავდებოდა აშშ-სა და სხვა ქედმაღალი სახელმწიფოების მუქარას, ჩვენ კვლავაც განვაგრძობთ წინააღმდეგობას. ყველა მუსლიმანური ქვეყანა უნდა გაერთიანდეს აშშ-ისა და სხვა მტრების წინააღმდეგ“, — განაცხადა აიათოლა საიედ ალი ჰოსეინი ჰამენეიმი.

ირანის ლიდერი აკრიტიკებდა დონალდ ტრამპს იმის გამო, რომ მან განაცხადა: „ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნები ერთ კვრასაც ვერ გაძლებდნენ, აშშ-ის მხარდაჭერის გარეშე.“

„ასეთი განცხადება დამამცირებელია მუსლიმანური ქვეყნებისთვის. სამწუხაროდ, ჩვენს რეგიონში მუსლიმანური ქვეყნების მთავრობები ერთმანეთს ეომებიან“, — აღნიშნა ჰამენეიმი.

წინა დღით აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის თანაშემწემ საერთაშორისო უშიშროებისა და გავრცელების საკითხებში კარისტოფერ ფორდმა განაცხადა, რომ აშშ არ აპირებს, გადახედოს ირანთან დადებული ბირთვულ შეთანხმებას და ისწრაფვის დამატებითი შეთანხმებისთვის.

იმავე დღეს, მოგვიანებით, საფრანგეთის პრეზიდენტმა ემანუელ მაკრონმა თქვა, რომ „ტრამპი აშშ-ს უეჭველად გაიყვანს ბირთვული შეთანხმებიდან“.

აშშ-ის პრეზიდენტს, დონალდ ტრამპს, არაერთხელ გაუკრიტიკებია ერთობლივი ყოვლისმომცველი მოქმედების გეგმა, რომელსაც უწოდებდა „ყველა დროს ყველაზე უარეს გარიგებას“. იგი აცხადებდა, რომ იგი გაიყვანდა თავის ქვეყანას ამ გარიგებიდან, თუ ევროკავშირი არ შეცვლიდა „უხერხულ შეთანხმებას“.

საქართველო **ესტუბრეტი** **ჩვენს სივრცეში**

პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

<http://www.geworld.ge>

მთავარი რედაქტორი **ირაკლი თოდუა**

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით. მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6 ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru

ISSN 2233-3894

